

310551

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 9.

జెన్నవట్టణము 1923 వ సం॥ మార్చి నెల 17-వ తేది శనివారము

No. 491

సంపుటము ౯

హంబి నామ సంవత్సరము, శ్రావణమాస బహుళ అమావాస్య ౧౦.

సంచిక ౨౯౦

MAHATMA GANDHI

గాంధీ మహాత్ముని నిర్బంధ వార్షికోత్సవము

1923-వ సం॥ మార్చి 18-వ తేది ఆదివారము

వైస్రాయ్ - త్యాగము - ప్రేమ - ఆత్మసమర్పణము - ఔచ్యులు - ఊరేగింపులు
 పేపు సాయంకాలము ౩ గంటలకు తిరువల్లిక్కేనే సముద్ర తీరమున బహిరంగసభ కందయను ముఖ్యముగా రాక్షతను
 గేయము

గాంధీ మహాత్ముని నిర్బంధ వార్షికోత్సవ సందర్భమున

సలుపుడి సవరాత్మ సత్యము, చాలభక్తితో, ఖద్దరునే కట్టుడి, కాంగ్రెసులో చేరుడి.

శాంతిసేన గలియుడి, తిలకునిధికి ధనమొసగుడి. పంచముల ప్రేమించుడి, చార్వక్యము మానుడి.

అసహాయోద్యమమే శరణ్యమని మహాత్ముడనతిచ్చె. విడువబోకుడి దాని విడువబోకుడి.

(వారసుడు)

గాంధీ బంధి ఖానా

శ్రీయుత మంగిపూడి వేంకటేశ్వర గారు

... టై మామయనంద కేదారి నిండె
గాంధీమహాత్ముండు ఖైదనకేగి
కాలబాగునను కనిపెట్టలేదు
మహామహాత్ముని మాటాడుచున్న
పనివేయియన్న కేవలకే యన్న
పదిలంబుగానున్న నిదురించుచున్న
కేవివేయియన్న కేవలకే యన్న
కాల మానక సదా గడచుచుండు
కేయసాధ్యపు కార్యమేగానిపూని
యెవల గాజీయ ననునానుగాని
కాలప్రకృతి కాపగారాదు మనకు
ఆకాలప్రకృతి నదికట్టరాదు
కాలమాత కృష్ణా గలవేయ నీకు
గాంధీమహాత్ముండు ఖైదనకేగి
ఇట్టే మామయ నుండ కేదారి నిండె

* * *

అయ్యా! మహాత్ముని కాబంధనంబు
మనదేశ నామకవలెటి బంధనమే
మనదేశాధిపతియగునకు బంధనమే
మననిత్యకర్తవ్యమగునకు బంధనమే
మనభర్త నిర్మలాత్మునికు బంధనమే
మనకాలకక్షబంధనమగునకు బంధనమే
మనదేశమంతాదమునకు బంధనమే
మనత్యాగమాదికి మనత్యైర్వనిధికి
మనమహాయోగిచంద్రునకు బంధనమే
అట్టి మహాత్మునికే బంధనంబు
ఎవరితేమియున కరిపాఖ్యమున
కామహాత్ముడు ఖైదన కరిగినో యట్టి
మనసాదరులు మామృదిని మూడుకొట్లు
వింతగాజూచుచే నెకబామృతిట్లు
12 తుకజూచెదరె దీక్షచృపాట్లు
మనకొక మేగదా మనమహాత్ముండు
బంధింపబడి కష్టపడుచున్నాడు
ఏకాంతమన కనియించుచున్నాడు
ఏకటికొట్టులో చిక్కియున్నాడు
ఇటువంటి కష్టంబు లెటులాల్పనాదా
అటువంటి సుఖమారి యామహాత్ముండు
వైదులలో నేదారి గడప యున్నాడు
మనదేశము క్షింభంబు జూపుకొనకు
మనమార్గదాన్యమోచన నేయకొనకు
మనకు స్వాగత్యైక్యమే నూన్పుకొనకు
ఆమహాత్ముండు : గుడై యున్నాడు

* * *

అతడు బండిగమనం దటు చిక్కియుండ
అతడు మనము నేత్రసాయముండ
అతనితో భాషించి నువు తమంద
అతని జూతుకైన కలితేయిండ
ఇకలా కంటికి నిడ చెటుకున్న మనకు
అకట చెటుకు కనియించు నన్ను చనకు
ననయనకేమి నాచి మాద్యంబు జూచి
మనదేశమొక్కది ర్దుములు జూచి
అత్యంతటి వీర లకురుగా యనుచు
భారతీయలనంగ వీరన యనుచు
వె గొడుగున్నాడు పరిశ్రమలు
గాంధీమహాత్ముని నిష్ఠుండు మాతించి
ఖండారతీర్థంబు లందు కనిపెట్టె
పరితపించుచు నుండపరిపాతుల
గాంధీమహాత్ముండు కారణజన్మ
దేహునించిన కేళి మని యాశ్రయన్
దేహునించిన కేళి మని యాశ్రయన్
దేహునించిన కేళి మని యాశ్రయన్
దేహునించిన కేళి మని యాశ్రయన్
దేహునించిన కేళి మని యాశ్రయన్
దేహునించిన కేళి మని యాశ్రయన్
దేహునించిన కేళి మని యాశ్రయన్
దేహునించిన కేళి మని యాశ్రయన్
దేహునించిన కేళి మని యాశ్రయన్

నేనువదలించె నామహాత్ముని
రాజులు విడిచి వ్యరాజ్య మార్చించు
తెన్ను గాని తేక దిశలు చూచుచును
తెల్లజోయిన కేమి దిశక వచ్చు
జన్మదేశంబునై జనియించివట్టి
మమకార మది యెల్ల మానెనుగాక
మనస్వరాజ్యము గడింపక బూనికట్టి
యంతాచూ ముల్లమం దుడివోయెగాక
స్వాంతంజులందును జల్లారెగాక
మాను పున్న కేమి యిచ్చకు లేదేమి
కునె బంధమునకు చుడిమోక్షమునకు
కారణం బన్నట్టి భావంబు నెరిగి
యంతాచూకట్టి వెంపొందింపరయ్య

* * *

మనమహాత్ముండు చెప్పిన వ్యరాజ్యంబు
కనుమాపుమీరలో కనవించు మీరు
ఆత్మైక్య లో వ్యరాజ్యంబు రాలేదు
సంకల్పరమన రాజ్యంబు రాలేదు
నాయకుండే లేదు నడిపింప మనకు
కచ్చునే యిక రాజ్యవైభవం బనుచు
సంకల్పంబునడయ్య సమయాత్ములూ
ఈయద్యమంబున కేల నాయకుడు
తాను లేకట్టి యీతరులంబులందు
అబలగోపాల మారంభంక
సులభమార్గంబు కన్నులగట్టువాడు
సంకల్పాత్ములకేంక సమయించుకొనకె
ఆత్రికాలాభిష్టాదా నిర్వృత్తులను
దా రాజ్యతంత్రాదా మారదర్శి
భిక్షు భిక్షు భిక్షుకే యనుచు
గట్టిగా నొట్టి వక్కాణించివాడు
యమ్మాయి లెన్నగా బోధించివాడు
భాదీని మది నెంతగా నమ్మకున్న
చరకమండే మహాకత్తి లేకున్న
భిక్షునండి వ్యరాజ్య ముదయింపకున్న
భిక్షునంజులకేమ నేల గాంధీబోధించు
ఈమంత్రమును మీరు పేక్షించుచుండ
పరియించుచున్నాను వందేకులెల్ల
అసహాయోగము తత్వ మోమాల మెలిగి
యెల్ల కేళి జూపానించుచున్నాడు

* * *

దొడ్లలో చెట్టుకుండుకు రానియట్లు
లాండ్లకు వర్తకలకు తెల్లినట్లు
గ్లాసుగోడ రక్షలకు తెల్లినట్లు
భాదీనిమీకు బోధ గాలేదు మనకు
భిక్షుకే క్రిహింప గలగురుమేని
గాంధీమహాత్ముని భక్తిగాను దిమేరి
రాటుంబు లింటింబు రహి నెల్లమేల
కడివడిగా నూలు కుతుక మిశేల
బట్టాను నేయించి కట్టుకో మేల
గాంధీమహాత్ముని కలతైన మనకు
సానుభూతి రహిత జనియించినేరి
ఆరవియ క్రికె యాందోళనడమె
మనగాంధీ ఖైదు కీగిన నాటినుండి
యతనిబంధ విముక్తికి దీక్షలుగాని
యాచరింపినదేమె యోచించుకొనకు

* * *

మనయింటిలో కాటమును వట్టివామె
వీడికేమిమూలై న నడుకొనితిమె
చగళాలమన యూహనాపించి నామె
భిక్షుతత్వంబు గట్టిగా దెల్పి
భాదీని మనలచే గట్టిందివామె
కుద్దభిక్షు చాల చొప్పుమనట్టి
పద్ధతులూరూర బలపంచివామె
భారతంబు మహాత్మునై సానుభూతి
గల దంట కొక్క వాక్కాణంబు గలదే
అరంభమాదుల మొట్టిమనకు
వాక్యసూత్రంబుగా వర్తించుమనకు
కర్మయోగము చేయగాలేని మనకు

కార్యమూర్ఖమాలమె గావట్టి మనకు
సోపరితనమె నే నేమించుమనకు
త్యాగామృతబుజూ వోగనిమనకు
జరిపగమృతం బడుగనిమనకు
ధీరత గోల్పడ్డ దీక్షాభావనకు
మహాకత్తుమాక క్రిహితుభావనకు
భావదాన్యమున భావయెనమనకు
త్రుతిభావిమీనులై బ్రతికెమనకు
పాపాపాదార్యమలొ భూతిమనకు
స్వాతంత్ర్యకర్తవ్య లేకము లేని మనకు
ఆత్మీకారభూత మనగినమనకు
నిమిధికో నేమి చే నమనెనమనకు
ఏల వచ్చువ్యరాజ్య వేలెలకచ్చు?

* * *

మననిజంబుల జూచి మనకత్తి జూచి
నరియించివచ్చిన నరికట్టియైన
వెడలిపోతుండ నిల్పడ జూపగలదే
మనవంటి జడమూర్ఖులను గాంచినేరి
స్వాతంత్ర్యజీవిత పాపాపాపాన్ని
మననిప్పువారెజూచి మన యదృష్టంబు
మనరాజ్యలక్ష్మీయు వెనుకాడకున్నె

* * *

ఓ యాద్యలార ధీరోచారలార!
యికనైక పరితృప్త్యదయులైమీరు
అమృతాత్మునిమాడ్చి నాత్మలో నిలిపి
అతనిసంకల్పంబు నొడవ దాల్చి
విడచెట్లు మైదులొకరుండకుండ
విడిపింతు వేదాధిగడగనకుండ
యమ్మటికిదే ప్రమాణము మోకనుచు
శివభుజుచేయు దీక్షకొనాత్తిగాను
నువధంబు నాతడే మోపించు మనకు
జంతుకొంతులు మాని పుట్టియూదీక్ష
నిర్మాణ కార్యంబు నెలవేరుడయ్య
గాంధీ బంధవిముక్తి గనగలండయ్య
అగలగా వ్యరాజ్యమ వచ్చునయ్య

వెంకి విరహము

(నందూరి వేంకటసుబ్బరావుగారు. బి.ఏ.)
నన్నిడిసివెట్టెలి నాడే! నారాజు-
మొన్నె తిరిగొననన్నాడే! (పల్లవి.)

నీలు తేబోతుంటు-
నీతోడే, వోలమ్మి!
నాయెంటు యెవ్వరోను -
నడిసిన ప్రియటాదే! - నన్నిడిసివెట్టెలి నాడే.

అదమలూ సూపుంటు-
ఆదియేటా సిగమ్మి!
నాయెనక యెవ్వరోను
నవ్విరట్టుంటాదే! - నన్నిడిసివెట్టెలి నాడే.

సల్లన్నియెన్నెట్లు
సాజేసి కూకుంటు
వోట్లమ్మి వోల్లంత
పులికులికి పడతాదే! - నన్నిడిసివెట్టెలి నాడే.

నీతై నవోడే నా
రాతెట్ట గుంటాదా!
కళ్లనా నత్తెముగ
కట్టిన టుంటాదే! - నన్నిడిసివెట్టెలి నాడే!
నారాజు-మొన్నె తిరిగొననన్నాడే!

సభాచర్య తీర్మానములు తెలుపు హోదాను, గ్రంథముల
 వెలువిచ్చు హోదాను, అధిప్రాయములను తెలుపు హోదాను,
 జనాభాగ్రంథముల నుంచిన స్వచ్ఛమయిన పని నిర్వహించు
 టకు పోషకులుగును. ప్రతిగ్రంథాలయ కాన్వేన్యమునకును
 తమ గ్రంథాలయాధివృద్ధిని నూచించు నాలుగరి లెక్కయ
 తయారవేసి బెజవాడలో నున్న ఆ ప్రజాశాసనగ్రంథాలయ
 సంఘ కార్యదర్శికి పంపుట యుచితము.

న్యాయకార్యనిర్వాహక

కాఖా విభజనము

కొందఱు సభ్యుల సూచనలు

న్యాయకార్య నిర్వాహక కాఖా విభజనము గూర్చి విచారించుట కొకనంపు మేర్పరచ బడెను. ఆసంఘములో మువ్వరెండు సభ్యుల సూచనలను ఈక్రింద ప్రచురించుచున్నాము ఈవిటి వారు మరల 23 వ తేదీన సమావేశమయ్యెదరు.

సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారి విధానము:—

1. బెంచీర్లు సంఖ్యయు వానినండు అధికారములు యెక్కువ జేయవలయును. వానికి సివిలు అధికారముల నీయవలయును. ఇప్పుడున్న ప్రేమరీ సబ్ మేజిస్ట్రేటులకు స్థానికాదు దావాలలో 500 రూ. వరకును సివిలు అధికారమును యిప్పుడున్న మేజిస్ట్రేటు అధికారము నుండవలయును. ఇప్పుడున్న జిల్లా ముసలులకు యిప్పుడున్న సివిలు అధికారములను ఒకటవ తరగతి మేజిస్ట్రేటుల క్రిమినలు అధికారమును ఉండవలయును.

కొంతకాల మనుభవము దురికిపడిన వారికి బెంచీర్లు లవైనను ప్రేమరీ మేజిస్ట్రేటుల తీర్పులవైనను అప్పీలు దాఖలు జేసికొను అధికారము నీయవచ్చును. ఇప్పుడున్న సబ్ మేజిస్ట్రేటుల యిప్పటి జిల్లా మేజిస్ట్రేటుల అధికారమును రివిజనవనల కీయవచ్చును. జిల్లా సెషన్స్ జడ్జిలు 1 వ తరగతి మేజిస్ట్రేటులవద్ద నుండినప్పు అప్పీల్స్ విచారించుటకు అధికారమును, జిల్లా మేజిస్ట్రేటుల రివిజనల బ్రాన్సురు అధికారమును, ప్రేమరీ మేజిస్ట్రేటులై నుంపునాధికారమును, హైకోర్టు అట్టి అధికార మిచ్చినయెడల నియమాధికారమును గల్గియుండును. ఇప్పటి జిల్లా మేజిస్ట్రేటులకు స్పెషలు ఆప్టలక్రింద వారి కుండు నధికారములన్నియు నుండును. కేసులను మాత్రము విచారణ చేయు నధికార నుండదు.

ప్రైవేటు సూచించుటల సివిలు అధికారములు గల సబ్ మేజిస్ట్రేటులనుగలయును హైకోర్టు వారంగిరించిన తీర్పులనుండి జిల్లా సెషన్స్ జడ్జి నియమింపవచ్చును. వారిని హైకోర్టు యిచ్చు నా వచ్చినంతకాలము రెండవ తరగతియో మూడవతరగతియో మేజిస్ట్రేటులుగ సివిలు అధికారములు తగ్గించియుంచి పిదప పూర్తియగు సివిలు అధికారములతోను ఒకటవతరగతి క్రిమినలు అధికారములతోను జిల్లా ముసలులు గావచ్చును.

(2) ఈ ముసలు మేజిస్ట్రేటుల మరణాంతర విచారణలకు శక్తి కల్పించెడు.

(3) ఈకోర్టు క్రింద వేసంగిలెవుల క్రింద రద్దు చేయవచ్చును.

(4) ఇప్పుడున్న కలెక్టరులకును, రెవిన్యూ డివిజనలు అఫీసరులకును, తహశీల్దారులకును యిప్పుడు క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోడు 12 అధ్యాయములలో దెలిసిన అధికారము లుండవచ్చును. ఐతే కలెక్టరులు, డివిజనలు అఫీసరుల తీర్పుమేరగాని ఈ కోర్టు ప్రైవేటు సెషన్స్ జడ్జికిని, తహశీల్దారు తీర్పుమేర జిల్లా ముసలుగో సబ్ జడ్జిగో అప్పీలుజేసికొన వచ్చును.

రంగ బాధ మొదల్యారు గారు ప్రైవేటువానిలో తి. న అధ్యాయమును తొలగింపవలయు నని సూచించుచున్నారు.

కొందఱు సభ్యులు చావెలు గారు, విచారణకు వచ్చు వాకును వారికి దెలిసిన ప్రైవేటు అధికారము లుండవచ్చును ఐతే అసలు విచారణ బాధ్యతలు అధికరకదనే జరుగవలయును.

ప్రభుత్వగారి సూచనలు

(1) ప్రభుత్వమునా రివిజన్ దెలిసిన విధానమును, ఇందు జిల్లాలో అచరణలోబెట్టి చూడవలసివడిగా కోరిన దానిని పరిశీలించ వలయును. సాధ్యమైనంతవరకు సివిలు క్రిమినలు కలెక్టరులనుగల సేరుగ నుండవలయును. బెంచీలసంఖ్యను వారి కుండు అధికారముల సెక్యూరీజేసి, సెక్యూరీ ప్రేమరీ సబ్ మేజిస్ట్రేటుల ఉద్యోగముల నెత్తినే యివలయును. సబ్ జి. డి. వి. మేజిస్ట్రేటులు ప్రేమరీ నుండి కమిటుజేసిన కేసులనున్న, ఒకటవ తరగతి, రెండవ తరగతి కేసులు, బెంచీ విచారించ వలె గాని వారిని విచారించవచ్చును. ఆయనకుండు అధికారములను సాధ్యమైన యెడల యెక్కువజేయు వచ్చును. సాధారణముగా సెక్యూరీటీ కేసులు ఆయన వద్ద కే వోవును. సెషన్స్ జడ్జి అప్పుడు గూడ యిప్పుటి వలెనే ఆయనకే వోవును. బెంచీలయిపెండరీ కోర్టు, సెషన్స్ జడ్జి అధికారము క్రింద రివిజను ముగ్గుసహ ఉండును. రెండేసి-ల్లా కోర్టు

సెషన్స్ జడ్జి ఒక జిల్లా (సివిలు) జడ్జి యందు సమగ్రము ఆలోచింపవలయును.

అయ్యుధ కాసనము, ఎక్స్ ప్లెజిటులు పెట్రోలియం ఆప్టు మున్నగువానిలో కలెక్టరులకు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు అధికారము లుండవలయును. రెవిన్యూ పని తహశీల్దారులవ్వారా జరుగవలయును. రెవిన్యూ డివిజనలు అఫీసరులను తీసివేయవలయును. కలెక్టరుకు ఒక సివిలు రెవిన్యూ అఫీసరుండి ఇంకంటావ్సు, ల్యాండు అక్విజిషన్, రెవిన్యూ అఫీసర్లలో నహాయము జేయవలెండవలయును.

క్రిమినలు బ్యాండిములు పనికి తీసికొనబడువారలు కొందరు ఇప్పుడున్న సివిలుకాఖల నుండియు, కొందరు ఎక్స్ ప్లెజిటు సర్వీసులో నున్న వారలుగ నుండవలయును.

ప్రభుత్వపు తీర్పు

బెంచీ మేజిస్ట్రేటులను, స్పెషలు ఫస్టుక్లాసు మేజిస్ట్రేటులను మేజిస్ట్రేటియలుపనికి మాత్రము నియమించు విధానమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారు 1922 సెప్టెంబరు 6 వతేదీన క్రింది విధముగ ప్రకటించిరి:—

ఖర్చు తగ్గుటకును, న్యాయపరీక్షల మెక్కువగుటకును ప్రభుత్వమువారు క్రిమినలు కేసులను, జీర్ణము భర్త్యము లేనట్లు విచారణ జరుగునట్లును, ముఖ్యముగ క్రిమినలుపనిని జూరుటకు సమర్థులగు మేజిస్ట్రేటులను ఆందుకుగా నియమించుటకును యోచించుచున్నాడు.

2. వారి ఆలోచనలో నున్న విధాన మియ్యది.

(1) 2, 3 తరగతి అధికారములు గల సబ్ మేజిస్ట్రేటులను పూర్తిగా తీసివేయుట.

(2) ముఖ్యమైన సెంటర్లలో మేజిస్ట్రేటియలు పరిమాత్రము ప్రైవేండరీ 1 క్లాసు మేజిస్ట్రేటులను నియమించుట.

(3) తక్కువ రకం కేసులను విచారణ జేయుటకు తగిన వారలున్నచో ఆసరీ మేజిస్ట్రేటుల నొక్కరినో బెంచీగో నియమించుట.

(4) ఈ ప్రైవేండరీ ఫస్టుక్లాసు మేజిస్ట్రేటులను నియమించుటకు డివిజనలు అఫీసరుల లోకలుండు ఇంకంటావ్సుపని తగ్గుటకును రెవిన్యూ పనిని పునర్విభజించుట.

3. వివరములన్నియు పనిజేయుటలో నీక్రింది విషయములనుగమనిం దింపకొనవలయును:—

(1) ఆసరీ మేజిస్ట్రేటులుగ నియమించువారలను బాగ్రత్తగ సమర్థులగు వారిని నిర్ణయింపవలయును. కొన్నిచోట్ల ఆసరీ అధికారులు గొప్పవారు దొంగవచ్చును అందు యూరోపియనులు గూడ నుండవచ్చును. ఐతే సాధారణముగ వాయుద్యోగములు పెన్ను పుచ్చుకొన్న దేవులకి కలెక్టరులకును జిల్లా ముసలులకును, సబ్ మేజిస్ట్రేటులకును జిల్లా రివిజనలకును ఎక్స్ ప్లెజిషన్లకును అఫీ సరులకును సబ్ మేజిస్ట్రేటులకును, పోలీసు అఫీసరులకును ఇక పెక్కువరపనిజేసినవారికి నీయవలయును.

(2) ఏ నిర్ణయింపబడిన వారిలో కొందరు ఒకటవ తరగతి అధికారముల నీయవచ్చును. ఒకటవ విచారణ చేయవచ్చును. లేదా బెంచీలుగ నియమింపవచ్చును. ఆ బెంచీర్లు 10, 15 నుండి ఆసరీ మేజిస్ట్రేటు లుండవచ్చును. అందు మధ్య తున్న బెంచీ కాగడ ఆ బెంచీలసమర్థతకు దగిన అధికారము లీయవచ్చును.

(3) ఇప్పుడున్న కోర్టులపని లెక్కజూచి యిప్రైవేండరీ ఫస్టుక్లాసు మేజిస్ట్రేటు కోర్టులసంఖ్య నిర్ణయింపవలయును. ప్రజల కాఖ్యముగూడ ఆలోచింపవలయును.

(4) ఫస్టుక్లాసు మేజిస్ట్రేటులు వచ్చినవేరముల కేసులు లన్నింటిని గుర్తించి ఆసరీ మేజిస్ట్రేటుకు బెంచీ విచారించదగిన వానిని వారికింపవచ్చును. ముఖ్యములగు పెద్దక్రిమినలు కేసులను న్న, సెషన్స్ కోర్టువిచారింప వలసినవానిని నిర్ణయించు వారే విచారింపవలయును.

ఇట్టిపరీక్ష విజయముండుట ఫస్టుక్లాసు ప్రైవేండరీ మేజిస్ట్రేటుల క్రితసాధ్యములమీదనున్న ఆసరీ మేజిస్ట్రేటులకును, బెంచీలకును వారు చేయుసహాయముమీద సాధారణపడి యుండును. వారు చేయుపనిని చక్కగ విభజించుకొని, ప్రతి కోజును కంప్లెయింటులను దాఖలు జేసికొనుటకు ఏవోగంటలను నిర్ణయింపవలయును. ఇప్పుడున్న విధానమునందు లోప మేమనగా మేజిస్ట్రేటు కంప్లెయింటులను బాగ్రత్తగ పరీక్షజేయక పోవుట ఒకటి. క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోడ్ 202 సెక్షనును ఒక ముగ్గుముగ నుపయోగించుటొకటి అనవరము మాలినకంపెయింటులను వెంటనే కోట్టివేసియెడల కోర్టులపని తేలికపడును. ఇందులకు ప్రజలకు లాభకరముగనుండి ఏకపు కంప్లెయింటు

లు దాఖలు చేసికొనబడునో తెలిసి కోర్టుల గౌరవము వృద్ధియగును. అనుమానమున్న కంప్లెయింటులను ముందు విచారణకై ఆసరీ బెంచీ మేజిస్ట్రేటులకును గ్రామమునగులకును పోలీసులకును పంపవచ్చును. అదని జరిగిపిదప విచారణ బహుముల భము. వారివన్న అధికారములను సాధారణముగ చెలాయించుట కలవాటు ఉండవలయును. ఇందులకు అప్పీలుపని తగ్గును. సెషన్స్ కు కమిటు జేయవలసిన అవసరము లేకుండ యూరోపియన్ కోర్టులను విలగను. అనవసరముగ కమిటు జేయుటకు అనవసరముగ పని పెరుగును.

5. ఈవిధముగ పరిజరగవలె నన్నచో రెవిన్యూ మేజిస్ట్రేటియన్ చార్జీలను విభజించ వలయును. ఇప్పుడు డివిజనలు అఫీసరులకు లోకలుండు పనిలేక పోవుటకును, డివిజను విస్తీర్ణము సెక్కువజేయు విలుగావచ్చును. వైబెల్స్ ప్రకారమువారికి మేజిస్ట్రేటియలు పనిగూడ లేకుండజేసినయెడల రెవిన్యూ పనిజేయు డివిజనలు అఫీసరులసంఖ్య చాలవరకు తగ్గించవచ్చును.

6. ఈవిధముగ పనిని ఆచరణలోబెట్టి చూడవలయు నని ప్రభుత్వమువారి కభిలాషగనన్నది. అన్నిధముగ ఆసరీకోర్టులు పెట్టిపని జరుపుటకు తంజావూరు వధురజల్లాలు తగియున్నవి. సాధ్యమైనంత త్వరలో నీపద్ధతినచలు ప్రవేశపెట్టుటకు అగిన సూచనలను ఆజిల్లా మేజిస్ట్రేటులు పంపవలయును. వారు ఏమైన కష్టములున్నదెల్పి సూచనల గావింపవచ్చును. కానివారు చేయుసూచనలు వైబెల్స్ వికాలోజ్జేముల కనుకూలములుగ నుండవలయును.

సత్యవత్సవ పాఖ్యానము

భోగేశ్వర మాహాత్మ్యము

ఇది యొక శ్రేష్ఠముయొక్క మహాత్మ్యము. ఇందు శ్రీశైలమహిమగూడ జక్కగ పర్ణింపబడియున్నది. కవిత్రయము కడురసవంతమై ముద్దులుమూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము శేషట్టిసభాతరుల కొక పద్యమేని వదల మది జనింపదు. ప్రతి 1-కి ధర రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చుప్రత్యేకము ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము, నెం, 7 తంబు శెట్టిపేధి, మదరాసు.

హిందీ - తెలుగు

బాలశిక్ష 0-6-0
మొదటి వాచకం 0-6-

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు విలయిన సులభ శైలిని ప్రాయబడినవి.

తెవాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, నెం, 7 తంబు శెట్టిపేధి మదరాసు

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్

ఫర్మసి లిమిటెడ్

మాంటురోడ్డు, మద్రాసు

నోటీసు

మాఫదర్శక గదులు మద్రాసు మాంటురోడ్డు, నె 185 ను నందు ఏర్పాటుచేయబడినవని యిందుమూలము అందరికిని మిక్కిలి సంతోషముతో తెలుపుచున్నాము. అక్కడ డాక్టరు ఏ. లక్ష్మీ శతీగారు ఆదివారము సాయంత్రము తప్ప కిక్కినకోజులందు ఉడయము తి నుండి 11-గంటలవరకు, సాయంత్రము 4 నుండి 7 గంటలవరకును వుండును. కావలసినవారు వారిసలహాను గ్రంథవచ్చును.

మోహిని తైలము

6 కులములు గల సీసా 1-కి అణాలు 0-12-0 మాత్రము. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు.

నేను తేలికపై 32 ఏండ్లనుండి ఎరుగుచును, మేమినువుచునును
ఈ చెప్పునగరమున ఈ గృహమునంత (తంబు నెట్టిది 7 నంబు)
నిగింపుచు కళాకాలముందు చదివెతిను. నేను ఎ. వై. ఏ. తర
గతిలోను వీరు బి. ఏ. తరగతిలోను అప్పుడు చదువుచుంటిమి
అప్పుడుగూడ మాకందరిని వీరే నాయకులుగా నుండి భాగవత
విగ్రంథములలోనివిశేషములను బోధించుచుండెదనాడు. అప్పుడు
దేశీయులకు రాజకీయములం బానిశ్చికాల తత్వము. నేను
గూడ పదేర్పదేర్చును బాం బాయిలో వ్యాపారము చేసి
కొనుచుంటివేగాని రాజకీయములం
కు విశేషము కన్పించుకొనియుండలేదు. కాని అప్పు యెంతెంత
హృదయములలో రాజకీయవిషయము నిగూఢములుగ నుండెనో
వాకేయిపుడు రాజకీయంగతులందు నాయకత్వమును వహించు
చున్నాడు. నాకు వీరు 30 ఏండ్లనుండి పరిచయ లగుటచే చాది

క్రమముగా కొంతమందిని కొంత భాగము తరఫునకు
చాల విచారించును. ఈవార్త వివరము నాచిత్రిముచాల పరిశి
లించినది. రాజీనామాఫలము మేమునుచేసి యిప్పుడు తెలుపు వలె
చానివలన నిప్పుడు కావననభల వివరములు చచ్చినీయము
గాదు. కావనన భలభవ పెట్టెట గాని మునుట గాని
కొంతమందిని కొంతమందిని కలసియేచేయుట ఉత్తమముగాని కొం
తరులు కొందరిలు కాదు. ఇటులనే యాదగవార్తాధరభవమును మన
కుందరభవమునకులని లాగినగాని అదికదలది. కాన కొంతమందిముల
కావననభలని నిర్మాణవిధానమును సాగించుటయె, ఏది ఎటు
చచ్చును భావనము కళ్యాణభవమేమునునని కావగజ్జినము
మును కలది.

చెన్ను పురిమండల ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘము

తెలకు స్వరాజ్య నిధి వసూళ్లు ఇంతవరకు చేరిన మొత్తము 8600-0-0

శ్రీయుత టంగుటూరు ప్రకాశంగారు (మంగోలు జాతీయవిద్యాలయమునకు 5000 ప్రత్యేకింపబడినది.)	
" కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు	1500
" అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారు	1000
మ-రా-రా-శ్రీ, పేరి నారాయణమూర్తి	800-0-0
" గంటి లక్ష్మన్న	200- -0
" దేశభక్త వేంకటప్పయ్యగారిచ్చినది	116-0-0
" బి. సోమయ్య	100-0-0
" య. సూర్యనారాయణ	100-0-0
" ప. సోమసుందరం	100-0-0
" చ. సాంబశివరావు	100-0-0
" న్యాయ. రామారావు	25-0-0
మ-రా-రా-శ్రీ, అభిమాని	గాను 25-0-0
" చల్లా శేషగిరిరావు	10-0-0
" కా. రామబాబయ్య	10-0-0
" గంటి లక్ష్మీనారాయణకుటుంబము	2-0-0
" అ. రామమూర్తిద్వారా పచ్చ	
యప్పు కళ్యాణాల విద్యార్థులు	5-8-0
" గుడివాడ నారాయణశెట్టిగారు	5-0-0

సభ్యులవారము. కృతజ్ఞతను. ఇంకొకసారిగడిసిన 116 రూపాయలను చెన్నుపురి మండల ఆంధ్ర కాంగ్రెసుసంఘమున కొనసాగించునట్లు ప్రకాశంగారు భారము నాతిలను చేసి తప్పకొనదలచింట్లు పలికిరి. వాతే ఆధ్యక్షులుగా నుండిన సేను స్వేచ్ఛగా దేశమునందంతటను సంచారముచేసి దేశసేవచేయువలె నని యిదివరకు నిశ్చయించితిని. వారలుల తప్పింపుకొన వీలు లేదు. పెద్దలు పిల్లలు పృథులు స్త్రీలు పానీ వీని సేవ చేయుటందరును స్వరాజ్యము వచ్చు వరకు ను ఏ కాగ్రహార తో దేశ సేవ చేయవలెననియే మహాత్ముడాజ్ఞాపించెను. ఈవట్లు చేయలేదు. దొరకనమునానినిండింపకే? అంతయు మనవారలొకయొక్కది. కర్ర పోయి గొడ్డలిలో దూరపున్న గొడ్డలి ఏమి చేయగలదు. మనము కట్టెముక్కలముగాన ఆంగ్లేయులను గొడ్డలిలో దూరితిమి. కట్టెముక్కవలె మనము ఏదేమనామ్యలమని వారు గ్రహించిరి కాన ఒక్కచతుల కాపరియగు బాలుడు నాడుకాదున్నపోతులను చిన్నకొల చేరినాని పోలమునకు త్రోలుట్లు ఆత్మీయసంఖ్యకులగు ఆంగ్లేయులముప్పుచేయుదు కొట్టుమండి భారతీయుల నెర్రలగా నేలగలుగు చున్నాడు.

స్వరాజ్యము మనకు రావలె నను తీవ్రసంకల్పము మనకు కలుగలేదు. సంకల్పములను లేనిదే సఫల మనోరథులము కాకాలము. ఆ బలము దేశీయులందరిని కలిగియున్నచో స్వరాజ్య మెన్నడో వచ్చియుండును.

దక్షిణదేశము చాల భవంతరముగ నున్నది. దేశాలయములు మతములు మున్నగునవి భవసంపదతో తులదూగుచు న్నువి. అందరిని స్వరాజ్యవాంఛ కలదు. కాని సామాన్యులేను. అచట దేశాలయములలో ఆర్యకుల నడుకగా మేము గూడ స్వరాజ్యముకొరకు దేవుల పూజించుచున్నాము. అంత కంటే సేమియు చేయవలసిందగును. ఇటులనుచున్న తెలికగా దాటిపోవలసిన స్వరాజ్య మెటుల లభింపదు? ఆహా మీరు మహాత్మాగము ఘోషితి. అంతరపురుషులు మహానాయకులు. అని పొడుతుకు చూడెను కాని నీవు. తాము పూడిక పుల్లను కడరింపను ఇది కావ్యసిద్ధికి లక్షణమా?

అన్నిరాష్ట్రములవారును సమముగ పనిచేసిన కాని స్వరాజ్యము సిద్ధింపదు. భాషావర్ణముకై రాష్ట్ర భేదమును కాంగ్రెసువా రామోదించుచునట రాష్ట్రభేదమున మధ్యను కుట్రయేగాక పరరాష్ట్రావరణముగాడ (సబలివది) చేసివుడు స్వప్నముగా గ్రహించితిరి. ఈవత్సరమొధరాష్ట్రమున మహాభయ భయకలసి యున్నది ఈలోగా ఎందరు మరల చెరసాలకు పంపబడినను యితర రాష్ట్రములవారి సహాయమున కొరకయే ఆంగ్లేయుల జయప్రదముగా సభను నిర్వహింప గలుగుదు రను నమ్మకము నాకు కలదు. మీరు ఒక కనిని నాయకుని చేసిన సతకు నాయకుడగును. లేనిచో పరివారములేనివా డెటుల నాయకుడు కాగలడు? అటులని బాల నాయకులు బహునాయకులుగా కావంపనూడదు. కట్టుబాటుతో కాంగ్రెసు వారి ఆజ్ఞాసారము గాంధీ మహాత్ముని యంతదేశానుసారము దేశసేవ నొనరింపవలె నని దేశభక్తుడు నుడివెలు.

అధ్యక్షుడు

తిలకునికి చెన్నుపురి ఆంధ్ర కాంగ్రెసువారు 10000 చేర్చవలెను. అందులకు దేశభక్త దొంగిన 116 లే ప్రాతిపదిక యని యిపుడు విని చాల భయపడుచున్నాను. గాన తామందరును పూనుకొని యీ మొత్తమును పూర్తిచేయ గోరెదను. ఆంధ్రరాష్ట్రము కొంత వెనుకబడినదనగ నిర్దేశమైనదని నాతిప్రాసముగాను. ఇప్పుడు కాంగ్రెసు తిలకునికి గుడివాడ నారాయణస్వామి శ్రేష్ఠిగారు వారసులులచేత విడుదలయ్యెను. కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. రాష్ట్రభియానమును రాష్ట్రభాషభియానమును ముఖ్యము శ్రద్ధావహ ప్రస్తుతము దేశభియానము దేశభాషగా నంగీకరింపవలెనని హిందీభాషభియానము నెల్లరుజ్జికముగా కలిగియుండవలెననుపర రాష్ట్ర అస్వరాష్ట్రభాష, పరమక విరచనము అనుచితము. సేను విశ్వాతిని కొందరునగా పనిచేయ నని నాతిప్రాసముగాను. నాకు కావలసివంతవని నిదివరకే చెన్నునగర ఆంధ్ర సంఘము వారు చేర్చివెట్టియున్నారు. అనేక కష్టములువచ్చినను మనమిది వరకు నిలుగులిగితిమి. ఇకముందును నిలిచెదము. అనవాయోజ్య ను నుంకిరింపదు. వికమత్త్య మత్త్యవరము. అదికలుగనిసోపమాన మైన నుండవలెను. పరస్పరగౌరవముతో మనము రెండుపక్షముల వారమును పనిచేయవలెను. ఇదియే స్వరాజ్యప్రాప్తికి మూలాధారము చెన్నుపురిలో తిలకునికి (దవిదసంఘమువారు 20000 ను ఆంధ్ర సంఘమువారు 10000 ను భవము చేర్చుటనియున్న దని ప్రకాశంగారు నడివెరి.

అధ్యక్షులకు వందనములు

కడము గద్దెరంగయ్య నాయకుగారు అందరికి వందనము లిప్పించిరి. దేశభక్తులను ప్రకాశంగారిని పున్నమలలను నమస్కరించిరి. 1912 నుండి దేశభక్తుడు త్యాగమును ప్రారంభించెనని నడివెరి, నుయారు రాతి కి గంటలకు సభ ముగిసినది.

దేశభక్తుడు నెల్లూరు నెల్లూరు
నేడుదయమున (17 వ తేదీ) దేశభక్తుడు నెల్లూరుకు బయలుదేరెను. శ్రీయుతులు ప్రకాశంగారు, నాగేశ్వరరావు, రంగయ్యనాయకులు, నల్లా శేషగిరిరావు, వి. ఎన్ వెంకట్రామను, రామకృష్ణేశ్వరరావుగారు మున్నగువారు ముఖ్యులు నైలుస్టేషనుకువచ్చి వారిని పీడ్చి-లిపిరి. దేశభక్తుల కచట మాలానాకబులు లభింపగారును పోక మహాత్ముడియై ప్రముఖుడు నుండెదమగు గంధర్వమును సమర్పించెను. దేశభక్తుడు నేడు మధ్యాహ్నము నకు నెల్లూరుచేరును. అచట సప్రభు స్వాగతసన్మానములు జరుగెను. పిమ్మట వారు పల్లిపాడు సత్యాగ్రహశ్రమము మున్నగు స్థలములకు కల్గి 19 వ తేదీని నెల్లూరునుండి బయలుదేరి బెంగళూరువరకు 20 వ తేదీకి గుంటూరు చేరుదని తెలిసినది.

ఆంధ్ర నాయకుల పర్యటనము

గోదావరి మండలములో

స్వకీయవిలేఖరి-కాకినాడ మార్చి 16
శ్రీయుతులు దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్యశంకులు, టంగుటూరు ప్రకాశంగారు, కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుశంకులు, గంపలగూడెం మహారాజా, ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణయ్య, దేశభాంధవి దువ్వూరి నుబ్బయ్య, భోగరాజు పట్టాభిసేతారామయ్య, బ్రహ్మాశాస్త్రిల నువ్వూరియ్య, గాడిచర్ల హరిశ్చంద్రయ్య, అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు, దిండు నారాయణరాజు, యగ్గిపిల్లి ఎంకయ్యగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారి కిచ్చానము ప్రకారము గోదావరిమండలములో తిలక స్వరాజ్యవిధిని సమూహచేయుటకు ఈ క్రిందివిధముగా సంచారము చేసెదరు.

22 వ మార్చి	కాకినాడకు రాక
23, 24 వ మార్చి	కాకినాడతాలూకా
25, 26 వ మార్చి	రామచంద్రపురముతాలూకా
27, 28 వ మార్చి	అమలాపురమురాజోలుతాలూకాలు
29 వ మార్చి	రామమండ్రితాలూకా

పొన్న గంటి వీరాస్వామిగారి కేసు

ఒక ఫిర్యాదునను కఠినశిక్ష చేయుట
ఈ కేసులో మద్రాసు ధరావతు చెల్లింపవలసిన నేడు కాకినాడలో ఒక సంకల్పము కఠినశిక్ష విధింపబడెను (తంతి వార్త).

కలుకడిసి! (కొత్తవరితనాటకము!!)
బల్లారి ధర్మవరం. కృష్ణమాచార్యుల
రోష నారాణివాజి
అను నాటకము వెలరు 1-0-0.
కలయనారు బల్లారి, రమావిలాస వెన్నునకు ప్రాణమును.

ఖద్దరువలన స్వరాజ్యము వచ్చును

మహాత్ముడు కారాగృహమును వీడి వచ్చును.
ఇది నిశ్చయము
అచార్య ప్రభులలందరూ రాయగారు
అచార్య ప్రభులలందరూ రాయగారు ఈక్రింది విజ్ఞాపనమును ప్రకటించిరి.
గాంధీమహాత్ముని సందేశమును మన మెంత పజకు సఫల మొనర్చగలిగితిమో మన మీవారమున అవలోకన మొనర్చుకొనవలెను. మహాత్ముడు కారాగారమును ప్రవేశించుటకు పూర్వమును తరువాలియుగూడ చాలమంది దేశ సేవకులు, తమ రాజకయోద్యమ చర్యలవలన కారాగారములకు గొంపోబడిరి. ఇందువలన ప్రజలందరి అభివృద్ధి మొందుచున్న రాజకీయ ఉద్యోగము ఆగిపోవునని తలంపబడెను. ఈ చర్యలవలన, ప్రజ లెంత మాత్రమును భీతిల్ల లేదను విషయము మనకు గాన్పించుచునే యున్నది. కొందరు నాయకులును, ప్రచారకులును, శాసనసభవించి సాధన చేయు త్యాగములపథమునుండి తప్పిపోయిరి. కాని ఇదిగూడ, ఉద్యమముయొక్క స్వచ్ఛతను, బలమును మాత్రమే జాతుచున్నది. ఉద్యమమునకు దేరిన అనుచరుల సంఖ్యనుబట్టి ఉద్యమవిజయమును పరిగణింపవలెను. కొలదిగూండి పట్టుదలగల అనుచరులే యెవరు. వారు నెరవేర్చగలిగిన కార్యపరిమాణమును బట్టి ఈ విజయమును నిర్ణయింపవలెను. విదేశీయులు తమ కెట్టిలాభమును లేని ధరలకు తమ వస్త్రములను భారతదేశమున నింపినేయుచున్నారు. అట్లైనను కద్దరువస్త్రము లమ్ముడుపోవుచునే యున్నది. దేశీయులు, తమ విముక్తి యెందు గలదో బాగుగ గ్రహించిరిని ఇందువలన దెలియగలను. భారతదేశముయొక్క నూలువడుకు నేతనీయు పక్కితమలను నాశనమొనర్చుటకుగాను మూస్సెరుబట్టల వ్యాపారులు ఎట్టికృత్యములకు సిద్ధముగనుండిరో ప్రతివారును జ్ఞాపకముంచుకొనవలెను. 150 వత్సరములనుండియు భారతదేశములో అసమాన వాణిజ్యమువలన గడించినలాభముల మొత్తములన్నిటిని, వారు నైశాపాయండున్న ఖద్దరును అంతరించజేయుటయందు వెచ్చింప సిద్ధముగనున్నారు. కాని ఖద్దరు, మహాశక్తికి వినించినశిశువు. ప్రపంచమునందు అయిదవభాగ మూక్రమించియున్న జాతియొక్క ఆత్మవిజ్ఞానోద్బోధముయొక్క విజ్ఞానము. మిత్రులారా, ధీరులు గండు, నూలువడుకును, నేయుడు, కద్దరును ధరించుటయందు నిమగ్నులు గండు. మనకు స్వరాజ్యము వచ్చును. త్వరలోనే మహాత్ముడు మనమధ్యకు రాగలడు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1923 సం. మార్చి నెల 17-వ తేదీ

శనివారము

గాంధీ శతకము

"మిత్రులారా, ప్రేమకావించి మానవజాతిని, శతశతములను ప్రాప్తించును, కర్మము భంగము, స్వరాజ్యము మానవజాతికి లభించును. అచిరకాలములో మానవజాతి మహాభక్తి నందినట్లు" (అచార్య శతకము)

ప్రచార్య ప్రభులందఱు దేశమున కొనగిన సందేశమునందు, వైవాక్యములు గలవు. ప్రభులందఱు దెలిసిన వాక్యములందు సత్యమొనెట్లగును. కర్మసంజ్ఞానందు, గాంధీ మహాత్మునికి పిమ్మట నాయకులలో ప్రభులందఱు కన్నెంత గాఢవిశ్వాసము మలియొకరికి గనుపించును. మహాత్మునివలెనే, అచార్యుడును కర్మమంత్రమునందలి సత్యమును జూచెను. మంత్రద్రవ్యము బుద్ధులను నిర్వచనము, వీరివలెనట్లును సరిపోవును. కర్మసంజ్ఞాన స్వరాజ్యము నిచ్చెదనని, మహాత్ముడు దెలుపుటకు కారణము, ప్రజలను సంతోషపెట్టుటగాని, భ్రమపెట్టుటగాని గానెందు. కర్మసంజ్ఞాన గాంధీమహాత్మునికి స్వరాజ్యము ప్రత్యక్షమయ్యెను. అట్టి స్వరాజ్యసాక్షాత్కారము సామాన్యులకు గలుగుచో, హిందూదేశము స్వరాజ్యము ననుభవించుటకు ఆలస్యము ఏమాత్రమును ననుబడునా? గాంధీమహాత్ముడు నిష్పాదమున నున్న యాచార్యులను ప్రభులందఱు సందేశము దేశము దంతటను మారుమోగెను. కర్మ స్వరాజ్యము నెసగు నను విశ్వాసము ప్రజలలో దృఢముగ నాటుకొనగలదు. స్వరాజ్యసేవకుల శాందర్యో బంధించుటచే, మహాత్ముని యుద్యమ మంతరించునని అధికారులు తలచియుండును. జాతీయప్రత్యభిజ్ఞానము అణగిపోవునని, వీరు ఊహించియుండును. కాని, దేశమింకా పద్ధతులవలన భయభ్రాంతియు గానెదనియు, గాంధీ యుద్యమవైతరీయ బలమును వరిస్తుటమయ్యె ననియు, అచార్యుడు కనుగొనెను. విదేశీవస్తువుల నెంతచౌక జేసి దేశముపై గుప్పించుచున్నను, కర్మమై ప్రజలకభిమాన ముంచుటబట్టి, దేశముక్తి దేనివలన గలుగునో ప్రజలు గ్రహించిరిని అచార్యునికి కరమవిశ్వాసము గలదు. కర్మను రూపుమాపుటకు మాంధ్యపురు చేసెడిప్రయత్నములన్నియు నిరుపయోగముగాక మానవని, వీరియు దేశము. కారణమేమి? ప్రపంచములో వైదవమతు మందియందు గలిగిన మహాప్రభోధమునకు కర్మను ఫలిత మగుచున్నది. ఇట్టి ప్రభోధ మణగిన గాని, కర్మను అణగిపోవదు.

మహాత్మునివారమున గ్రహించదగిన ముఖ్యవిషయ మిదియే. గాంధీమహాత్ముని కత్వంతరియమగు వస్తువు కర్మచే. స్వరాజ్యమునకు ముఖ్యవిషయమును కర్మచే. స్వరాజ్యమును ప్రజలు వాంఛించుచున్నారనుటకు ప్రథమసంజ్ఞ కర్మధారణము. కర్మను ధరించినవారు స్వరాజ్యాభిలాషులని దేశము గ్రహించుటయగాక, అధికారులుగూడ గ్రహించుచున్నారు. రక్షకభటులు గుర్తించుచున్నారు. సి.ఎ.డి.లీడ్లప్రేతో జూచుచున్నారు. కర్మను ధరించని

వారు, స్వరాజ్యావశ్యకతను గుర్తించిరా యను సందియము సామాన్యులకు పోవచ్చును. కర్మను యొక్క మహిమను గ్రహించుట కింకను మననము చేయవలయును. కర్మను నిర్మాణమునందు ప్రజల సంతరించుకొనె యుండవలయును. రాజము బోలు చక్రము మరియొకటి లేదని అపుడు సుభోధముగాగలదు. కర్మను సంతోషము కేవలము స్థానికము గాదు. విశ్వమానవప్రేమ కిది విరుద్ధము గాదు. అంతిరాజీయభావమున కిది భంగము గలిగింపదు. కర్మను మూలార్థమును సర్. అబ్దుల్ రహీంగారు గ్రహింపలేకపోయిరి. అగాఖానుగారు కనిపెట్టి అబ్దుల్ రహీంగారి యభిప్రాయమును ఖండించిరి. కాని కర్మను సందేశమును వ్యాపింపజేయుటకు ఉపన్యాసము లంతగ ప్రయోజనకరములు గావు. కర్మసంజ్ఞాన విశ్వాసముగలవారు కర్మను ధరించి విడిగిన, ఇతరులను వారిమార్గము ననుసరింతురు. ఒకరు రాజమును చేపట్టిన మరియొకరు చేపట్టుదురు. తమ జీవితనిదర్శనముచే కర్మసంజ్ఞాన విశ్వాసము గలవారు, ఇతరులలో విశ్వాసమును పురికొల్పుగలరు. అన్నివక్తములవారును అన్ని శాఖలవారును కర్మను ధరించుట ధర్మము. మత, సాఘిక, రాజకీయవిభేదములు, కర్మను భారణమున కడమురాగూడదు. అతివాద మితివాద కక్షల వారి కీషమయ్యై భేద ముండజనను. హిందూ, మహమ్మదీయ, క్రైస్తవది మతములవా రెల్లరును కర్మను ధరించుటకు వెనుదీయజాలరు. స్వరాజ్యాభిలాష అన్నివక్తములవారిని ఉజ్జ్వలముగాగొనుచున్నది. సాధనములవిషయమై ఎట్టియభిప్రాయభేదమున్నను, స్వరాజ్యాభిలాష ఎల్లరులో వ్యాపించి యున్నది. ఈయభిలాషను వరిస్తుటము గావించుటకు, కర్మధారణమునకన్నను అనుకూలమార్గమింకొకటి లేదు.

అన్నివక్తములవారి మధ్యను, అన్నిసంఘములవారి మధ్యను, సమానవేదిక యొకటి యుండవలయు నని పలువురు దెలుపుచుండురు. ఇట్టివేదిక ఏది యనునదియే కర్మ. మాతృదేశముపై తనయు లెల్లరును ప్రేమను వ్యక్తపరుచుటకు సామాన్యసాధన మేమి? కర్మచే యని వేటుగ జెప్పవలయునా? తన దేశములో పండిన ప్రతిభోధవికసనూలుతో నేసిన బట్టును ధరించుటకన్నను, మాతృసందర్శనము గావించుటకు సులభతరమగుమాగ్గమింకొక టుండునా? భారతమాతృసందర్శనము ఎల్లపుడును గలుగుట కిదియే సాధన గద. క్రభుత్వోద్యోగులు సైతము కర్మను ధరించుట కెట్టియభ్యంతర ముండజాలదు. దేశములో తయారయిన బట్టును ధరించుటకయినను, వీరికి సాధ్యముగానిచో ఆశ్వాత్మాత్మము బాతుగ నడుగంటె ననియే చెప్పవచ్చును. అట్టిదుస్థితిని క్రభుత్వోద్యోగులయినను సహించగలుగురా? కర్మధారణము కనీసత్యాగము. ఎల్లరును సులభముగ నాచరింపదగిన విధ్యుక్తధర్మము. కర్మధారణము అతిసులభకార్యమయినను, మహాత్తరమగు కార్యము గూడ నగును. రాజకీయముగాక, ఆర్థికముగగూడ కర్మను వలన నెట్టి ప్రయోజనము గలదో వివరింప నవసరము లేదు. యోమనివారణమునకు కర్మపురమహంసక్రియ. కడుపునిండ తిండియు, కట్టుకొనుటకు బట్టుయు నిచ్చెడి సాధనము కర్మచే. ఈ రెండును చేకూరిన, స్వరాజ్యము అచిరకాలములో లభ్యమగు ననుటకు సందియ మేమి? ఆర్థికదాస్యము దొంగిన, రాజకీయదాస్యమును దొంగక మానదు. భనవతుల బానిసాడి జనసామాన్యమును దప్పించుటకు, పాశ్చాత్యప్రపంచమునందు బాల్లివిసము ఉద్భవించినది. హిందూదేశమునందు కర్మను సందేశము

వ్యాపించుచో భనవతులతో పాటు. బీదలకు గూడ అన్నము దొరకును. హిందూదేశమునందందుచే, బాల్లివిస ముద్భవించనరదు. భనవతుల నిర్ధనుల సంఘర్షణమున కవకాశముండదు. కార్మికుల యజమానుల పోరాటమున కెడ ముండదు.

కర్మనుండలిమాహాత్మ్య మేమి? ఎవరికి వారే యజమానులు. ఎవరికివారే కార్మికులు. ఒకరినిమిత్ర మొకరు తమ గౌరవమును చంపుకొన నక్కరలేదు. ఒకరికి మరియొకరు ఊకిగము చేయనక్కరలేదు. ఎవ్వోస్వాతంత్ర్యమును వారు నిలుపుకొనవచ్చును. ప్రతివారును తలయెత్తి తిరుగవచ్చును. కర్మనుకు స్వాతంత్ర్యమే మూలము. స్వాతంత్ర్యము స్వరాజ్యమునకు ప్రాణము. యూరపుఖండమును వేధించి, ప్రజాజీవితము నల్లకల్లోల పెట్టుచున్న కార్మికసమస్యను, కర్మసందేశము వరిమ్మరింపగలదు. యంత్రములవలన, పెంపొందెడి బానిసత్వము కర్మసందేశవ్యాపకమువలన దొంగిపోగలదు. ఈరీతిగ జూచిన, కర్మను సందేశము జాతీయ సమస్య మాత్రమే గాదు. ఇది అంతరాజీయ సమస్య యగుచున్నది. పాశ్చాత్యప్రపంచమునందలి సాంఘికసంక్షోభమును శమింపజేయుటకు, కర్మను సందేశమును పాశ్చాత్యులు గ్రహించుట యవసరమగును. ఈ సందేశమును గ్రహించుటకు, పాశ్చాత్యప్రపంచము సంజనుకూలపరిస్థితు లేర్పడుచున్నవి. ఆధునిక పార్లీశాసన విధానముతో, పాశ్చాత్యులకు విసువెత్తి పోయితి. దారి తెన్నుగానక వారు వరికపించుచున్నారు. వేరొకదారి గనుపించిన జాలునని వారు తలచుచున్నారు. మరల భూమిని చేపట్టుడు, వ్యవసాయమునకు దిగుడు, అనుకేలు ఇంగ్లండునందు సముద్రము ప్రతిభ్యని జేయుచున్నది. లాయడుబార్ని, బోనార్లావంటి ఆంగ్లనాయకులే, ఈ కేకలలో పాల్గొనుచున్నారు. ఆంగ్లదేశమున కుప్పద్రవము గలిగించెడి కనిలేని వానిసమస్యను వరిమ్మరించుటకు, వారికిపుడి మార్గము లభించినది ఇంగ్లండులో రాజములు మొరిలి దిరుగుచున్నవి. చేనేత మరల పునరుద్ధరింపబడితి చేతితోనేసిన వస్త్రములకు స్త్రీలు సయితము అభినూనంచుచున్నారు. యంత్రములతోను, ష్యాక్టరీలతోను నిండియున్న ఇంగ్లండు సందేశవ్యవసాయమును నేతయు యవసరము లగుచుండ, హిందూ దేశమున కిది యవసరములు గావనట, దూరదృష్టి లేని సూచన గాదా? వ్యవసాయము, ఇదివరకే భారతీయులకు ప్రధానవృత్తిగ నున్నది. రెండవవృత్తిగ, స్వాతంత్ర్యమును పోషించి పెంచునదియు, దాస్యమును నిర్మూలించునదియు, ఎల్లరుకును అందుబాటులో నుండునదియు, భారతీయ సాంప్రదాయముల కనుగుణ్యముగ నుండునదియు, నగు రాజమునకన్న మగ్గుమునకన్నను వేరేది కనికవచ్చును?

బీదలసాలిటి కల్పతరువుగు రాజులను చేపట్టుటచే నిమ్మజాతుద్ధరణము సులభ పరిష్కారమగును. శాంతి మలవదును. అహింస సురక్షితమగును. ఇట్టియమూల్యమగు సాధనమును జారవిడుచుటచే, హిందూదేశము మహాత్తరమగు అవకాశమును కోల్పోవును. రేపటిదినము, మహాత్మునికి శిక్ష విధింపబడినదికము. గాంధీశతమనందు నేటిరోజున ప్రథమసంవత్సర మంతమగును. రేపటి నుండియు ద్వితీయసంవత్సర మారంభమగును. రేపటినుండియు కర్మనునిర్మాణమును పూర్తిజయుటకు భారతవర్షమంతయు తడేకదీక్షతో బూని, ఇక్కార్యము సత్తిశీఘ్రముగ నిర్వహింపవలెను. మహాత్ముడు కారాగృహమునందు కర్మనుతపము నాచరించుచున్నాడు. దినమునకు అయిదుగంటలకు

శేషు సువత్సరాది పండుగ యగుటచే మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు సభాభవనమున పంచాంగ శ్రవణమును మితాహారాతిథ్యమును జరుగును. దీనినిశూన్య అవ్యవధిగా స్థిరపఱచుటచే సభ్యులకు విడివిడిగా ఆహ్వానములను పంపబాలకపాఠశాల గాన సభ్యులందఱును దయయుంచి మన్నించి సుఖ్యముగా విచ్చేయనోరెడ మనీ కార్యదర్శులు మాకు వాసిరి.

“నభ్యులుగ జేరుడు కాంగ్రెసును బలపరుపుడు”

మీ రాష్ట్ర పార్లమెంటు సభ

అఖిలభారత నాయకోపన్యాసములు

మార్చి 18 వ తేదినాటికి జేయవలసిన విధ్యుక్తము

“కాంగ్రెసు నభ్యులుగ జేరి కాంగ్రెసుకంటే బలపరుచుడు” అనుమాటలే అఖిలభారత నాయకుల యుపన్యాసములందు మూలమండ్రములా యెను. నాయకులు కలకత్తా పట్టణము మంగళవారము మధ్యాహ్నము జేరి బుధవారము సాయంత్రము మిరాపూర్ లో నొక గోప్యసభయందు ప్రవచించిరి. ఆ సభకు వచ్చిన ప్రజాసమూహమును బాడ నాయకులకు ప్రజలలోగల పలుకుబడి వ్యక్తమాయెను. ఆ సభకు శ్రీయుత క్యావకుండర చక్రవర్తి అధ్యక్షత వహించిరి. నానాజాతి సమ్మిలితమగు నా ప్రేక్షకులు సాధారణ చిత్తులై నాయకుల ఉపన్యాసముల విని యానందించిరి.

ఒక్క బాబు రాజేంద్రప్రసాద్ తప్ప మిగిలిన నాయకులు శ్రీయుత రాజగోపాలాచారి, మజాంతరి, శ్రీయుత వల్లభ భాయిపటేలు, నేట్ జమ్నాలల్ బజాజ్, శ్రీమాన్. డి.దాసు గాంధీ, శ్రీయుత క్యావకుండర చక్రవర్తిగారును మరి యితరులును సభ సలంకరించి ఉపవ్యసించిరి.

శ్రీయుత రాజగోపాలాచారి విన్నవము

వార్షికోత్సవముల వెలరేగ శ్రీయుత రాజగోపాలాచారిగారు తేది సభలో నిట్లు ప్రవచించి పోయిరి:—

“గాంధీ మహాత్ముని నిష్పంథవాదీ కోత్సమును జరుపుటకు మనకేకను విదురోజులు మాత్రమే మిగిలియున్నవి. మనమియొక్కవము నుచిత్రించి జరుగ గల్గితేమేని, యీసంవత్సరము మన విధ్యుక్తములనుండి నేరీతియును ఉచితరీతిని నిర్వహింపగల్గుదుమని చెప్పవచ్చును.

వారతాళము

మనము మార్చి 18 లో పుగా నిర్వహింపవలసియున్న ధర్మములు యీ సంవత్సరములో మనము నిర్వహింపవలసిన ధర్మములకు పరీక్షకములుగ నుండును. మనము మార్చి 18 వ తేదీని సంపూర్ణముగ వారతాళమును జరుపలేకుండెదెదల మనకు జేకములో ప్రజలయందు యెట్టి పలుకుబడియు లేదని వ్యక్తమగును. మన సంరంభమంతయును దీనిమీదనే ఆధారపడియున్నది. ఇందువల్లనే జేకమునందు ప్రజలు నిజముగ కాంగ్రెసు ననుసరించిరా లేదా యను విషయము విశదమగును. కార్యక్రమము యెట్టిదైన ప్రజలు మనతో గలసి వనిజేయకుండునెదెదల మనము కాతీయ కార్యము నేదియును జేయజాలము కావున యిప్పుడు వచ్చిన పరీక్ష యిదివరలోకలె మనము మార్చి 18 వ తేదీని సంపూర్ణముగ వారతాళమును జరుపగల్గుదుమా యను సంశయ. మరియొక పరీక్ష యేమనగా యీ వారతాళము జేయుటకు ప్రజలను నిర్బంధ పెట్టవలయునా లేక ప్రజలు వారంతరితవారు బుద్ధిపూర్వకముగ వారతాళమును జరిపెదరా! అమార్చి 18 తేదీని యేదిమైన అల్లరులు జరిగినను ప్రజలవై నెట్టి ట్టుబాటును లేదని విశదమగును. ప్రజలు బుద్ధిపూర్వకముగ కాంగ్రెసు ఆదేశముల ననుసరించుటలోనే మాబలముగలదు. కాని బలవంతము మీద విధేయతగ నుండు ప్రభుత్వమును వంటిది వనికీరారు. కావున ప్రతివారును మార్చి 18 వ తేదీని రహంతరితము వారతాళము జరుపుటకు సిద్ధముగ నుండవలయును. (మేము తప్పుక జేసెదము—అని కోరలు) ఇచట సమావేశమైన కారేగాక, యిక్కడకు రాని మిమిత్రులును బంధువులును గూడ యిందువహాయము జేసెదరని నేను నమ్ముచున్నాను.

ప్రజలతోడైటు బలము

ప్రజలు యీ యాదేశము ననుసరించి విధ్యుక్తము పెరచేర్చుటయు, ప్రజలలో గల పలుకుబడియును మాకు బలమని నేను కారణము క్తముగ నిరూపింప నక్కరలేదు. ఇక్కడ సమావేశమైన మిరందరును రేపుకాంగ్రెసు సభ్యులైన యెదల కాంగ్రెసుకను బలవత్తరమగును. మిరందరును ఒక్క పావలా డబ్బులను ఖర్చుపెట్టిన యెదల కాంగ్రెసు బలవత్తరమైన దనియు ప్రేక్షకులందరును ఒక్కటిగ కాంగ్రెసు

ఆహ్వానము ననుసరించిరియు దెలియగలదు. ఆ జేబులో వున్న పాల్కణాల డబ్బులును కాంగ్రెసు పీఠమున దక్షిణగ నుంచవలయును. కావున నేనిక్కడ సంవత్సరము విజృంభింపి కోరున జేమనగా మీరు జేరినారావారు జేరినారా, యని యెంతింపక పాల్కణాలు చెల్లించి రేపు కాంగ్రెసు సభ్యులు గమనియే. మీరీమాత్రము పనిజేసెయెదల మహాత్ముని యెడ మియవాద్యుల పేరును జాతుటకు వేరొందు నిదగ్గము బనిలేదు.

వాగ్దానముల మరుపు

మనజేక పోర్టాగ్య మేమనగా మనకు యేమియును జ్ఞాపకముండదు. మనము గాంధీమహాత్మునకు గావించిన వాగ్దానములను, అయినెదెదల ప్రేమను, విధ్యుక్తములను, అతిపవిత్రములగు వాగ్దానములను మరచిపోతిమి. గాంధీమహాత్ముడు జీయుటకుపోయి యిప్పటికి 12 మాసములైనను యీసభలో పెరలైన నింకను విదేశీ ప్రముఖులు విదేశాది ఖద్దరును ధరింపకున్నయెదల, గాంధీమహాత్ముని పిన్నము వారిచేని సోక లేదనియు, యీసభకు తమాసాకోరకు వచ్చిరనియు తెలియగలదు.

ఖద్దరు స్వరాజ్యము నిచ్చునా?

ఖద్దరు స్వరాజ్యము నిచ్చునా యని శంకించి వున్న జేయు పట్టణవాసులను నేనొక ప్రశ్న యడిగెదను. లాంక మైన గుడ్డ స్వరాజ్యము దెచ్చుననియో మిరాగుడ్డలను ధరించుచున్నారా? ఇతరుల గుడ్డ, ఇతరుల జేకముల నుండి వచ్చిన గుడ్డను కట్టుకున్నపుడు స్వరాజ్యమురావంటే, స్వరాజ్యము రావచ్చును యాదేశములోనేని రియాలైన గుడ్డనే ధరింపరా. దా? స్వరాజ్యము కోసమే యీగడ్డనో ఆగడ్డనో కట్టుకొనునెదల జేరినాని మంప నక్కరలేదు. పోనీ గాంధీమహాత్ముని కోసము కాంగ్రెసు కోసము మీరుఖద్దరునే ధరింపవలయును. మార్చి 18 లోపుగా మిరందరును విదేశీ గుడ్డలను పూర్తిగ విదేశాది మిరందరును పోదరియలును నేనినగుడ్డనే ధరింపుడు. ఏగుడ్డకన్న గాని ఖద్దరే అధికముగను, కేరలోను మిన్నయైనది నిరూపించుచునే నొక పెద్ద పుస్తకమును ప్రాయగలను. ఖద్దరును ధరింపనివారు నిజముగ సంఘములో వారెంత యసవ్యముగ నున్నారో తెలుసి కొన జాలరు. మార్చి 18 లోకల యి చట జేరి సంవత్సరముండి సభ్యులు శ్రీపురములు యీసంవత్సరము కాంగ్రెసు సభ్యులుగ జేరినన, ఖద్దరును ధరించి, విదేశీ ప్రముఖులను బహిష్కరించిన యెదల, మార్చి 18 నాటికి విధ్యుక్తమును పెరచేర్చులవార మగుదుము మీరు కాలుచేటులు సదుగుణమునకుండ, విశుద్ధమగుటగావండ యేజేమాయములోనికీ గాని పవిత్రస్థలములోనికీ గాని ప్రవేశంప గల్గుదురా? అదే భావముతో నేను మిమ్ములను మార్చి 18 లోపుగా ఖద్దరు ధరింపుమని కోరుచున్నాను. మిరందరును కాంగ్రెసును బలపరుచుటకు యెదెదెదె నొక కార్యమును జేయవలయును ఇక్కడకు మిరందర రాకుండ జేబులలో ఒకటొరెంజో రూపాయలు అనే నీ కొని వచ్చి తిలకు స్వరాజ్యనిధి కర్పించిన యెదల ఆ పప్పుడు యి చట సత్కార్యమునకు సమావేశమైనవార మగుదుము. ప్రజలు తిలకు స్వరాజ్యనిధికి ధనమొసంగక, కాంగ్రెసు ఆహ్వానము ననుసరింపకుండునెదెదెదె, మీరు కాంగ్రెసు విశ్వాసములేదనియు ప్రస్తుతమున్న ప్రభుత్వమే జరుగుచుండవలెననియు అర్థమగును. కావున మార్చి 18 లోపుగా కాంగ్రెసునందు ప్రచారములందరును, కార్యసామూహము జేసెదరని నేను నమ్ముచున్నాను.

ప్రభుత్వమువారి సమరాహ్వానము

అహ్వాన మి రేమియున్నవము జరుగ నెంచుచున్నారని నేను మిమ్ముల సభ్యుల నడిగెదను. మీలో నెవరిసోదరులైనను, సోదరిలైనను పోలీసువారు అరెస్టుజేసి ఖైదుకు దీసికొని వెళ్లియెదెదె మీరు నిద్రయందునా, నిశ్చుంతునా అన్నయందునా, అయినో అమెనోవిదుదల జేయవలసినవారా? గాంధీమహాత్ముడు సోదరసోరరి మనులకన్న (పిమ్మలైన వాడు

గాదా? ఆహ్వాన 30 కోట్లనుండి ప్రజలను ప్రేమించరా? ప్రభుత్వమువారు యీ మహాత్మునికోట్లనుండి యిప్పుడును విశుద్ధముగ ఆహ్వానం పెట్టి చెరనుంచలేదా? అట్లు జేయుట మిమ్ములను 30 కోట్లనుండి శ్రీపురములను సమరమునకు కాలుచువుట కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమువారికి పని జేసిన 12 మాసముల నుండి నీ మిరందెనే చేయుచుంటిరి? ఇటుల కాలుచువుటకన్న మిరందెనే జేసినవని యేమి? మీరనిద్రపోవుచుంటిరి మిరందెనుమానించితిరి. మీరు నెనుక దగ్గితిరి. మీరు ఒకరెమాట ఒకరికి యగుటలేదు. మెల్లమమిద మిరందె చేసినవని యేమియును లేదని చెప్పవచ్చును.

నేనిప్పుడే మరియొక రాష్ట్రాంతరాగములందు కర్యట నమాజేసి వచ్చుచున్నాను. కాంగ్రెసు యింకను భౌతికజేకమందు బలముగ నే యున్నదని నేను తెప్పుగలను. పామాన్య గ్రామములవలెనే మీరు అట్టి ఉత్సాహమును కార్యసిద్ధి గల్గి యుండురు గాక యని నేను కోరును. పట్టణములందె మహాసాపముగలదు. అచట నెక్కడలేని అనుమానములును కుశ్యంకలును గల్గును. నేనిట్టిపదముల ప్రయోగించెందులకు మీమింపవచ్చును. నాకు నిజముగనిట్టి యనుమానము గల్గెను.

దేశే గౌరవమునకు భంగమురానున్నది

మహాత్ముని నిర్బంధించిరి మనకు నిర్బంధముమాట గాదు కావలసింది. మీయొక్క గౌరవముక, జాతీయబలమును గావలయును. ఈ 12 మాసములును మీరు వ్యభుచ్చితిరి. అవార్షి కోత్స వదిలనమున, యీమాస్త్రి సంవత్సరము నొక నిశ్చయముతో ప్రారంభించవలయుననియు, బలమును బొందవలెననియు, చేసెదనున్న పనులను నిర్వహించెదమనియు మీరు నిశ్చయించుకోసక్కరలేదా? పొలందరును కాంగ్రెసుసభ్యులై ప్రతి కాంగ్రెసుక మిటినిన్ని బలపరుపవలయును. అట్లుజేయుటకలన ప్రతిమిటియు, ప్రభుత్వపు యేజ్యెయంత బలముగలది కాగలదు. కాంగ్రెసు కమిటీలు ప్రతిపొటను ప్రభుత్వమువారి పోలీసుస్టేషనులంతయు, రెవిన్యూ అఫీసులంతయు బలము గల్గినవానిగ జేయకుండెదెదెదె మీరు మీలో కట్టుబాటు మదిసదని చెప్పజాలక.

మనుష్యులు, జబ్బులవసరము

ఈ పనిజేయుటకు ప్రచారమును ధనమును గావలయును. కాంగ్రెసు యివిధమున బలపడవలయుననియో కాంగ్రెసు ఉభయపక్షముల వారును అహ్వానదా బాదులో సమావేశమై రాజీకరుచుకొని ప్రచారములను, ధనములను సంపాదించుటకు కలసి పనిజేయ సమ్మతించిరి. కావున నేను ప్రచారమును ధనమునే కావలయునని విజృంభి జేయుచున్నాను. నేనిట్లు జేస్తాట లో కాంగ్రెసు పక్షములన్నిటి యొక్క అభిప్రాయమునే వెలుపుచున్నాను. కలకత్తా పట్టణములో పోగాకుట ఖర్చుపెట్టు డబ్బు నిచ్చినయెదల కాంగ్రెసుకీ ఇతరులకీ ధనభాగము పూర్తిమగును. నేను పోగాకు కద్దరియేమియును ఉద్ద్యమము ప్రారంభించుటలేదు గాని పోగాకు ప్లానే కాంగ్రెసుఆదేశము లనుసరింపునని మాత్రము కోరుచున్నాను. కాంగ్రెసు చెప్పినట్లుల మీరుపనిజేయునెదల నీదేశములో నెల్ల ప్రధానసంస్థ బలముగలదనిని గాను విశ్వసనీయముగను జేయుదురు.

మహాత్ముని విడుదల

గాంధీమహాత్ముడు విడుదల గావలయునని మీరు కోరునెదల, భౌతికజేకపు అపజ్జిరి పోవలెనని మీరు కోరునెదల మీరు ఉపేక్షవహించి యూరకుండెదరాదు. మహాత్ముడు కారాగారములో బంధితుడై యున్నందుకు కారణము ప్రభుత్వము వారాచన నచటయుంచుటకాదు. అయన విడుదల గావలయునా వద్దాయనిమీరు పేక్షవహించి యూరకుండిరి. మీరు మిమిధ్యుక్తముల చెలసికొని పనిజేసెయెదెదె మీరు యెప్పుడు కోరినవచ్చును అయన విడుదలై వచ్చెడినాక. మీరు ప్రయత్నములు జేయకుండ మహాత్ముడు విడుదల గావలెనంటిరేని అంతకన్న అనమానముండబోదు. జేకము బహిష్కరముగ నుండినందుకుగాక జేకము బలవంతమైన దను కారణముచే అయన తండ్రి విడుదల కావలయునని యిచటనున్న జేకముగాంధీ కోరున. మాటలచేత గాని, చేతలచేత గాని మీరు దుగ్గులులనియు, అసహాయా ద్యమము వచ్చిన దనియు గనుపరచినయెదెదె మరునాడే గాంధీమహాత్ముడు విడుదలవలెనెదెదెదె. ఏలనగా ప్రభుత్వమువారి రిద్దెంకను కాంగ్రెసు బలముగనున్నదనియు గాంధీమహాత్ముని

నాయకత్వము నుపయోగించు కొనునంతటి బలము గల్గియున్న దనియు భావించు చున్నారు. వారికింకను గాంధీ తైదుజో నున్నాడని చెబుదును. కాని కాంగ్రెసు దుర్బలముగ నున్నది. గాంధీజీచేతునివలన మీకు ప్రమాదన వేమియును లేదని నమ్మక ముండినయెడల ఆపుకు ప్రభుత్వమువారు ఆయనను, విడుదల జేయుటకు వెనుకముం దాడెదరు. మహాత్ముడు లేకున్న ఉద్యమము నడుపగలవనియు ప్రతిపాదించు వువును నాడు గాని చదువుకొనివాడుగాని తెలివిగలవాడుగాని తెలివిలేకున్న వాడుకొని మహాత్ముడు లేకున్న వారివారి విధుక్తములను నిర్వహించగలవనియు ప్రపంచమునకు చెల్లువును జీవనముకన్న ఆహారము గౌరవము విడుదల జేయుటకు వేరయ్యును లేదు.

తలకు స్వరాజ్యనిధి - ప్రభుత్వపన్నులు

మీకు నిజముగ స్వరాజ్యము కావలెనన్నచో మీలో మీరు పోట్లాడుకొనకుండదు. విత్తికొనవలెననుచు. మీరు యెప్పుడును భవిష్యత్తు నుపాసించుచు కాంగ్రెసు ధనమును సద్వినియోగము జేయవలయును. గతవత్సరము కాంగ్రెసునకు కోటి రూపాయ లుండెను. ఆధనములయందు రాష్ట్రము లందు పంచి పెట్టబడెను.

అదెట్లు ప్రజలచే నెక్కుకొనబడినవారును కాంగ్రెసు సభ్యులను ఖర్చుజేసిరి. అకోటి రూపాయలను గాని అందుకొంత భాగముగాని దుర్వినియోగము చేయబడిన యెడల, కాంగ్రెసు పరిపాలనయందు ప్రజల అసహాయము గల్గియుండలేదనియు, యుక్తమైనవారలను నియమించుకొనక పోవుటచేతను, వారు చేయు పనిని తనిఖీ జేయకపోవుటచేతను జరిగెన న వ. ల యు ను. ప్రభుత్వము ప్రభుత్వము వారు దీనిని కొని న 2 వంతులతోను యెట్లు ఖర్చుచెట్టిరో మీరు విచారించితిరా? ఇకను ప్రభుత్వముదీసికొనబోవు 2 వంతులతోను యెట్లు వెచ్చించెదరో ఆలోచించితిరా? ఆరెండువంతుల కొట్టురూపాయలతోను 60కోట్లు వైశ్యమునకు ఖర్చుజేయబడును. ఇంత మొత్తము ప్రతి సంవత్సరమును ఖర్చుచుండును. ఆ 60 కోట్లను ప్రతిసంవత్సరమున నవభ్రమము ఖర్చుకావద్దని కోరునెడల మీరు బి.కోటి గాదు మహాత్ము డెప్పుడు యెంతకొనక నంతనీయవలయును. ఈ సంవత్సరము కాంగ్రెసు కోరిన 25 లక్షలును మీరయ్యవంటి నేని, మీరు ప్రతిసంవత్సరమును 62 కోట్లరూపాయలు ఖర్చుచుండ మానూనారకుండవలయును విదవారలైనను, ధనంతులైనను సత్కమియ్యుడియే. స్వరాజ్యము రాకున్నయెడల ప్రతిసంవత్సరమును యివిధముగ 2వంతులతోను వ్యభిచారము జేయుచుండవలయును. ఈరెండువంతుల కొట్టున్న పన్నులెల్లనే వసూలు గావలయును. వానిని మీరే చెల్లించవలయును. ఇంకంటావ్వులు చెల్లించువారేగాక చిటికెడు ఉచ్చును పంచవారకు కొనుకొనునాడె చెల్లించవలయును. సిగరెట్లు ముట్టించుకొనుటకు నిషేధతల్ల పెట్టెను గీయువాడు గూడ యీపన్నును చెల్లించవలసివచ్చెను. కనువులధరలు తగ్గన లేనన్నచో స్వరాజ్యమే రావలయును.

సిపాయిలతల పోరాడవలసి వచ్చినపుడు మీరు మీస మేనుములు తక్కు పెట్టుచు, యెడ్డెలోనూ కుండలని నేను న మొదలు. కాంగ్రెసు కార్యము సానుకూలమగుటకు మీరు ఉదారభావముతో నుండుననినాడె నేను నమ్మకము. కాంగ్రెసు కార్య భారములయందు, క్రిందటి కాంగ్రెసు నందు అధిక సంఖ్యా కపక్షమునందు యున్నవారితే నిలచియున్నది. వంగదేశముల యీ అవస్థయే నవ్వనరితురని నాకుచెలియును. మీరన్ని దేశ భక్తులుగాని ఉత్సాహవంతులు గాని దేశములో నున్నారని నేను తలంచెను.

నేను మీవ్యక్తములు కనుచుంటును కత్తెత్తబోటిల్లి మాట్లాడలేక పోతినిని నిండ్లిరున్నాను. భవంతుడు మీవ్యక్త యముల కరిగించుగాక మినియ, మీప్రయత్నములు విజయము నుండినవలె నుగాక మిని భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను.

శ్రీయుత వల్లభ భాయిపరమేశ్వర ఉద్వేగధనము

“ఈదేశమునకు మోక్షము గలుగవలయునన్న బెంగాలు వ్యాపారీ X లు X వ లె న ని గాంధీ మహాత్ముడు ఆశించినట్లు నాకున్నానుధనములను చెలియును. నేను ను బెంగాలు ప్రజలపై నెంతయో ఆశపెట్టుకొని యుంటిని. బెంగాలులో చేరికొని యుండుట కాంగ్రెసునకుదేశము ననుసరించి కళ్యాణమును పాతకాలము నవలది కల్పించు గాంధీజీచేతుడు మాఖ్యమని చెప్పిన ఖద్దరును ధరింపకుండనందులకు నింత యగుచున్నది. గాంధీ మహాత్ముడు స్వదేశిని గురించి కొక్కిలెప్పెను. స్వదేశిని ఒక ను తి ము X గ్రహించ లేనది అయినచెప్పెను. నాతన మీరు యీ బాటియ వానోత్సవమును నుంపకొనెదెదల, బాటియ అప్రతిష్ఠ కల్పించుకొనకదల, మహాత్మునిసంతోషమును అంగీకరించుట

యేయు త్రుమార్గము. మీకుకావలసిన గడ్డను మీరు తయారుజేసి కొనగల్గుదురని ప్రపంచమున కంతకును, యీదేశములో నైవను చాటులయినను. కట్టుకొనుకొద్దకె యితర దేశములమీద నాధారపడవలసియెడల స్వాతంత్ర్యమును గూర్చిన మోటులన్నియును వృధాప్రయత్నము అనవలయును. తుట్టుకుదకు నేను కోరున జేతున గా యిక్కడనున్న సభ్యులందరును కాంగ్రెసు సభ్యులగుజేరి, తలకు స్వరాజ్యనిధికి ధన మొసంగి, కాంగ్రెసును బలపరచవలయును.

శ్రీమాన్ దేవదాసు గాంధీ

“మీ రిదివరలో సిద్ధురు ఇంగ్లీషులో మాట్లాడగా వినియుంటిరి. నేను బెంగాలీలో మాట్లాడలేను గాని హిందీలో మాట్లాడెదను.

గతవత్సరము నిర్బంధవిధానము కలకత్తాలో విజృంభించినపుడు నేను అలహాబాదులో నుంటిని. వందలకొలదిమందిని జైలుకు పంపుచుండి రనియు, వేలకొలదిమంది సభలకు రాగా చెల్లాచెదరు జేయుచుండిరనియు నేను వార్తాపత్రికలలో జదివినపుడు, నాకు అక్కడే మనము సంరంభమున విజయమందినట్లును, స్వరాజ్యము మాస్త్రగతమైనట్లును సంభాషించితిని ఇక్కడింతకును జరిగినదేమి? నేను మానాన్నగారిలో కలకత్తాకు రెండుసంవత్సరములక్రింద వచ్చినపుడు ఇక్కడనున్న జనమునకు 4 రెట్లు జనము సభలకు వచ్చెడివారు. దీనినిబట్టి మీయిష్టము వచ్చినట్లుల నుపాసించవచ్చును. ఆ రోజులలో శ్రీలు చాలమంది సభలకు వచ్చెడివారు. ఈరోజున నిచట శ్రీయుత జితేంద్రలాల్ బెనర్జీ లేకుండ జెయిలులో నున్నందులకు నాకు విచార మగుచున్నది.

ఇదివరలో మాట్లాడినవారు గత పండ్లెండు మాసములలోను మీరేమి జేసితిరనియడిగిరి. ఇంకను మీకు వ్యవధి గలదు. ఇప్పటికి నసంపూర్తిగ నున్న పనులన్నియును పూర్తిజేయవచ్చును.

ఖద్దరుద్యమ మడుగంటినదని నేను చెప్పుజాలను. జెయిలునుండి వచ్చిన యీ 1½ మాసములలోను జూచినంతవరకు మనము కొన్నివిషయములలో నభివృద్ధి గాంచితి మనియు కొన్నింటిలో వెనుకబడితిమనియు నేను చెప్పగలను.

ఖద్దరుద్యమము అభివృద్ధిజెందెనని నేను తలంచెదను. నేను జెయిలుకు పోకముందుకన్న నిపుడు ఖద్దరువాడుక ద్విగుణితమైనది. మంచిరకం ఖద్దరు గూడ తయారగుచున్నది. నేను మరల మాత్రొడి వద్దకు జెయిలుకు వెళ్లినపుడు ఆయనకి ఫంగతులు, దెలుప నెంతవోవోవముగ నుండునో యూహించువు.

ఖద్దరు ధరించిన అందముగ నుండదని ప్రజలించు ను జెప్పమండిన యెడల, ఈదేమాస్త్రాదర్శముకన్న నమూల్యవిషయములు గలవు. అవే వియో యుగివరకే మీకు చెల్లువబడెను.

గతవత్సరము త్యాగము జేసికట్ల బెంగాలు యీసంవత్సరము జేయునెడల అధికారవర్తముతో బాగా యుద్ధము జేయవచ్చును. మీరెల్లుల జేయుదురని నేను నమ్మెదను. మానాన్నగారు గాంధీయు, నితరనాయకులును జెయిలులో నుండగా ఇంకొక సంవత్సరము బరుగనియ్యకుండురు గాక యనివిజ్ఞప్తి జేసికొనుచున్నాను.

మోజంజలి విజ్ఞప్తి

పిదప మోజ అలీ ఉపాధ్యక్షుడును నట్లు చెప్పెను:— నేను ప్రత్యేకముగ బెంగాలునువచ్చి దేశస్థాస్వాతంత్ర్యములకు సాధ్యమైనంత సహాయము జేయవలసి కోరుచున్నాను. భారతస్వాతంత్ర్యోద్యమమునకు బాధింపిన బెంగాలునకు యీవిషయమై విజ్ఞప్తి చేయవలసి వచ్చినందులకై చింతిల్లుచున్నాను.

ప్రస్తుత సమయమున తన విద్యుక్తమైయుండె యెట్లు న్నియో త్యాగముజేసిన బెంగాలు ప్రజలనుబట్టికనక నిట్లు యెట్లు మార్పుచున్నాకో నాకు తెలియదు. కాంగ్రెసు యీ

దుసంవత్సరముల క్రింద పెట్టుకొని యిట్లు పెట్టుకొని. కాంగ్రెసు ప్రజలను గూర్చి ఒక నిమిష మాటాడవలెనని నేను కోరెను. కాంగ్రెసు ప్రజలకు చాల యెక్కువాయెననియు ప్రభుత్వప్రతిష్ఠ కల్గుచున్నది ననియు నేను రాయబద్ధి చెప్పగలను ఆ ప్రతిష్ఠను నిలిపి దేశము నగౌరవపరుచు మందుగాకాయని నేను కోరుచున్నాను. కాంగ్రెసుకు సభ్యులుగనుండవలెననియు, వాంఛించునందలెననియు, తలకు స్వరాజ్యనిధికి త్యాగముజేయవలెననియు కాంగ్రెసు కోరుచున్నది. కాంగ్రెసు సభ్యులు గాదు జను, చిరు స్వరాజ్యనిధికి చెల్లించకుండను యెయ్యుచు, ఆటంక పెట్టుచును. తుదకు నేను విజ్ఞప్తి జేసికొను దేమనగా, వాంఛించునందలెననియు, తలకు స్వరాజ్యనిధికి త్యాగముజేసికొని అధికారవర్తముపోయి, స్వరాజ్యముకల్పవరమను ఉద్యమన సంరంభము జేయవలెను.

శ్రీయుత భాయిపరమేశ్వర సభను ముగించుచు ప్రేక్షకులను పోయిన గౌరవమును నిలుపుకొనదనియు, నాయకుల సంక్షేమల ననుసరింపు మనియు కోరిరి.

హరిదాసు హోల్దాగారు వచనము లోనొచ్చుటతో సభ ముగిసెను. (అభ్యుత్థలబాతుకత్తిక)

రైస్ మిల్ మెషిన్

నేటిదినము ప్రచురింపబడిన మా ప్రకటన యందు బియ్యపు మెషిన్లని తయారుచేయుట యందు సుప్రసిద్ధిచెందిన మెసర్సు జాగ్లాన్ అండు గ్రాంటు లిమిటెడ్ ఆఫ్ కర్నాటక, స్కాట్లండువారికి లోకల్ బియ్యపు మెషిన్లని తయారుచేయునట్టివారును, జనరల్ ఎంజినిరులును నై మెసర్సు మాస్సీ అండు కో., లిమిటెడ్ నారు దక్షిణ హిందూదేశమునకు ప్రతినిధులుగా నున్నారు. వరిపంట విరివిగా తయారగు మద్రాసు రాజధానిలో నుండువారికి ఈప్రకటన చాల లాభకరము.

దీనివలన పోటీపడుచున్న కంపెనీలకుకూడ సభ్యులకు అవకాశము గలదు.

మెసర్సు మాస్సీ అండు కో., లిమిటెడ్, వారు అనేక సం॥ రములు పరిశోధన చేసి, మంచి అనుభవము గడించి, తుదకు, 1913 సం॥ రమున నెం 1 రు బహుమానపత్రము పొందిన రైస్ మిల్లరును పాలిషరును తయారుచేయగలిగిరి. ఈ మెషిన్లనందలి భాగము లన్నియు ప్రస్తుతపు పద్ధతిప్రకారము క్రొత్తసామానులతో తయారు చేయబడినది. అన్ని కొలతలలోను బియ్యపు మెషిన్లని తయారుచేయునట్టి మెసర్సు జాగ్లాన్ అండు గ్రాంటు లిమిటెడ్ వారికి గొప్ప యంత్రములను స్థాపనముచేయుటయందు, ప్రత్యేకపు సామర్థ్యము గలదు.

బర్మాదేశమునందుండు పెద్దబియ్యపు కార్ఖానా లన్నిటిలోను నమూనాలు వీరిచే తయారు చేయబడి, స్థాపనము చేయబడినవి. మరియు వారి మెషిన్లనే ఉపయోగించబడినవి. వారివద్ద తరిఫీ తెనవారే పనులు చేయుచున్నారు.

గొప్ప బియ్యపుయంత్రములను స్థాపనము చేయువప్పుడు మిక్కిలి విశేషమయ మగుటయే ఒక గొప్పలాభము. నూటికి 50/- వంతున తక్కువ శక్తిని (Power) యింకను తక్కువగాకూడ నుపయోగించవలెను. స్వల్పముగా నూకలుండిన తెల్లని బియ్యము తయారగును. పొట్టు అంతయు యంత్ర సాహాయ్యముచేతనే వేయబడును. విలువగల అవశర పదార్థము తవునుండి ప్రత్యేకింపబడును. బాంబులరునుండి అవిరి తయారగుటకు లేక జేస్తు రిపూర్జగాను ప్రామాన్యపరుస్తామటకు సడదుపొట్టు ఉపయోగించబడును. ఈరెండును యంత్రపు సహాయము నడిపించుట కుపయోగించబడును.

డౌగ్‌లాస్ అండ్ గ్రాంటు లిమిటెడ్

కర్నూలు, సాగ్రంట్టు

ఇంటర్ నేషనల్ రైస్ మిల్ ఎంజినీరులు

వీరికి దక్షిణ హిందూదేశమునందు మేము ప్రతినిధులుగా నున్నాము.

MASSEY & Co Ltd.,

TELEGRAMS
MASSEY
MADRAS.

ENGINEERS

TELEPHONE
1085

POST BOX 554

MADRAS

The Rice Mill Engineers Of Southern India

వాణిజ్యరక్షణ, బెజవాడ.

రబ్బరు ప్లాంపులు అచ్చు బెండుపనులు, రబ్బరు ప్లాంపులు, స్పీర్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానములపై చెక్కుట, బ్లాకులుచేయుట, స్టేషనరీ సామానులు. (609) ఎంగ్రేవింగు

ఇంకవరకు
8405 డబ్బీలు
అర్జునరావు
25-1-28

ధ ర త గ్గి న ది వ్యో ధ ష ము

శ్రీ లాజత్తు రసాయనము

న ర్వ రో గ ము ల ను హ రిం చు ను

ఇంతటినుండి
5500 డబ్బీలు ఖర్చు
పడువరకు మూతములు
8 వెలగల డబ్బీలు 6 శే
ఫర్వబడిన.

ప్రతివారికిని ప్రాణరక్షణమైన సుబీదినీ యావధునని యద్భుతగుణములచే హిందూదేశమంతటను ప్రఖ్యాతిగాంచినది. వేలకొలదియొగ్గరాపత్రములు పొందినది. ఈ రసాయనము వెలగ్గించవలెనని నానాప్రాంతముల నుండి రహదారి 500 క్రిత్రములు మాత్రం చేయబడిన సర్వసోపయోగమునకు నులభముగ చిహ్నముల యొందించి ఎల్లమోసము, కల్తీతన ప్రత్యేకమైన శిలాజతు (మెమ్బర్) నరసమైన ధరకు ఒకేసారి అధికముగ విశేషధన మిచ్చికోడమైనది. కావున యంతటి నుండి 5500 డబ్బీలు ఖర్చుపడువరకు మాత్రము రూ 6 విలువగల ఒక డబ్బీలు 6-10 లకే యవ్వబడును. గమక త్వరపడిత ర్థము, ఏజెంట్లు, కాశాదారులు, రోగులు, నిరోధులు సహితము ఈ తిక్కువధర సమయము దిన కొని సర్వహిందుకొనవలయును. ఈ సమయముదాటిన యాధరభ వికృతము. మొత్తముగా కొనువారికి కొంతవెలతగ్గుక. పద్ధితేవీ ప్రత్యేకమైన శిలాజతు మేము ప్రత్యేకముగా నప్పయిచేయుదుము. కులం రూ 2 మూతమే పోస్తేజీ ప్రత్యేకము.

మా నిలాసము:—ఆయుర్వేదరత్న, పండిత, బి. శ్యామసుందరరావు, బ్రదర్సు
ఆయుర్వేద ఔషధాలయము బరంపురం, గంజం, ఇండియా.

హనుమాన్ బూబాక్ యింకి

ఇంగ్లాండులో చేయబడినది. దీనితో దస్తావేజులు మొదలైనవాటిని నిర్భయముగ వ్రాయవచ్చును.
ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అండుబ్రదర్, ఈవినింగ్ బజార్ రోడ్డు, మదరాసు.

దుందుభినామ సం||రం ఘట్టణమాస బ|| 30, శనివారము

నూతన సంవత్సరాది

[బసవరాజు అప్పారావు గారు]
బాలభాస్కరా, అపుడే
వచ్చితివ ఉగాదియనుచు
బంగారు కిరణాలదుస్తు
లం గడు మెఱయుచు కులుకుచు!

తొరణాల దూరనేకు
తొందరలో నున్న మిమ్ము
నావబోను, లోలోననె
యావేదన నడచికొనెద.
వేపకొమ్మలార, నాల్గు
వేళల నాబిడ్డపైని
ప్రాణవాయువులను వీచి
బ్రదికించెద రనుకొంటిని !!
కాని శాస్త్రసిద్ధాంతము
కందని యొక మహాశక్తి
నాదుబిడ్డ గొంపోయెను
మీ దేమున్నది పాపము !

మినుకు మినుకు మినుకు మనుచు
మింట మెఱయు చుక్కలార!
చెప్పరేల మీలో నా
చిన్నితల్లి యెవ్వరోక్కో?
చెప్పవద్దులే వరాల
కుప్పును కాపాడి మరల
నప్పగింపుడి స్వర్గము
నందున మా కంటె చాలు?

అమృత కిరణ! కన్నీడుంగ
శ్రవక బ్రదికింపజాల
నైతిశంఛు సిగ్గుజెంది
యధోగతిని బోయితివే?
చాలును నీ లాంఛనమ్ము
లేల, నేడు గాకయున్న
రేపైనను రావోక్కో,
నీవన బగ మెఱుగనిదే?
కన్నకడుప యేమి, నీకు
కల్గు నెట్లు లహర్నిశలు
కనలి పొక్కడేయు నాదు
కడుపుమంటపలని తపన?
పోయినవత్సరపు సుఖము
బుల్లితల్లితోనె పోవ
నూతనసంవత్సరాది
నీతీరున వగవనైతి!!

రుధిరోద్ధారి

[కవికొండల వేంకటరావు గారు.]

(గీతిక)

తెలవాట గట్టనే - తొలి వేగుజామునే
మెలకువను గొనుచును - తలలంటుకొనిరంకు
వేటొక సాగింప - క్రొత్తవత్సరము
వేటుసాగింతాము - పాతేరులారా !
వేటుసాగింతాము - పెదరైతులారా !
క్రొత్తమేడికాడి - కొమరొప్పు గూర్చి
చందనాదులతోడ - చక్క నర్పించి
వరిచేలు పండ్డేటి - కల్లంపుమడిని
చెఱువుని రేక్కేటి - చిన్నాడిమడిని
వేటు సాగింతాము - క్రొత్తవత్సరము.
నవరసంబులవేప - పువ్వుపచ్చులను
పరగడపుజవి చూచి - నవధాన్యములను
కొల్లగను బండించి - కోర్కె లందీదము
నవవసంతునిచెల్వ - నవకంబు లరసి
లోలకరిమెఱుపుల - దొంగిలింతాము
వేటుసాగింతాము - క్రొత్తవత్సరము.
వెల్లిగిత్తల బాచి - కాడి గట్టండి
పైగిత్తలనునెంచి - మేడి నెక్కండి
నాగటిచాలు తి - స్వగను తీయండి
చల్లువిత్రనముల - ఇల్లు నిండాని
వేటుసాగింతాము - క్రొత్తవత్సరము.
పాతాళగంగకు - పాతాలి వేటు
ఆకాళగంగకు - అంటాలి వెన్ను
శీతకట్టుచేను - శిరి కిదే త్రోవ
తాలెముత్రాతలు - దున్నినచలువ
వేటుసాగింతాము - క్రొత్తవత్సరము.
వేటుసాగింతాము - పాతేరులారా !
వేటుసాగింతాము - పెదరైతులారా !
వేటుసాగింతాము - క్రొత్తవత్సరము.

సరస్వతి!

[అడివి బాపిరాజు]

చంద్రకాంతిలోడ మెలగ, సందమందు జన్మమందు
బాలతర కాద్యయంబు, నీలమణులు చివరమెగులు
కల్లకలుగ మొగ్గలకె పిల్లతోడు కనులునీని
లోచనములతోనవ్వు లోలుపా నరశస్వతి!
ఎంతప్రేమవానికలదో? కాంత ఎవనిమంచివేయో?
ఏమిగతుల చూప నుండే, భావవైర్యమెవని కడునో?
ఎట్టినిజము తెలుపకాలా, కట్టుదు నాకుదికినింక,
లోచనములతో.....
ఉష్తోవ భావస్వకణము, తృప్తపూర్ణ శోభిండు
వెన్నితరలకవో బాల, యెన్నగలుగరాదు నీల
చతుకొలవ లందునుండి, కక్షమందు చిండుమండ
లోచనములతో.....
చిత్రపటములోన పక్ష్య పక్షంబుల వెనుకదాని,
నర్తనంబు సులువుచోన, ధర్తంబై సంతోషమా,
కాంక్షతోడ చెడుగనునది, అంచపాతె త్రాగుటలు

గ్రంథ పరిచయము

సంపూర్ణరామాయణము:—గ్రంథకర్తలు కొదారి సత్య
శారాయణరావుగారు. ప్రకాశకులు వరుసారి ముప్పారావు
బుక్స్ లురు ఫీజులోలు కృష్ణాజిల్లా, ఇది ఆరంభమైనాటకము.
రామాయణమును సంపూర్ణముగా నొక్కరాత్రి ప్రదర్శించుట
కనువగునట్లుగా రచించుటనే ఈ నాటకమునకు సంపూర్ణరామా
యణమని పేరు పెట్టియున్నది. ఇతివృత్తమునకు పాని వాటిల్ల
కుండ రామాయణగాథ నింకిటి లఘూత్పతిని ఇంకిటి సరసము
గ దృశ్యకావ్యమునం దిముద్దుట అసాధారణమగు కష్టం
దునను రసోపసాహితముగ రచించుట వజీయు నున్నము. బాలు
రకు చాలికలకు నైకము తెలియదగినంతటి సులభమగు శైలి
యును, శైలికనకు రచనమునందలి పొంకమును గలిగి కవిత్వ
కులను మిక్కిలియును దనియింపంజాలియున్నయది. గ్రంథము
యొక్కతెలి తెలియుటకై రెండుపద్యము లిందు వ్రాయు
చున్నాము.

1 కా. గడ్డంబుల్ మెరిచెట్టిలాగిరి బలా * త్కారంబుగా నింకలై
గొడ్డళ్ళకొ ధరియించిచ్చి తలకై * గొట్టంగ నుంకించి కే
మడ్డంబై యిదియేమిగో? యన రా* దాకాయలై, పాపులై
గడ్డల్ వేసి కిరీకపల్ల నటులక * గారింకకో శ్రీహరి, ప్ర
ధమాంకము.

2 సీ. తనపతిమాట ర * త్నములమాట యటంచు
నిరకంబు మదివెంచు * నిర్మలాంగి
కోపంబును యెట్టి * యాపాననుండునో
యెన్నఁదెలుంగని యెట్టి * సన్నతాంగి

3 మునిపూజలన్న స * మౌనంబునను జేసి
యత్సాహమందు వి * దుష్టతాంగి
ఒకరి పాయంబుదా * నొల్లకఁ బనిపాట
లను జేసికొనెడి స * క్షుణ్ణతాంగి

4 గీ. కుదు కుదంచు హిరణున * బలికే నేని
వివః భోగంబుబనుపాసి * వివలులందు
గ్రుమ్మరిలవచ్చె, వచ్చెఁబో * కొడుకయేమి
గలిగెనంచును, ననుఁబాయఁ * గలిగెనకట.

5 సత్యశారాయణరావుగారి నాటకము నందు గనంబరచిన
యభిజ్ఞత మిక్కిలి మనోహరముగ నున్నది. పాతప నీకవియొక్క
కవిత్వప్రమానములసారథము నాస్వాదించెదరు గాకయని కో
రెదము.

* * * *

పాదుకాపట్టాభిషేకము:— ఇదియును ప్రాంథమునకు
కర్తలగు శ్రీమతులగు కొదారి సత్యశారాయణరావుగారు
రచించినదే. రామాయణనాటకమును సంపూర్ణముగ నభినయింప
కులనుపడునట్లు సంపూర్ణరామాయణనాటకమును వ్రాసి విమ్మ
ట మిత్రుల శేఖరు గోరుటచేత రామాయణమునందలి రసకత్తె
రమణుగు భాగములను గొని ప్రత్యేక నాటకములను వ్రాయబూని

లోచనములతో.....
కనపాపల గలుగుమాయ, బనియింతక లేయుచునో
చాంచల్యము జాలమనగ, కాంచనంపు గని క్రచ్చిన
తొలిదకలనె తలకుమనసు, కలిగించును మైదుపులు

లోచనములతో.....
ఆనంబు శరణి యన, శోభి దిలంచుచూడ
తోచదర్శమనికనంగ ప్రాచయపుల అయ్యవార్ల
కంకకన్న శ్రీనయనము లెంతమాత్ర మెరుగరావు
పినిగెల్ల కడచు చిన్న దాన నీవి శతకములు.
లోచనములతో..

8. అంబికాళమ్మ తొల్లటిది. కాని గ్రంథకర్తలలో నియ్యది రెండవది. ఆంధ్రప్రదేశ్ సమస్తమున కేమి అలభ్యతను తీర్చి ప్రదర్శించుటకాదు. కవిగారు ప్రకృతివృత్తమున కన్నుల గట్టి జల్లుగ చేయింపబడినారు. అగ్రతరగతి ద్వితీయతరగతి మధ్యను గల సామ్యమును చూపించుచున్నట్లు మన పరిచయమునకు వచ్చుచున్నది. కామయోగమునందలి రసవత్తావులములో పాదుకాభిషేకము ప్రధానమైనది. ఈ గ్రంథమున కవిగారు బోధించుచున్నాడు, శైలిలేనియు బుద్ధి లేనియును నుపాసించెదము.

గీ. వెద్దలను మాన గమనమున కర్థమందు
తెల్లపాము నిన్ను గో + పి ప వినక
కేలగత్తని మాని యీ + పివీరి
నామిడికి నెగురగం + పాల్పడెనవు
గీ. ఇట్టివాడవు నానెంట్ల + నేగడెంచి
యవ్వనానందమున నా + కడదివ్వ
దేక నెట్లుండగలవు? యి + దేవిధాన
మన్న నిన్నెట్లు నేనావు + మందు సతము.
గీ. తపసులందెడి యవ్వనా + ఫలమునందు
యోగ్యుడే తగ్గి జూపించు + మండలము
నితలు నాపినగాని నే + ననట నాప
యగ తేజస్సు గలిగెడి + ఫలమెందుకె?

* * *
భిషగ్గుణము:—ఇది వేదాంతం వృద్ధులచాత్యలు రచించింది. ఇది ఆయుర్వేద సంప్రదాయానుసారములను చికిత్సావిధానములు గల శ్లోకములు అంకులకు టీకాతాత్పర్యములను గలిగి ప్రాథమికముల ఆయుర్వేద విద్యార్థులకు పరిగాహ్యముగ నున్నది. వెల ఆఠాలు 8. గ్రంథములు—వేదాంతం పార్థసారథి వృద్ధులచాత్యలుగారు కంకటా గూడూరు పోస్టు కృష్ణాల్లా అను చోటికి వ్రాయవలయును.

* * *
శిశుసేవణము:—ద్రోణరాజు వెంకటాచలముగారు రచించింది. ఇందు కూనీ చికిత్సా విధానములను శిశువుల నెడ నుపయోగించుకొనవలసిన రీతులు చక్కని శైలిలో లలితముగ నేర్పరచబడినవి. వెల రు 1-5-0 గ్రంథములు కలసివారు 'వెన్నురాజు పత్రిక'వారముగారు పితావురము అని వ్రాయవలయును.

* * *
భావతత్వార్థచంద్రిక:—గ్రంథకర్త వెండెం అప్పలసామిగారు. ఇన్ని నువేట రాజమండ్రి-వీనియందు లింఘగు పాటలలో వేదాంతతత్వ విషయములు వివరింపబడినవి. శైలి మిగుల ములభము. వెల 0-6-0

సాహసిక:—గ్రంథకర్త వేంకట మానుమంతరావుగారు. సర్వకావులకీ. ఇయ్యది సాంఘికపరిస్థితులను దెలుపునట్టి లలితమైనవి. శైలి సక్కునిది. రచనము శైలికయై చదువ నింపు కొల్పవచ్చును. వెల 0-12-0

* * *
పురాణమణియంజనే:—ఇయ్యది కాకినాడలోని కళాశాలా పండితులగు శృంగారకవి సర్వారాయుడు అట్టిరి న్యాయ సారాంశగాని పేరింది కూర్చింది. ఇందు మన పురాణములను గురించి ప్రాచీన పండితులగు విషయములన్నియును గ్రాడి కరింపబడియున్నవి. మఱియు సాంప్రదాయ పురాణరచనమును గురించిన వివరముల నివృత్తు. ఆయా గ్రంథములనుండి రత్నములగు కథలు గూడ నుద్ధరించి ప్రదర్శింపబడినవి. గ్రంథములు 47. వెంకటేశ్వరుల వారికి చెప్పేటట్టి వ్రాసిన లభించును. వెల 0-12-0

* * *
కళాభావకలహ:—గ్రంథకర్త పరవస్తు మునివాళుడు ప్రకాశము యన. బి. వెంకటాచార్యులుగారు గౌరీనాథుడు హైదరాబాద్ (దక్కను) ఇందు లలితాదేవి స్తుతింప బడినది. పద్యములు చక్కనివి. కందములు.

నిర్వచనగంగావరణము:—ఇది ఆరాక్యాసముల కథ్య కావ్యము. ఆనకాపల్లి హైస్కూలు పండితులగు పద్మసాుల అన్ని పద్యకావ్యముల రచించినది. ఇందు గంగావరణమును గురించిన కథ చక్కగా కల్పించబడినది. వెల 0-9-0

సత్యవిజయము:—గ్రంథకర్త భోగరాజు భర్మరాజుగారు శేషత్యజీవితమునందుగల పదాత్మను వివరించు చిన్న గ్రంథము. గ్రంథములు కలసివారు బి. భర్మరాజుగారు. గుండుగోలను—అని వ్రాయవలయును.

విశ్వకర్మాభిషేకము:—ఇది వెంకటాచార్య. ప. తమ్మ

వసంతలేఖలు

80

మిత్రత్వమా!

సామకమృతాబలసంఖ్య యధికమగుచున్నది. దేశమునందు విద్య వ్యాప్తి నొందుచుండుటచే ననేకులు యువకులు సాహిత్యముగా వాతేఖలు చదువుచున్నారు. నే నాలోచనము లేకుండగలముకొలది వ్రాయుచున్న మిత్రలేఖాశిని నీమూలమున లోకము చదివి నన్ను గతాభిషేకముచున్నారు. కొంఱువు తులించి వ్రాయుచున్నారు. కొందరు చప్పురించుచున్నారు. కొందరు "ఉ వ్నా యి" అని సాగ దీని పలుకుచున్నారు. కొందరు ను క రించుచు చున్నారు. కొందలు సాగదీసి ఖండించుచున్నారు. నాపనిమాత్రము నేను ఖండితముగ లోకమువారి స్తుతినిందల నొక్కచెవిని బెట్టి, రెండవ చెవితో నానంతర్యాభిధాన విని వ్రాయుచున్నాను. ఇప్పటికి గూరమి సంకల్పమునైండి నలుగురిలేఖలు వ్రాసియున్నాను. వచ్చునది సంకల్పరాది. సకల్పరాదినుండి దైవాగ్రహమున్నచో లేఖ లింతకంటె చునోహరణ్ణులు, నాతనివిషయవిరాజితములను గాతలెని మనకంకరరావు ప్రోత్సహించుచున్నాడు. ఇట్లు వ్రాయవలెనని వ్రాయుటకుగాని, ఇట్లుమానవలెనని మానుటకుగాని మనశ్చేతిలోనున్నచో సాధ్యమైనంతలో - భగవంతుడిచ్చిన శక్తిలో - నిన్నును నీమిత్రులను సంతోషపెట్టుటకు వ్రాయేబ్రయత్నించెదను. కాని మీ సంతోషమే నాయాదర్శమైనచో - నానుటిట్లుదీసినుండుదునా? మిత్రదేవుగనుక - నీకు నాయందు బరమానురాగము గనుక - నే నేమి వ్రాసినను నీవు సంతోషింపకమావు. నాయాలోగ్య మింకను సరిగలేదు. పల్లెటూరిమార్పు బాధలేకుండజేసినది కాని - వచ్చునది వేదవికాము-శక్తిసానుగ నున్నాను. ముందుదినము తెల్లు జరుగునని భయమున్నది- భయమును బారద్రోలవలసినంత వైరము నున్నది. ప్రతిదినము కట్లు పఠించుచున్నాను.

బద్ధేశాబ్ధి నా నతేనసా గాజ్యేన్ద్రకోహర్దమైః
శ్రేణ్యసృగ్ధజేన పయ నేనోద్ధీర్భాష్యమహా
నిర్మలం కృష్ణరూపాంబుజం కళ్యాణామృతస్యాదిసా
మస్మాకం గరసీరుమాత్ సతతం సవ్యవృత్తాంజీవితమ్॥

కులశేఖరాశ్వాస నెలవిచ్చిట్లు "జన్మజన్మాంతరముల యందును నిశ్చలభక్తి యున్నచో నరకము, స్వర్గము, నెందుండిన నేమి?" అధక్తికలుగుటకే ప్రస్తుతప్రయత్నము. ఏదోప్రసంగ భావన స్వవిషయములొకటి దిగితినికాబోలు. నీవు నవ్వనక్కరలేదు. కొంచెము శరీరము మంగిలవచ్చుట భక్తిపావన నీవు నాశ్రయింపకపోవు. నాప్రస్తుతమనస్థితి నీకేకారు - మాకేవత్సవచ్చు జల్లు చేయుచున్నది.

నా స్థితి కేమిగాని నా కీడుమ పచ్చికొన్ని జాబులు వినుడు-

(1)

మ. రా. శ్రీ, వసంతరావుగారికి

అయ్యా, మీరు ప్రస్తుత గాజీమద ములలోనికి బలు మారుదిగి, మీరు బ్రాహ్మణేతరపక్షమును బాలిత్రముగ ఖండించుచున్నారు. వారిప్రతికూలలో మిమ్మును-మీపత్రికను - మీ

య్యవాయుడుగారు రచించినది. ఇందు చికిత్సాపాఖ్యానము చక్కగ కల్పించబడినది. గ్రంథములు జి. వి. అప్పారావుగారు కొల్లూరు అనివాసిన లభించును.

వ్యాస బోధన:—గ్రంథకర్త మాతలపాటి పేరరాజుగారు. ప్రకాశము ఎమ్ సాంబశివ రావుగారు గుంటూరు. ఇందు తెలుగులో వ్యాసములు వ్రాయు విధానములు చక్కగ తెల్పబడినవి. వెల 0-5-0

చందరంగవివేదము:—సమైక్య రంగయ్యవాయుడుగారు (218 రెసిడెన్సీ బాబారు హైదరాబాదు దక్కన్) రచించినది. ఇందు చందరంగమును గురించిన అనేక రహస్యములు పలుములతో గులభతైరిని వివరింపబడినవి. ఇట్టి పుస్తకము ఇతరులకు మనలో లేదు. వెల రు 1-4-0

నాతినిగూడ ఖండించి వ్రాసినవివరములకే బ్రతుకైతర మీ యరు. మీరు చాలతూలువ్రాసెను వ్రాయుచున్నారు. మాపాపి చాలాబలంతమైనది, ఈనడుమ నా శత్రువారిని కూడవిన్నాను- ఇకముల దిట్టే జరిగినచో ఖబర్దార్!

చిత్తగించవలెను.

సోమినేని రామయ్యనాయుడు నిగ్గల్గి,

(నడిశిలోనేలముద్ర యున్నది.)

(రిజిస్టరు చేయబడినది)

అనందము! అనందము! సంతోషము! గజ్జముమీద కక్కినవారికి గజ్జెట్టివారికి- లజ్జభయములన్నమాట దక్కదు. ఇంతవఱకు బ్రాహ్మణుల భిక్షారవాహనమై మంచిచెడ్డలను భరించిరి. ఇప్పుడు బ్రాహ్మణేతరులు రాజ్యాంగము నడుపుచున్నారు. ప్రబలశక్తులు లని వారు తలంచుచున్న బ్రాహ్మణ విమర్శనము లనపానభూరితములని మారేఖల రద్దు చేసివేయదము. సముద్రమువంటి బ్రాహ్మణేతరసంఘము-రైతులసముద్రము-శిష్య రావగలకు! వారిభావములే ప్రజలస్వార్థములే మేము వెల్లడించితినని మానవ్యము. ఎవ్వరు "ఖబర్దార్"గా నుండవలెనో కాలము నిర్ణయింపకపోదు. వైదగా నేను గాని నాకు టుంబులులో నెవ్వరుగాని ప్రభుత్వసేవలు లేద. ఆజన్మాంతమును గౌరవని కల్పితాత్మ వ్రాసియిచ్చెదము. అసహాయవాదము నకల జదునే శండ్ల పూర్వమునుండి "నాజీశ్వేనసలేక్షి"యని జపించిన వాడముకాని, దిక్కుమాలిన నోరి కావలెనన్న వారముకాదు. నాకొడి నోరుకాదు, నేనుకాను, నాకొడుకు కానేడు! అదైదుటకు బూచీపడలేముగాని, నోరికేకల దా కేడును. అట్టివాడు మారకమునక బుట్టునా? కావునమాకు బ్రాహ్మణేతరుల యభికారత్వవై సహనముండ వీలు లేదు. మేము పన్నులిచ్చుచున్నాము. నాగరకత గల ప్రభుత్వమును వారియధికారముగూడ వారేమనుకొన్నను ప్రజలసేవలు సేర తని యనువలెనుసరించి పరిపాలనముజరుగుట యనాగరిక! కావునలెంకి నొక రెదిరించిన యజమానుని స్వామ్యము డీదించునా? రామయ్యవాయుడుకారాగృహమును విడిచి యాత్మపరీక్ష చేసికొందుచుగాక!]

మ. రా. శ్రీ, వసంతరావుగారికి

అయ్యా! మీలేఖలు చాల చిన్నవగుచున్నవి. కొన్ని మనోహరముగలేవు. కొన్ని సందర్భావధిగలేవు. విషయము కరి పూర్ణముగక జర్పించుటలేదు. చాలమంది మీలేఖలయెడ నసం తృప్తిని గనబఱచుచున్నారు.

చిత్తగింపుడు

క. కోటిలింగం.

[కందనములు. లేనికత్తి నేడు రాదు. ఈనక్షత్ర కత్తి కంచనలేకుండ నుపయోగించుకొన్నాను. లోపముల మన్నింపుడు. విషయవాహక్యములకు విషయదర్శకము. వీనరూపకముగ లేఖలు కండితుండగు మిత్రులకువ్రాయుచున్నాను. మీరు శ్రద్ధగాక జదువుడని కోరగలను.]

3

మ. రా. శ్రీ, వసంతరావుగారికి

అయ్యా! మీలేఖలు బాబులకూడక జదివి యానందించుచున్నాను. స్వర్ణవిషయములను ములభముగక దెలియుచున్నవి. పాడినదే పాటగాలేదు. మీరు వ్రాసిన నదే భావమో తదనుగుణ్యమైన రసము కలసివంత సాతమలయందు దుడయగుచున్నది. ఇదియే గత్యమైనకళ. మీరు నిశ్చయముగ మిక్కిలి మేధావంతు లని తలంచుచున్నాను. మృగామమునందు భండాగారము వారు ప్రతి యాదివారము నొకసభ చేసి మీలేఖ లన్నియును గుంపుటముగాక బ్రతిభింపెద మని యాసింపచున్నారు. ఇది భర్మము కాదు.

చిత్తగింపుడు,

నె. వెంకట రావునాయుడు.

[కందనములు లేఖలలో లేనిగుణమును మీరున్నదని నను, ఈనక్షత్రమును లేనిగుణ సంతోషవిషయములు లేనిస్థితి నాకు గలిగింపక బరమేశ్వరుల దున్నాడు. ఇక సంతృప్తులు విషయ మిత్రులకి తీర్చునను చావుచున్నాము]

సీ. భారతదేశమున కవమానములను
తెలుగువామలు ప్రియమతోడ
చక్కలు క్రిందను పొందువామగులు
తమకీలుకు నిరంతరము నుండ
దలచి కష్టపడుతూ గూడకును
గట్టి నాకలువులు కష్టపెట్ట
ప్రియమతో రక్షింపు కిడ్డల గనుమని
చెప్పెనా నీచుండు కనువులకు
కట్టికడలెడ దవపుకొమ్మలకు
కట్టికడలెడ దలచు కనుమగురు
కట్టికట్టిక కర్మగర్భిత
కట్టికట్టిక కర్మగర్భిత

మ. రా. శ్రీ. వసంతరావుగారికి

అయ్యో! మీరు మిత్రులలో నాని నామణి చాల
తీవ్రముగా నన్ను, నన్ను మీరు కట్టిచెప్పారు. కట్టి మీ
కట్టి నేను గ్రామ్యభివృద్ధి కట్టికట్టి మిత్రములను
మరలచెప్పాను. కట్టికట్టి గ్రామ్యభివృద్ధి
కట్టికట్టి గ్రామ్యభివృద్ధి కట్టికట్టి గ్రామ్యభివృద్ధి
కట్టికట్టి గ్రామ్యభివృద్ధి కట్టికట్టి గ్రామ్యభివృద్ధి

కట్టికట్టి గ్రామ్యభివృద్ధి కట్టికట్టి గ్రామ్యభివృద్ధి

"అనంద మానంద మాయన" అని నన్ను పాట
వలె మీ "నాయన" ప్రకటనతో నుండినాను.
తెలుగునామణి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి

"If you criticise an author you will
advertise an author." అని పాశ్చాత్యుల ధీమా.
నాకలు వ్యక్తిమానము అని భావించి పాశ్చాత్యులను
విమర్శించి నన్ను నన్ను. గ్రామ్యభివృద్ధి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి

(గ)

మ. రా. శ్రీ. వసంతరావుగారికి

అయ్యో! మీరు నన్ను విమర్శిస్తున్నారని, నన్ను
యెవరైనా నన్ను ప్రాయశ్చిత్తు చేశారు.

చిత్తగించుడు.

ప్రొట్టి బుచ్చయ్య.

[నాయన! మా గ్రామములో నున్నామని తెలియ
జరుగలేదు. నా విమర్శకులు విచ్చుటలేదు. అట్లు జరిగినట్లె
టనే ప్రాయశ్చిత్తు చేశాను.]

మిత్రమా! చూచినావా? నన్ను యాద్రాక్షిణి కట్టికట్టి.
నాకీనందు గడివాడనండి కొండలు విద్యార్థులు
యభిప్రాయము ప్రాయశ్చిత్తు చేశారు. కొండలు గ్రామ్యభివృద్ధి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి

నీయముగనే ప్రకాశము.

—వసంతరావు.

పంచాంగ విద్య

(గత సంవత్సరము)

ఇట్లుగాక యజ్ఞాధికారము నాధారముగా యజ్ఞాధికారులు
విశ్వయోగమును పరిశీలించి యజ్ఞాధికారులు
నన్ను వివిధ మరల భూమి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి

ఇట్లుగాక యజ్ఞాధికారులు నాధారముగా యజ్ఞాధికారులు
విశ్వయోగమును పరిశీలించి యజ్ఞాధికారులు
నన్ను వివిధ మరల భూమి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి

విశ్వయోగము నాధారముగా యజ్ఞాధికారులు
విశ్వయోగమును పరిశీలించి యజ్ఞాధికారులు
నన్ను వివిధ మరల భూమి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి

అట్లుగాక యజ్ఞాధికారులు నాధారముగా యజ్ఞాధికారులు
విశ్వయోగమును పరిశీలించి యజ్ఞాధికారులు
నన్ను వివిధ మరల భూమి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి

ఏమంటావా - నీవు రానంటావా?

[కవికొండల వేంకటరావు గారు.]

టెడ తెడ్డుగాడలోడు - ఒక్కలాగే చప్పుడోను
రాజకొట నిమ్మకాయ - ఒక్కలాగే చల్ల గుండు
ఏమంటావా - నీవు రానంటావా?
టెడ తెడ్డు రంగమెల్లి పోతచంటవా?
గూడ చేతబుచ్చుకొని తోడ్కొంటావా?
రాజకొట రాజమంద్రం చూస్తనంటావా?
నిమ్మకాయ నిమ్మకాయ నిమ్మకాయ

ఏమంటావా - నీవు రానంటావా? 1
కాసుమాడ కొడెమాడ ఒక్కలాంటి బేరమేను
సంజమామ ముంజికాయ ఒక్కలాంటి సార
ఏమంటావా - నీవు రానంటావా? [మేను
కాసుమాడి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కొడెమాడ తోలుకుంటు సంతకొస్తావా?
సంజమామ చన్నపట్నం సాగేపోతవా?
ముంజికాయ ముంజికాయ ముంజికాయ

ఏమంటావా - నీవు రానంటావా? 2
తెల్లమల్లు మబ్బుజల్లు ఒక్కలాగే చలువసేయు
నైనతాను కొరిచేను ఒక్కలాగే బల్లగప్పు
ఏమంటావా - నీవు రానంటావా?
తెల్లమల్లు గట్టుకొని దేశమెడ్డవా?
మబ్బుజల్లు చూచుకొంటు మంచిగుంటవా?
నైనతాను చింపుకొని నీమకెడ్డవా?
కొరిచేను కొరిచేను కులుకులాడ్డవా?

ఏమంటావా - నీవు రానంటావా? 3
పిల్ల పొగరు చింతిచిగురు ఒక్కలాగే పుల్ల గుండు
మేనబావ చందమామ ఒక్కలాగే ప్రేమజూపు
ఏమంటావా - నీవు రానంటావా?
పిల్ల! బంటి విజయనగర మెల్లిపోతవా?
చింతిచిగురు పప్పుకూడు వండిపెడ్డవా?
చందమామ గారియూరు చక్కపోతవా?
మేనబావతోడు నీవు మేలమాడ్డవా?

ఏమంటావా - నీవు రానంటావా? 4

ఇటువంటివాడు నాకేమి తెలుసు? వలసినవాడను. ఇట్లు
గాక నాజ్ఞాధికారులు యజ్ఞాధికారులు
నన్ను వివిధ మరల భూమి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి

ఈవిధముగా యజ్ఞాధికారులు కట్టికట్టి
నన్ను వివిధ మరల భూమి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి

ఇట్లుగాక యజ్ఞాధికారులు నాధారముగా యజ్ఞాధికారులు
విశ్వయోగమును పరిశీలించి యజ్ఞాధికారులు
నన్ను వివిధ మరల భూమి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి
కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి కట్టికట్టి

(వి. జి. ఋషి గారు, బి.ఎల్.ఎల్.బి పురహాసిటీ)

కొలదిభక్తకృతముతో జ్ఞానప్రచారము జరుగుట కివిధా
నము వాగున్నది. అభిమానమును ప్రచారములను వా మేమివని
చేసినదియు ఈభక్తమున నవలంబించినమీద తమకు గలిగిన యను
భవమును వాకునవేదించుచున్నచో మనసంఘము పక్షమున నేమి
జరుగుచున్నదియు నేను దెలిసికొన గలుగుదును. ఇంకను ఈ
విషయమును గూర్చి వివరము లెఱుగగలిగినవారు నా పేర ప్రాసి
లెలిసికొనవచ్చును. ఈయద్యయమునందు అభిమానము గలవారికి
సాయము చేయటయందును సలహా ఇచ్చుటయందును వాకు
బరమప్రీతి.

కృష్ణాపరిక సంపాదకునికిగాను.

కరస్పాండున్ను 9 బ్రాడ్స్ } యింగ్లిషు నైకలు మోటరుఇంపోర్టింగుకంపెని
మద్రాసు అని
వాయవలెను. } కాకినాడ, మద్రాసు.

1. *Chlorophyll a* (Chl *a*) is the primary photosynthetic pigment in most plants and algae. It is responsible for capturing light energy and converting it into chemical energy through the process of photosynthesis. Chl *a* is a green pigment and is found in the chloroplasts of plant cells.

విదేశ వార్తలు

రూరు వరిని తులు

బ్రిటిషు జోక్యము కలుగజేసికొనదు

కార్మిక ప్రతినిధులు రూరుకు బోవుట

లండన్, నవంబరు 15:—రూరు విషయములో బ్రిటిషు వారు జోక్యముకలుగజేసికొనెదనని ప్రతికలు కొన్ని ప్రకటించినవి. కాని క్రెంచి బెల్జియము జర్మనీలకు పులలో బ్రిటిషువారి కెంత మాత్రము జోక్యము కలుగజేసికొనరని అధికారులు రూఢిగ చెబుచున్నారు. ఈ విషయముతో తనకు సంబంధము లేకపోవుటయే జోక్యము కలుగజేసికొనకుండుటకు కారణ మనుచున్నారు. తన ఉద్దేశ్యములను పరాసులకు తెలియజేయుటకు జర్మనీకి వ్యతిరేకము లేకున్నచో తన జాతి ప్రాయమును అన్ని జాతులవారికిని తెలియుటయు ప్రకటింపవచ్చును. అందులకు ఎంతమాత్రము అభ్యంతరములేదు. అట్లనర్పించి బెల్జియములు గూడ వాటిని అందుకొనెదరు.

కార్మిక ప్రతినిధులు రూరు కేగుట

లండన్, నవంబరు 15:—రూరుపరిశీతుల సర్వేక్షణముల నడయుటకు పార్లమెంటు కార్మికవర్గమువారు తమలో కొండరి, ఆడంసెక్, టాంసె, రోడెక్, బ్రౌన్, బ్రిగ్డియర్ జనరలు ధాన్యకాని నియమించిరి. వీరిందరను అధికారత్యాగ పోవుచున్నవారే. ఇదివరలో జరిగిన రాయబారులు అధికార పర్యులు.

దుసల్దాగ్గుముట్టడి

లండన్, నవంబరు 10:—రాతి 6-20 లైమునోలోను విలేఖరి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు. దుసల్దాగ్గులో పరాసులు అన్నిటిని ముట్టడించిరి. రూరలో తయారైన వస్తువులన్నిటిని బట్టుకొనిరి. దానివలన జర్మనులు తమవస్తువులకు పరిహారమునీయవలసియున్నది. దరఖాస్తు చేసికొన్నచో నూటికి 10 చొప్పున ఎగుమతిపన్ను లేకనే మిక్రమండలి వస్తువులను దలింపుకొనవచ్చును. జర్మనులు రాయబారులకు దిగనున్నారని తెలియటచే ప్రాంతమేల వరల వెరుగుచున్న దనుచున్నారు.

ముగ్గురు జర్మనులను కాల్చుట

పారిస్, నవంబరు 15:—రెక్ లింగు హాసేక్ రైలుపాకలో ప్రవేశించుటచే కావలివార్డు ముగ్గురు జర్మనులను గాల్చిచంపిరి.

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు చేసిన ఏర్పాట్లన్నియు ఏమియు జర్మనీలో నన్ను బ్రిటిషు వర్తకసంఘమువారికి తృప్తికరముగ లేవు. దీనివలన తమ చిత్కలు తీర వలె.

ఆంగ్లో-అమెరికన్ బుణము

మొదటివాయిదా మొత్తము నిచ్చుట

వాషింగ్టన్, నవంబరు 15:—ఆంగ్లో-అమెరికన్లు ఒడంబడిక ప్రకారము తామియవలసిన బుణములో 4125000 డాలరును మొదటివాయిదా ప్రకారము బ్రిటనువారికి పంపిసేసి.

పరిశీలన పద్ధతులు

భారతదేశములో లోప మెదిలి?

సర్. ఎఫ్.లగార్డుగారి యభిప్రాయము

భారతదేశములో బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ప్రాస్పెక్టివో స్వల్పసంఖ్యలోగు భారతీయులకు విదేశీయసాంప్రదాయ మగు ప్రభాసాన్యవృద్ధులయందు శిక్ష కలుపుటచే భారతీయులకు తగిన క్రమశిక్షయూ, బాధ్యతయూ అలభ్యమందుటచే సహజముగ రాజకీయాధికారమంతయు తమచేతిలోనే యున్నదని వారనుకొనుచున్నారు. కాని వీరు దీనివలన గలుగఁ ప్రమాదమును గుర్తింపలేకపోయినవారగుచున్నారని.

తురుష్క సంధి

ప్రముఖులు లండన్ లో సమావేశమగుట

లండన్, నవంబరు 15:—కేజో కేహ్ లండన్ లో తురుష్క ప్రతినిధి సంధిపరతులు అయినను. వాటిని చర్చించుటకు లండనుకు క్రెంచి, ఇటలీవారు బ్రిటిషువారి సూచన ప్రకారము ఇద్దరై ప్రతినిధులను బంపుట కంగీకరించిరి. ప్రముఖులందరను వచ్చేవారము లండనులో సమావేశమయ్యెదరు.

బండిలను మార్చుకొనుట

లండన్, నవంబరు 15:—అంగ్ రాధభుత్వమువారు గ్రీకులను వెడలగొట్టుట మానుటచే గ్రీకు ప్రభుత్వమువారు బండిలను మార్చుకొనుటకు మరల ప్రారంభించిరి. గ్రీకులో ఇంకొక 4 లక్ష 5 వేల మంది క్రొత్త తలదాచుకొనుటకు ఏర్పాటుజేసెదరు. ఈసంఖ్య ఇదివరకే పూర్తియైన ఇదివరలో నన్ను కొందరు ముసల్యానులను బంపిజేసి వారి బలంలో క్రొత్తవానిని ఉంచెదరు.

అనటోలియానుండి గ్రీకులు వెడలిపోవుట కీయబడిన రహదారి చీల్చు ఇచ్చుట ప్రారంభించిరి. లాసేను బిడంబడిలో యుద్ధబండిలను మార్చుకొను వరకులలో ఇట్టి విషయము సూచించబడకుండుటచే నేటినుండి రహదారిచీల్చినచుటకు మాని వారమని అడ్డాక్ బేగారు మిక్రమండలి హాకమిషనరునకు తెలియజేసిరి.

విమానములనుండి

పాంబులను వేయుట

భూమిమీద యుద్ధము జేయుటకంటె

చాలాభూతదయ స్వరూపమైనది

కామన్వెల్త్ లో వైమానికదళ మందిపులను విమర్శించు పురుషులను హోరుగారు యిట్లు తెలియజేసిరి. దీనివలన చరిషో యివవారు అతిస్వల్ప మనిరి. ఇదంతయు అతివాగ్రత్తతో జరుగుచున్నదనియు పాంబులను వేయునపుడు నిదానముతోడను, కాగ్రతతోడను వేయుచున్నారనిరి. పాంబులకు ప్రయోగించక పూర్వము గ్రామస్థులకు పాంబులకురియునని హెచ్చరిక ఇయ్యబడెను. దీనినే వ్యక్తభావముతో పోవ దలచుకొనినవారు సంతోషభావము అవదేశమునుండి గొంపోబడుటకును, పోవుటకును వీలైనది. వైమానికవ్యయమందిపులను సభ వారంగీకరించిరి.

కోకెయిక్ మార్షయిక్ ముగ్గురు పదార్థములను తన కంపెనీ ఉపయోగము నిమిత్తము లైసెన్సులేనిదే కగ్రర బెట్టుకొన్నందులకు బ్రిటిషువర్తకున కొకరికి 200 పౌనుల జరిమానా యు, అరుమానములు కీయబడిరి.

వీలైనంతవరకు అనవసరమగు ఖర్చునంతను తగ్గించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారనియు కాని అనుకొన్న ప్రకారము కార్యమును పూర్తిచేయక వ్యయమును తగ్గించితి మనుట నిజమైన మితివ్యయ మనిపించుకొనదనియు, ఇంకను ప్రారంభించునందగ 90000 పౌనుల పని చేతులొన్నదనియు దీనిని ఇరాకు విధానమును గూర్చి తీర్మానించువరకు ప్రారంభించరనియు కామన్వెల్త్ సభలో హ్యుకింగుగారు తెలియజేసిరి.

బ్రిటిషు ఇండియాకు ప్రభుత్వనియమిత పరశువులను బంపుట కొంతవర కాలజేయవలెనని కామన్వెల్త్ లో తీర్మానము నుపహరింప ఈ విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారిలో ఉత్తరప్రభుత్వ తరములను జరుపుచున్నారమని వింటర్క్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరం బిడిరి.

యన్ టైట్ స్టేట్సు కారితరే బ్రిటిషుసామ్రాజ్యము గూడ పరిశ్రమలయందు సమగ్రముగ విజృంభించుకొని కలదని సర్ సింట్ లాయిడు గ్రాంగారు నడిపిరి.

వైనికవ్యయమునుగూర్చి చర్చించుచు ప్రస్తుత మున్న వైనికమాలబలము చాచినయు దీనివలన ప్రమాదము కలుగవచ్చుననియు కామన్వెల్త్ లో స్విన్ని గుగారు చెప్పిరి.

ఈజిప్టు వ్యవహారములు

ఇబ్రాహీ సాహెగారు మంత్రివర్గము నేర్పాటు జేసిరి. ఇది రాచకీయ మంత్రివర్గముగ నేర్పడునో లేక వ్యవహారమంత్రి వర్గముగా నేర్పడునో ఇంకను తేలలేదు. కాని ఇది రాచకీయ సంబంధమైనదే యనియు ఇదివరకున్న మంత్రివర్గము సంఖ్యలు ద్విగుతు గలరనియు తెలియుచున్నది.

బాటంటిగారు రహస్యముగ 87860 పౌనులను బాతి బెట్టెనని తెలియుచున్నది. లేదని బాటంటిగారు ననుచున్నారు.

బల్గేరియా యుద్ధబాధ్యతలు

చాలవరకు నిగ్గులు

సోఫియా, నవంబరు 15:—అంతర్జాతీయమండలి : ఛైర్మన్ హోర సంఘమువారు సమావేశమై బల్గేరియనులు ఈయవలసిన 225000000 ప్రాంతలకుబదులు 550000000 బంగారుప్రాంతలను సొకర్మమగు వాముకాలప్రకారము ఇవ్వవచ్చునని తీర్మానించిరి. మిక్రమండలి ప్రభుత్వమునా బిడంబడికను అంగీకరించినదే తెల్లను.

అరబ్బుల స్వాతంత్ర్యము

పల సైనుకు వర్తించదు

కొన్ని ప్రదేశములలో అనుకొన్న ప్రకారము అరబ్బుల స్వాతంత్ర్యమును గుర్తించి నిలబెట్టి కాపాడుటకై తక్షణంచన లేక పని చేయుచున్నారమని కామన్వెల్త్ లో గోరుగారు లోరి మడుగారికి ప్రత్యుత్తర మిడిరి. కాని ఈస్వతంత్రపు నేర్పాటులో పల సైను జేర్చబడదనిరి. ముఖ్యము అంతర్జాతీయ వ్యవహారము లందుటచే పల సైనునుగూర్చి ప్రత్యేకముగ ఏర్పాటుజేసి దానిని ప్రత్యేకముగ బాడవలసియున్నదనిరి.

అరబ్బుల ప్రత్యేక లాభము తెలియని న్యూబోల్డ్ గారడిరి. చాలవరకు మరలసంబంధములగు సంతోచము లుండుటయే యని ఆరంబ్సింగుగారు బదులిడిరి. చమురగుల లాభములన్న వారా యని న్యూబోల్డ్ గారుగారు దానికి జవాబు ఇయ్యబడలేదు.

విరి సు వరి ని తు లు

మరికొన్ని దురంతములు

విప్లవకారుల ప్రకటనముచే నీనిమాలు నాటక పాలలన్నియు మూయబడినవి. 14 లేదని (వెల్లెటు ఉత్సాగుల ఇండ్లను తగులబెట్టిరి.

విప్లవనాయకులలో ప్రముఖుడగు నాయకుడు కోర్కొరాక్ గారు బంధిగ జేయబడిరి. ప్రాసాపాయకరమగు గాయము వీరికి తగిలినది. మరణావస్థలో ఇత డివ్వడున్నాడు. కారణ మెద్దియో తెలియదు.

క్రొ ప్రభువు ఆరోగ్యము బాగుగనే యున్నది.

లెనిన్ గారికి కుడి ప్రక్క పక్షవాతమునకు లాగైనది. వీరి గొంతుకగూడ పాడైనది.

యునైటెడ్ స్టేట్సు పక్షమునకు సూరనాభ్యుదయము నన్ను బ్యూక్స్ గారి సానో యుద్ధకార్యాలయపు ఆధికకార్యదర్శిగ రూషర్ట్ స్విక్ గారిని నియమించిరి.

ఇండియన్ కమిషనరు:— భారతదేశ ఆధికారి ఉక్రోగము నెత్తిచేయుచో భారతదేశవాణిజ్యసమాచారములు తెలియుటకు లండనులో బాధ్యతగల ఒక అధికారిని నియమించవలెనని ఈస్టిండియన్ గ్రెయ్ ఆయర్ సిడ్ కంపెనీవారు తీర్మానించుకొనిరి.

సంతకము జేయని రాజ్యములనుగూడ వాషింగ్టన్ బిడంబడికను వర్తింపజేయుటకు అంతర్జాతీయసమావేశము జరుగును. నానాజాతి పరిధివారు రషియానుగూడ ఆహ్వానమంపిరి. రషియను ప్రతినిధి చిచిరక్ గారు ఈసభకు బోవుట కంగీకరించిన తెలియుచున్నది.

ప్రాధుటూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

అ. నెం 45/23

వాది:—నాకాలకల్లె చక్రవర్తి నిర్దేశం.

ప్రతివాది:—1 నిల్లు ముప్పలు ముప్పస సోమరాజు, 2 యక్ అట్టాడి. పాక్ పెద్దాత్తం.

వాది ప్రతివాదుల వైస లెక్కబాటు రూ 2700 లకు కానా బాఖుజీనీ కాదు. వాయిదా 26.8 23 చేసిరి. తేలుబడినది. ఒకరు యివాకు ప్రతివాదులు చోబరు కానంతల యత్నపార్టీ డిక్లారేషన్ దిక్లీ చేయబడును.

కే. అనందరావుగారు,

వాది 1 నిల్లు.

పోలీసు కాబయందు వీలైంతవరకు ఖర్చులను తగ్గించ
వలయునని ప్రభుత్వమునా దిద్దేరించుచున్నారు. ౧౮ కె. శ్రీ
నాసతత్యంగా రివీడుమై ఆలోచించి ప్రభుత్వమువారికి
సలహా నిచ్చుట కొక సంఘము నేర్పరచి ప్రాజన్సు కమిటీ
సభ్యు లిరువురు ఈసంఘమునందు సభ్యులుగ నున్నారు. పోలీసు
కాఫురైర్ని ర్యాణమును గురించి ఈ సంఘమువారు సంపూర్ణము
గ పరిశీలించెదరు. అధికముగ నున్న ఇన్స్ పెక్టర్లు సబ్ ఇన్స్
పెక్టరులు పోలీసు కాన్స్టేబులను ఉన్నతోద్యోగులను
పీసీజీయు విడుదలమైకూడ ఈసంఘమువారు సలహా ఇచ్చెదరు.
ఈ సలహాలను ప్రభుత్వమువారు పరిశీలించి ఉత్తరవులు ప్రక
టిం చె ద రు. ఖర్చులను తగ్గిం ప వ ల యు న ని
తిర్యాకముల సుపరాదించుటకు సభ్యులకు సంపూర్ణాధికారము
లరుగాని పోలీసు కన్స్టేబులముల నన్నిటిని పరిశీలించుటకు

ప్రత్యేకములు మేర్పరచబడుటచే ప్రత్యేకపు ఖర్చులను కిక్కించుచు సభనారు తీర్మానముల గవించిన ఈ ప్రత్యేక సంఘము వారిపని కష్టమగును. కావున రాష్ట్రసభ్యులు తమ అభిప్రాయముల ప్రకటించిన సంఘమువారిపని సులభమగును. ఇందుచే సభ్యులు తమ ఇష్టమునవచ్చు ప్రతినిధులను

ది. 11. రామచంద్రరావుగారు ఇట్లు చెప్పిరి:—గౌ. లా సభ్యుని మాటలు విన్నవించుట ఖర్చులను కిక్కింపవలయునను తీర్మానములచే చర్చ జరుగుటకు పోలీసు పరిపాలనా విధానమును విమర్శించుటకు నోటీసు ఇచ్చబడిన చిన్న మొత్తమును కిక్కింపవలయునను తీర్మానములచే ముందు చర్చ జరుగుట ఉచితముగ నుండునని. ఈ సలహాను గౌ. సి. పి. రామస్వామిఅయ్య రుగారు అంగీకరించిరి. గాని స్టాండింగ్ ఆర్డరుల ననుసరించి తీర్మానములచే ప్రకటన చర్చ జరుగవలసి యుండుటచే ముందు చిన్న మొత్తములను కిక్కింపవలయునని తీర్మానములచే చర్చ జరుగుటకు వీలులేదని అదృశ్యుడు నిర్ణయించెను.

సి. పి. రామస్వామిఅయ్యగారు ఉపోద్ఘాతవాక్యములలో ఘటము అధికముగ నుండెను. సభ్యులందరు గౌ. లా సభ్యునికి కళ మైపోయిరి. అనేకులు తమ సభనల నుపసాదించినట్లేదు. కొందరు తమ సభనల నుపసాదించిరిగాని తానీ విషయమై ఆలోచించెదనని ప్రభుత్వసభ్యుడు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుటతో ఆసభనలు కూడ ఉపసంహరించుకొనబడిన. ప్రతిపక్షమును తీర్చిదిద్దును కూడ పోలీసు సంఘమువారు పరిశీలించెదనని లాసభ్యుడు చెప్పుచు ప్రతిపక్షుల కట్టుదలను ఒడిపజాలిరి (బాహ్య) తీర్మానమువారు కూడ సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారిని అన్ని సమయములకు బలపరచుచుండిరి. చెండుముడు పర్యాయము 15 పి. త్యాగరాజుకెట్టిగారే ప్రభుత్వ పక్షమున మాట్లాడుచు గౌ. లా సభ్యునిపని సులభము గావించెను. నేలం ఉత్తర ఆర్కాడు జిల్లాలయందు ప్రత్యేక సాయుధపోలీసు దళమును స్థాపించుటకై నరిసింహాచార్యులుగా రుప పాదించిన తీర్మానములచే మూలము కొంతకాలము అధికముగ చర్చ జరిగెను. తీర్మానము భేదాభిప్రాయములు ప్రకటించబడెను. కడకు ఇచ్చుట కూడ సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారే గలిగిరి.

సవరణలు

ఇన్నువెక్కుల జీతములందు 100 రూ॥ కిక్కించవలయునని సమల్లాభుడును సాహెబుగా రుపపాదించుచు మహమ్మదీయులకు ఇన్నువెక్కుల పదవుల నిధియు ఇచ్చవలయునని కోరిరి. గౌ. లా మెంబరుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ఇప్పుడు సంగమునందు పోలీసు అసిస్టెంటు కమిషనరు లిరువురు మహమ్మదీయులే అయిరి, అర్హులగు మహమ్మదీయులు దొంగిన వారికి ఉన్నతో తోగముల నియమములచే ప్రభుత్వమువారి కెట్టి ఆదేశము యుండదని చెప్పిరి. సభన ఉపసంహరించుకొనబడిన.

సగరపుపోలీసువారి జీతములచే ప్రత్యేకింపబడి 1077400 రూ॥ములలో లక్షరూ॥ముల కిక్కింపవలయునని వెంకటరమణయ్యంగారు రుపపాదించిరి.

సగరముగల విశిష్టకరిగ్రామములను పోలీసుభటులను కిక్కించుచు యుక్తము కాదనియు ప్రభుత్వమువారి కివిషయమై సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము ఇచ్చుట యుక్తమని ఎం. పి. త్యాగరాజుకెట్టిగారు చెప్పిరి.

పోలీసు భటులసంఖ్య అధికము కాలేదనియు జీతములు మూలమే హెచ్చించబడినవియు అందుచే గతసంవత్సరము కన్న ఈసంవత్సరము ఖర్చులు అధిక్రమించిన గౌ. లా మెంబరు తెలిపెను. సభన ఉపసంహరించుకొనబడిన.

టవును ఇన్నువెక్కులు

వైసిడెన్సీ పోలీసు గ్రాంటు మొత్తమునందు నూరు రూ॥ములు కిక్కించవలయునని తీర్మానములచే చర్చ జరుగుటకు పోలీసువారిలో ఆసంతృప్తి అధికముగ నున్నదనియు అంతేమనక ఇన్నువెక్కులను ఎక్కువజేయు, హిందు సభాఇన్నువెక్కులకు తక్కువజేయు ఇచ్చబడినట్లేదనియు ఈ ఆశ్వాసము తొలగించవలెనని లాసభ్యురెడ్డిగారు కోరిరి.

ఈవిషయమై తానే స్వయముగా ఆలోచించి పోలీసుభటుల ఇన్నువెక్కుల తొలగించెదనని గౌ. లా సభ్యుడు వాదనలు సేసెను.

పూర్వము అధికారమునందున్న సభ్యునివలె పాదధూతి రహితముగ మాట్లాడక కృత్రిమముగ జవాబును. రామస్వామి అయ్యగారు రిచ్చినందులకు సంతోషించి తన కావలంకెట్టిగారు తమ సభనల నుపసాదించుకొనిరి.

పోలీసు కామరూపులో ఉన్నతో తోగముల కొందరిను తీసివేయవలయునని కొందరు సభ్యులు సభనల నుపసాదించిరి. పోలీసు కమిషనరు రిమిషను మై ఆలోచించెదనని గౌ. సభ్యుడు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. ఈసభనల లోనియు ఉపసంహరించుకొనబడిన.

నేలం ఉత్తర ఆర్కాడు జిల్లాలు సాయుధ పోలీసుదళము

నేలం ఉత్తర ఆర్కాడు జిల్లాలయందు సాయుధపోలీసుదళమును స్థాపించుటచే ప్రత్యేకింపబడిన 19886 రూ॥ములను తీసివేయవలయునని టి. యం. నరసింహాచార్యులుగా రుప పాదించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—ఈజిల్లాలో ఉండు సాయుధపోలీసు దళమును స్థాపించుట ఏలకపరిమితమైతే తెలియజేస్తుంది. ఇట్లు ప్రభుత్వమువారు చేయుటచేతనే కొంతముగ నుండు జిల్లాలలో కూడ ఉద్దేశము అధికమగుచుండును. ఎక్కువైన అల్లలు జరుగునేమో అందులకు అధికముగ పోలీసువారి సంచలయుని ప్రభుత్వసభ్యుడు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెదనని వాద తెలియజేసెను. ఈనూత్రము నవలించిన ప్రతిగామమునందు గ్రామస్థులసంఖ్యకన్న అధికమగు పోలీసుసంఖ్య నుంచుట అక సరమగును. ఈవిషయమై కూడ గౌ. లా సభ్యుడు మానించిన పోలీసు సంఘమువారు కరిగించెదరేమో యని నరిసింహాచార్యులుగా రు పోషనముగ చెప్పిరి.

సి. వి. వెంకటరమణ అయ్యగారు, గోవిందరావురయ్య రుగారు, యం. రామచంద్రరావుగారు సభనలను బలపరచుచు అవసరమైన ఇతర జిల్లాలయందలి రిజర్వుల నుపయోగించవచ్చునని చెప్పిరి.

గౌ. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు మాట్లాడుచు పోలీసుసంఖ్యను అధికము చేయవలయునని ఆజిల్లాకలెక్టరు ప్రభుత్వమువారిని కోరినదియు ఆజిల్లా యందలి పరిశీలకులను బట్టిమాడ పోలీసుసంఖ్యను అధికముచేయుట అక సరమని ప్రభుత్వమువారికి తోచెననియు వైవాన్స కమిటీవారి తీర్మానము ఆమోదించినదియు తెప్పెను.

ఎం. పి. త్యాగరాజుకెట్టిగారు మాట్లాడుట అవసరముగ సాయుధ పోలీసుదళమును స్థాపించ ప్రభుత్వము వారు నుత్తించవలయు కావున ఈ మొత్తమును ఆమోదించుట అవ సరమనియు చెప్పిరి.

సభనలను బలపరచుచు కళ్యాణముగ రో, ఎ. యస్. కృష్ణారావుగారు మాట్లాడిరి.

చర్చకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు తాను రాజకీయా దోశ నమును కొంతకాలము జరిపెననియు, విశిష్టసంస్థలనుండిగాని సాయుధపోలీసు దళస్థాపనమునకు తాను గీరించెదనియుం డెదనెయు, పోలీసు సంఖ్య హెచ్చించుట అధికరమగుటకల్ల క ఇట్లు చెప్పిరి. తనచేసినయు గౌ. రామస్వామి అయ్యగారు చెప్పిరి.

సాయుధ పోలీసు దళపు ఖర్చులను తీసివేయవలయునని నరిసింహాచార్యులుగా రు సభనలచే సమ్యక్ముఖ పుచ్చుకొన బడిన. అనుకూలముగ 18 మంది ప్రతిపక్షముగ 27 మంది సమ్యక్ముఖుల నొసగిరి. అధికసంఖ్యకులచే సభనల నిరాకరింపబడిన. అప్పటికి 5.30 గంటలకుటచే కథ ఆపుట చేయబడిన. దరల కేటి దినము ఉదయం 11 గంటలకు కమాండో కమిషనరు

ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథనిలయము పురాణ గ్రంథముల కాకినాడ

ఈ గ్రంథనిలయము 1911 సం॥నవంబరులో స్థాపించబడినది. ఇప్పుడు రాజచంద్రునితో కాకినాడకు మార్చబడినది. ఇంతటి నుండి యిందు దేశభాషాభివృద్ధి కరణములగు పురాణములను భవచరమున చెందు మానముల కొక సుపురముగా వెలుగును. ప్రస్తుతము కవిపురాణము 1,2 సంపుటలుగా క్యాలి గ్రాఫిక్సుతో వెలుకడినది.

- (1) ఇందు చెందాదారులుగాక జేరువాటు 0.8-0 లు ప్రవేశ రుములు చెల్లించవలెను.
- (2) చందాదారులకు క్యాలిగ్రాఫిక్సులు, గ్రంథము పోస్టేజీగాక రు 1-0 మూలమే.
- (3) సి. పి. పాఠ్యములు తేని వైవాన్స ఇలాకా వా కృష్ణులు పోస్టేజీసహా రిచ్చిపురం గారు 9-9-0 లు యిందు గ చెల్లించింది డెల వారికి అను సంపుటములను రిజిస్ట్రీగాం జంపుచుండు.
- (4) ఇందు సభాయులుగాక జేరువాటు సంతర్పరముల రు 12-0-0 లు ఇచ్చినచో అవత్సరములో వెలువడు అనుసంపు టములు వారికి రిజిస్ట్రీగాక పంపుటయొక కాక వారిసామము లొక సంపుటయొక ప్రకటించుము.

(5) ఇందు పోషకులుగా జేరువాటు సామము ఒక్కసా రు 116/ చిరాళ మిచ్చినచో వారిసామములు గ్రంథముల ప్రకటించుచు నిలయును వెలుకడు గ్రంథములను వారి కుచిత ముగ జంపుచుండుము.

(6) ర జవాబులుగాక జేరు జమిందారులు, మనా రాజులు శ్రీ గంతులను చెందు మాటవదల్లను గాని అంతకు మించి వారి యాదాగ్యమునకు దగిన చిరాళమునుగాని యెండు గిన్నో వారిసామముల గ్రంథముల ప్రకటించుచు ఇందు వెలుక డెల గ్రంథముల నన్నిటిని వారికి జంపుచుండుము.

ఇం దీవరకు వెలువడినవలలు

1 దక్షిణ సందని	1-5-0
2 కనువత్తి వసంతము	1-8-0
3 సీతారామ	1-8-0
4 మార్గ హను	1-8-0
5 రాజసింహ	1-8-0
6 మనోరమ	1-8-0
7 ప్రవచనము	1-8-0
8 కంఠవిజేత	1-5-0
9 నవాబునంగిని	1-8-0
10 దృఢక్షి	1-8-0
11 మరకతమంజూష	1-5-0
12 శ్రీ	1-8-0
13 పరమరహస్యము	1-8-0
14 శ్రీకృష్ణచరిత్రము	1-8-0
15 ప్రతిజ్ఞాపాలనము	1-8-0
16 క్యామల	1-8-0
17 మాతృకుండినము	1-8-0
18 నీలాంబరి	1-8-0
19 పీఠభూజ	1-8-0
20 ఆపరాధిక	1-8-0
21 మాయావి	1-8-0
22 పూర్ణానందము	1-8-0
23 శివపురాణము సం. ౧,	1-8-0
24 శివపురాణము సం. 2,	1-8-0
25 రాధారాణి	0-6-0
26 యుగకొంగురీ శుకము	0-4-0
27 రాజకృత్తి	0-9-0
28 లీల	0-6-0
29 కమలాకాంతుడు	0 2 0
30 సీతాదనవాసము	1-0-0
31 కృష్ణకాంతునిమరణకావ్యము	1-0-0
32 అశోకుడు	1-0-0
33 భారతినిరుడు	1-0-0
34 మాయావిని	0-12-0
35 నీతిముక్తా లి	0- 6-0
36 నీతికథాముక్తా లి	0- 8-0
37 మహాకవీశుడు	0- 8-0
38 కుడిమాహాకృష్ణము	0-6-0
39 ప్రణయప్రతిమ	0-12-0
40 లక్ష్మీనారాయణులు	0-12-0
41 శకుంతల	0-12-0
42 చోరాకలి	0- 4-0
44 ఇందిర	0- 4-0

రు 46-0-0 లు నిలువల యీ గ్రంథము లొక్కసారిక తీసికొనువారికి రు 40-0-0 కే జంపుచుండు.

చందాదారులుగాక జేరువాటికి పోస్టేజీ మేమే భరించి వై పుస్తకములు రు 60/ లకే పంపుచుండు. జర్నలతో వాయిదావకుము సామ్య మనిజ్ఞులుగా పంప వలెను.

మేనేజరు

ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథనిలయము, కాకినాడ, గోదావరిజిల్లా

నోటీసు

(28-8-22 తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ 11 పుటలోని ప్రకటన, 11-8-22 తేదీ కరచిత్రములకు తరువాత)

వికాససంఘం, విజయనగరములయందు అప్పుడ జేరబడు నున్నా పురాణములతో సామ్య యాదాగ్యని సంతకము చేసిన కంపెనీవారిని. కాట్టి సభకు నున్నా పురాణము చేయు మొట్టి ఆశ్వాసకాంతములు చెల్లజేరవు.

అద్దెవల్లి లక్ష్మణరావు

For అప్పుడ లక్ష్మణరావు అద్దెవల్లి చక్కయ్య, రావు సాగరాణి గోపాలరావు.

ఏలూరు, 17-8-22

భృంగములకత్తెలము

డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీవతి బి. ఏ. ఎం. బి. ఆండ్ సి. ఎం. గారి పోషణక్రింద,

విక్కిలి శ్రేష్ఠమైన బావధములకు ప్రసిద్ధికెక్కిన ఆంధ్రా ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి లిమిటెడ్ వారివలన తయారుచేయబడినది.

అత్యుష్ణము

తలనెప్పి, నేత్రవ్యాధులు, ముతాన పరిశ్రమ, అమితముగా పనిచేయునట్టివారు, ముష్పగువారికి చాలమంచిది.

అశ్యంగమునకు, సాధారణముగా ప్రతిరోజు తలకు తప్పక ఉపయోగించుట మంచిది.

ఈదిగువ స్థలములందు క్రయమునకు దొరకును.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి లిమిటెడ్

185, మాంటు రోడ్ మద్రాసు.

మరియు ఈదిగువ తెలుపబడిన ఏజన్సీలవద్దను, బ్రాంచీలలోను దొరకును.

- (1) టంకకాలవీధి బ్రాంచి 402 టంకకాలవీధి, జార్జిటౌను, మద్రాసు.
- (2) తిరువళ్ళిక్కేణి బ్రాంచి 143, హైరోడ్డు, తిరువళ్ళిక్కేణి, మద్రాసు.
- (3) వేపేరి బ్రాంచి, 62, పూనమల్లి హైరోడ్డు, వేపేరి, మద్రాసు.

దాదా అందుకో.,

260, చైనాబజారు రోడ్డు, జార్జిటౌను, మద్రాసు.

పంజాబు శాసన సభ

విద్యాశాఖామంత్రినిగూర్చి యుపపాదించబడిన
మండలింపుతీర్మానము నిరాకరింపబడుట.

విద్యాశాఖామంత్రి తన చర్యను సమర్థించుకొనుట

పంజాబు శాసనసభలో వై తిర్మానమునగుర్చి ముచ్చటించుచు సర్ జాన్ మేనార్డు గారు ప్రత్యేకసంఘ ప్రాతినిధ్యము తమ కిష్టము లేకున్నను అవసరపడెదగ్గులలో చిక్కుల పోగొట్టుట కదిముక్కులే మార్గాంతరమగుట తమ కనుభవైక చేర్చుచున్నందున, మందలింపుతీర్మాన వంగీకరింపబడుచో విద్యా విషయములలో నెలసమర్థుడగు మంత్రిని గోలుపోవలసివచ్చుననియు పలికిరి. రాయ బహదర్ సేవత్ రామ్ గారు మియాన్ ఫజల్ హుసేన్ గారి సంఘ పక్షపాతమును ఖండించి వాదనల హిందూ ముస్లిమ్ వికచత్వ మడగ్రొక్కబడెనని యాక్షేపించి విద్యాశాఖామంత్రి యగు మియాన్ ఫజల్ హుసేన్ గారు తమవై కావించబడిన యాలోచనలకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునకు కర్తలు తాము కామనియు, తాము వచ్చునదికే అయ్యది జేకమున నెల్లెడలను అందు ముఖ్యముగ పంజాబునందును ప్రబలియుండె ననియు, హిందూమత ముగీనుమైత్రికి తమకన్న పెక్కున యెవ్వరును తోడ్పడలేమనియు అందు కుపపాదనకున్న పెక్కున హిందూమత జరిగింపజాల రనియు, తాము లక్ష్మీసమాధానముప్రకారమే జరిపితిమనియు ఆలోచనలలో హిందూమత మైకము తమ్మునవతాకముగ భావించి రనియు, నేడు హిందువుల మనసు వేగుట తటస్థినిచేసెననియు, ఉపపాదకు లవ్వడుకాడ లక్ష్మీ సమాధానమునకు ప్రతికూలుగగ నుండెననియు, వెనుకబడి యున్న జాతుల యభివృద్ధిరకే సంఘ ప్రాతినిధ్య ములకు జరిపితిమనియు, పంజాబులో ప్రస్తుత రాజకీయసందర్భములలో

నిది చాల యవసరమనియు, హిందూమతముగీయు విశేషములు లేకుండ నెల్లెడలను భ్రాతృభావమున మెలగుటయే తమ యాదర్శమనియు, సంకుచిత జేకాభిమానము మానవలె ననియు, అట్టిభుభుత్తి యెప్పుడు వచ్చునో ఉపపాదకులకే తెలియవలెననియు పలికిరి. ఉపపాదకు 50 మంది ప్రతికూలులను 28 అనుకూలుల నగుటచే అది వీగిపోయెను.

16 వ తేదీని జరిగిన చర్యలో ప్రభుత్వమువారు కొండల కేసుక్రింద వగు 24 వేల రూపల సాధారణ ప్రభుత్వవ్యయ ములొండి తగ్గింపవలెనని యుపపాదించుచు గణపతిరాయ గారు డిప్యూటీ కమిషనరులు మొదలగు నుద్యోగిగణక్రింద నేయుండ సివిల్ సర్వీసుద్యోగములు కొండలకేసు టనవసరమని పలికిరి. ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి క్రేక్ గావియును గూర్చి పూర్తిగా యిదివరకే చర్చ జరుపబడెననియు, రిటైండ్ మెంటు కమిటీవారుకూడ నిది యవసరమే యనిననియు, కొండలకు అకూమగు సిబ్బందిని మాత్రమే కొనిపోవుమంటిమనియు, గవర్నరుగారు తమ యిచ్చువచ్చినచోట నుండవచ్చునని యంగీకరించుచో వారి చేరుకనే ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహకసభ్యు లుండి పనిచేయనిది లాభముండదనియు, వేసవికాలమున సమకీర్తిష్ట ప్రజేకమున నివాసములభించునను నానచే సమర్థు లుద్యోగముల ప్రజేకంతురనియు, ఈసాకర్యము జేరిగించిన ఉద్యోగుల సామర్థ్యము తగ్గుననియు, ఇందునూడ సాధ్యమైనంతకు తవ్యము క్లింప యత్నింతుమనియు పలికిరి ఉపపాదనము నిరాకరింపబడెను. తరువాత కమిషనరుల బీకముపద్ధతిక్రింద 86 వేలు తగ్గింపవలె నని యుపపాదించుచు గణపతి రాయగారు రిటైండ్ మెంటు కమిటీవారు దుగులలో నిద్దరు కమిషనరులను తీసివేయవచ్చునని చూపించిన వాని ననుసరించియే తా మి యుపపాదన నిరుపురు కమిషనరుల విషయముననే కావించితిమనియు పలికిరి. ప్రభుత్వప్రజేకమున క్రేక్ గా ఉపపాదన నాక్షేపించుచు కమిషనరులు జిల్లా ఉద్యోగులకు మంచి సలహానిచ్చుచు, పరిపాలనాస్థానమున కెంతేని తోడ్పడుచుండు

రనియు, అట్టి సమర్థులగు నుద్యోగీయులను పనిలోనుండి తీసి వేసిన ప్రభుత్వమునా రింపీరియల్ సర్వీసువారి నాస్థానములకు నియమింపవలసివచ్చుననియు, అది యంత శ్రేష్ఠమగు ఫలితము కాదనియు, కమిషనరులు ప్రస్తుతము చాల కష్టపడి పని చేయుచుండెననియు, వీరిని తీసివేసిన 1½ లక్షలు వ్యయము తగ్గినను పరిపాలనాస్థానముకూడ తగ్గిపోవు ననియు పలికిరి. అధిక కమిషనరు కింగుగారు క్రేక్ గారితో నేకీభవించిరి. అధ్యక్షులు ఉపపాదనమును వోటుకునెట్టక పూర్వము ఉపపాదన యంగీకరింపబడుచో గవర్నరు గారడ్డుపడినతప్ప, సమర్థుడగు నుద్యోగిని తొలగించి యితనిస్థానే ఇంపీరియల్ సర్వీసుద్యోగుని నియమించుటయగునను సంకల్పి మరుకదగదనియు, సభవారి యభిప్రాయమును ప్రకటించినంతమాత్రమున లాభము లేదనియు, దాని నమలు జరుపు నధికారమువైవారిచేతులలో నుండుననియు, పలికిరి. ఉపపాదకు 46 గురు ప్రతికూలులను 7 గురు అనుకూలుల నగుటచే నయ్యది వీగిపోయెను. సభ మున నాటికి నిలిపివేయబడెను.

బొంబాయి గవర్నరుగారి ప్రాచీన వాజాయాభి మానము

బొంబాయి గవర్నరుగారు రాయల్ ఏషియా సొసైటీవారి బొంబాయి శాఖయొక్క సమావేశమున పి. పి. శోషి గారికి పాండితిగరిమముక కొరగబడిన కాంబెల్ సర్పణపతకమును సమర్పించుచు తమ పూర్వకుల సారస్వత విషయముల పత్రము జేయుటకు తగినయవకాశము లుండె ననియు, రాజకీయపరిస్థితు లప్పుడంతతీవ్రముగ నుండవయ్యెననియు, ప్రస్తుతము పరిపాలన మతికష్ట మగుటచే విజ్ఞానమును సంపాదించుటకు తమ వేమియు పిలువలేకున్నదనియు, ప్రాచీనవిజ్ఞానవికాసమునకు 100 ఏండ్లకువైగా తోడ్పడుచున్న సంఘమునకు తప్పక గ్రాంటు కొన గద మనియు, తమ జీవితకాలమున చాలభాగము ప్రాగ్జేకము లలోనే గడపితిమనియు, ఉన్నకొలది తమకు ప్రాగ్జేకముల యెడలను వారి విజ్ఞానమునెడలను సభిమానము హెచ్చుచున్నదనియు పలికిరి.

హరికథాకాలక్షేపము

సాదర్యముగాలులో ఈ నెల 19-వ తేదీ సామవారమునాడు సాయంకాలము 5-30 గంటలకు జరిపెదను

అందరును విశ్వేయ ప్రార్థితులు

అంతిమగాక, బ్రిటిషు సైన్యము సువర్ణయువ మూతము
సైనిక నిర్వహణమునందు సార్వభౌమినికిగల సమాజాధికారము
తొలగింపబడినది. ఇతర ప్రాంతములందు సైన్యమును నిర్వహించు
టయందు ఆతనికిగల అధికారమట్లే మున్నది. అంతిమగాక, భారత
పరిపాలనము సార్వభౌమినికి సుగ్రహింపక పూర్వము చుట్టు
లబిల్లులనల నిండ్లమునందే యధికారము తొలగింపబడినది. అబ్దుల్
అంగీకరించబడిన తరువాత భారతపరిపాలన సార్వభౌమినికి
సుగ్రహించెను గాక, భారతదేశమున సైన్యమును నిర్వహించు
టయందాయనకు గలసమాజాధికారమునకు ఎట్టి ప్రంతమును లేదు.

సం. శివస్వామిలిక్కురు

చక్రీగారి వాదనను బలపరచిరి. ప్రావ్యమును నిర్వహించక
తెనని చట్టమునందు గుప్తముగ నుండవలసిన యుదనరమేమి! ఇట్లా
జూచినయెడల పోలీసు మొదలగు నాయకాధిపతివర్గమునకు
కు ఏ చట్టములం దధికార మొసగుబడెను?

కా॥ గోత్ర:—భారత కావనసభవారు గావించిన వివిధ కావనములం దొసగబడెను.

రంగాచారిగారు

కాంతి సమయములందు గూడ ప్రాంతమును నిర్వహించుటకు ప్రభుత్వమువారికి కాపర్లబద్ధమును పది కారము గలదాయను నది ప్రస్తుత ప్రశ్నము. విదేశీదండములను తెచ్చుటకు కట్టి యధికారముంచిన యుండవచ్చును. ప్రస్తుత ప్రభుత్వము నైతిక ప్రభుత్వమైనదనియు తేకమునందు కాంతిగారకు ప్రాంతమును నిర్వహించుట కట్టి యధికారములేదు. (వినుచువినుచు) గివ్వాలా గారు మొదటిసారి ఈ ప్రశ్నను జనవరిలో నడిగి, రెండవసారి ఫిబ్రవరి 15 వ తేదీన అడిగి, బద్ధముగాను తెండవర్యమును సార్వభౌముసహజ అధికారమును దెలుపుచు నొసగిన ప్రభుత్వమును వ్యాయాళాఖిలలో సంప్రదింపకుండ నొసగెనని దలంపడు. ప్రభుత్వమువారు తప్పించు కొన మీద తేక పోవుటచే, నిప్పును, చట్టబద్ధాధికారము గావించెను గావోలు. ఇదివరకే అధికార మెక్కడికి పోయెను. ఇప్పుడుకూడా ఫలంజెక్షనునందీవధి కాంచు గలదని దెలుపబడలేదు. ఎక్కడనో అధ్యాపకముగ నున్నదం. ప్రభుత్వమువారు నభవంతో వేళాకాళములాదు చున్నట్లునుమానముగ నున్నది. గివ్వాలా గారు మూడు పర్యాయములు ప్రశ్నించెరి. వారి కొనగలదిన రెండు సమాధానములు కలిమైసిది గానని వ్యాయాంకభక్తి దీవుడు దెలుపుచుండెను వ్యాయాంక మంత్రి దెలిపినదానిని చే మరగిరింపజాలకు. తమ స్థాయి నైతిక నిర్వహణమును చట్టనిబద్ధముగ నొనర్చుటకు ప్రభుత్వము వారెల్లంపవలెను.

గిన్నాలా గారు తమ ప్రతిపాదనను పునరుత్తరముకొనిరి.
సభవారంతట ఘటనమునకు లేచిరి.

உரி வி டு

ప్రభుత్వమునాటి లక్షకొట్టినట్లు వాదాపు 100 సవరణలు జరిగినవి. అందులో 100 సవరణలు మాత్రమే అమలు అయ్యాయి. మిగిలినవి అమలు అయ్యాయి. అందులో 100 సవరణలు మాత్రమే అమలు అయ్యాయి. మిగిలినవి అమలు అయ్యాయి.

మధ్యరాష్ట్రముల శాసన సభ

25గురు పోలీసు ఇన్స్పెక్టరులను తగ్గింపజేసి రానించు.

ప్రభుత్వమువారి పతిఘటన సాగకుండుట

ప్రభుత్వము గారు వలదన్నను పై కాపనసభవారిలో
నిభ్యాకులు జెరి గురు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరులు తగ్గించక
రాష్ట్రము సంగీతకరించి.

[illegible]

పరిశ్రామిక శాస్త్రము

జోషి గారు

శుక్లయమునందు ! రూపాయి కన్ని-పవలె, ని ప్రతిపా
దించెను. ఇంచిత్రపు కనుటవారు లేబు-బీరూను డబ్బుజేయవలె
వని నూచించినయెడల అటు చేయరాదనియు పేరు నుడిచిరి.

దేశీయ వార్తలు

తిలకుస్వరాజ్యనిధికి భూరివిరళము

కలకత్తా నిర్మల చంద్ర చంద్ర గారు 25000 రూపాయల నొసంగుట:

మరియోకరు శిష్టదుకొరకు 1000 రూపాయల నొసంగుట
ఒక అంధ్రయోవకుడు కలకత్తాలో శిలకునిధికి 100 రూపాయలు వసూలుచేసి యిచ్చుట

నడియాడు మునిసిపల్ సంఘము

పన్నులను చెల్లింపకుండుట-జప్తులు ప్రారంభమయ్యెను

ద్విత్వో హ ర త్వా ణు

గాంధీమహాత్ముని నిర్భూతదినమున (10వ తేదీ) జిల్లాలో పూర్తిగా హరటాలు జరిగినది

భారతఖిలాఫతు సంఘసభ బొంబాయిలో ఏప్రిలు 14-వతేదీన జరుగును

ఆచార్య ప్రఫుల్ల చంద్ర రాయగారు

ఖద్గతునూలువడుకుడు నేయుడు- కట్టుడు తప్పక స్వరాజ్యము వచ్చును
మహాత్ముడు కారాగృహవిముక్తుడగును- ఇదనిశ్చయము.

దర్శారు సాహేబు దేశాయగారు

నేను మరల నివసించే చోటనుగాని మానసని జేశాయెగాదు కోర్కెనా తెలుపుట

గోదావరీమండలిమున ప్రచారము

నాయకుల సంపారమును గూర్చిన చివరములు

దర్శారు సాహెబు దేశాయగారు

కోర్కెలో 5 నిమిషము లుండుటయే శిక్ష.

నేను మరల నీపనియే చేపడమని దేశాయిగారు
కోరులో తెలుపుట.

కర్నూలులో నీను 145 తేలిక దీప్యత పొడిచియు ఏకంబు
కొట్టెనందు కర్నూలు గోపాలానుగారు, గాంధీ మహాత్ముని పతి
మనస్తి రాజకూటు గాంధీ గోపాలాను తలచిగార్లు కొట్టెనందు
గలదు. చాలమంది విద్యార్థులు బాతీయ సేతముల పాడుచు
చేరిరి.

గుజరాతుం దన్న ప్రాంతముల నుండియు చాలవంక ప్రముఖులు వున్నచును ద్విగ్రహ క్రోధచారణి క్రిందికిపోయెను. తర్వాత పాపాబు వారి కత్తిమణి కంటమునకి వెంటలగు చాకి, కౌశకులకు స్థానము లొసంగబడెను. కార్తీయాధిపతి విశానస్థానమును గురించి ప్రశ్నించినకాదు అందఱను విశానస్థురూపిని ముదాయము నుడివరి

దర్బారు సాహెబు ఎట్టేటునై నియమించబడిన మానే
జరు మొదటి సాక్షి. దర్బారు సాహెబు ప్రభుత్వము వారిచే నక
పదముగొనబడిన గృహముల తాళములకు స్వీకృత బద్దల కొట్టు
చుండగా తొలిరింది యొకడు తెలిపెను. చరిగొందరు సాక్షు
లను విచారించిన తరువాత దర్బారు సాహెబుగారిని, ఎత్తైన
జెప్పకొన కలసియున్నయెడల జెప్పకొనవచ్చునని వ్యాయాధి
కులి తెలిపెను. దర్బారు సాహెబు తక్కింది వాజుమ్మమును
చదివెను.

శక్తు విచారించుటకు మోక్షావశ్యము లేదు. శాస్త్ర
 ప్రామాణ్యమును నడుపుచు నున్నాము. ఇందుకు మృత్యు
 ప్రతిబుద్ధివలననే శక్తు విచారించుటలేదు. ప్రభుత్వముకాదు నేరు
 విభజనకు శక్తుత్వము వాటికినిననుకూలము. శాస్త్రానుసారముననే విభజన
 తాలాకుకాదునే యనియు, శాస్త్ర సమర్థవినియటకు శాస్త్రము
 కాదు. గలదనియు నడుపుచున్నాము.
 ప్రభుత్వము కాదు శాస్త్రము వారికినే నీయముత్తము
 అన్నియును అన్యాయములు, నిరంకుశ శాస్త్రములు, వానికి
 నేనిట్టి విలువను పెరిగెను. కాదు అప్పుడైనప్పుడు, శాస్త్రము
 మునునది కాంతకర్మములై తిరిగి దీనికివచ్చెను. నేను ప్రభుత్వ
 శాస్త్రమునును నాను భూతావస్థనును గుర్తుచు, శాస్త్రంతో ఉప

యొక్క ముఠావలెనూ, శాశ్వతములమయొక్క యొక్క భుక్తమునందు
 పు. వి. దా. సుపయోగించుట శాసనపాతకముకాదు, దానిని తొలగించ
 కాలదు. గృహమును (భక్తము కొట్టినందులకు నేను నేరముడను
 గాను, శాస్త్రమునిరసికము. శాస్త్రమును శాస్త్రమిచ్చితినిన
 పథ్యభక్త నిండుబుత్తు నేరమును, అందుకు సహాయము చేసినవి
 పాలిటిఁబడినట్లును నేరములను నేను నాబద్ధిభూతముగ నిచ్చు
 టకురాదేను. మీపశుబలముతో నిచ్చుటకు నొనిరాబడితిని. మీపశు
 బలముతో నిచ్చియే యేను అనుభవించు నీ ధర్మముగ నుండిని
 కష్టపరచుచున్నది సత్యమునకు ననుకూలమును జదివెను.
 దిచ్చాపరచుచున్నది నుడివినదానితో తానకీభావమును తెలియచ్చిను
 ఈకేసు నన్మరేపిధానమువై విచారించబడుటకు, అశాస్త్రముగ
 నిశ్చించబడు పెట్టితిమివైన అనుభవించు నిర్ణయముగ నుండిని తెలిపెను.

పరిమళపాదాన్ని ఏర్పాటు చేసుకునేలేదు కాని 454 వత్సమ
లోక ముక్తానుజ్ఞాన కేరళుగానించినవి కొద్దువారెంతి. 4-55 X 0
జలకు తీర్చివేస్తుండెను. 5 Xంటలవరకు అనగా 5 నిమిష
మాల, కొద్దుని దుండవలెనని న్యాయమూర్తి మద్దాయిలై శిక్ష
విధించెను. తన ఎన్నేడునుగురించి భక్తవ్రతులవారు బాధితులైన
యొత్తవలను గౌరవించుటలె నని దత్తాగతామోము తీర్చుకందు
మోహరింపబడెను.

గోపాలకామగారు వంటన లేచి, తా నీచాపూరికను
చేత్త వేల్చినందున, తానెప్పుడు పిత్తంబునడిచి కాశ్యమునే తిరిగి
యొచ్చుననియు నుచితము.

అంశం బౌద్ధయాత్రకుడు

లాసాయాదళి యాతని | పయాన

అంబాద్, మార్చి ౨౪:—గుజరాత దివేడునందు పత్తకట
ము సంభ్రమము దాక్షర ముఖీ గొర్న గారు పదుప్రముసల
సాన్ని యిచ్చి ముఖీ పత్తక యిచ్చు వ్రా యు మున్నెండు:—
గొర్న గారు జీవీతు శీతల శ్రాంక్యములందు సాధారణ కూశీ
ల యుదువులు గలిగి, పర్యటనము సంభ్రమ కాలదిగోజుల
నంది సామంతి లామూ గారియతిగ నున్నారు. పీఠీ స్వాగం
త్రము లేదు. పీఠీ అశతమానందు వ్యేష్టక పర్యటనము నల్పి,
ప్రజల వానిరి స్థితి మల శారణములతో మోద పిలువెదు. సమా
శారణు లెల్ల యధోగ్యమే కావనిన గొర్న గారు తల్పిన తెలి
యెను.

తిలకు స్వ రాజ్య నిధికి

26000 ఏ రా త ము

కలకత్తాలో యిదరు వరదాత లొసంగుట

గతబుధవారము సాయంత్రము కలకత్తానుండు వారిక
పార్కునుండి శ్రీయుతి క్యాచునుండునీరు చిత్రకర్త గారు యాజమా
న్యమున గొప్పవిహారంగ సభ జరిగెను. శ్రీయుతులు రాజగోపాల
చారి, రాజేంద్రకపాదు, మహామహా తల్లి, కల్లభక్తయ్య పట్టే
దేవదాసుగారి మొదలగువారు సభ నలంకరించిరి.

అధ్యక్షుడు : గృహంకరము, క్రియంత నిర్మలచంద్రగారి
తిలక స్వరాజ్య నిధికి 25000 రూపాయల విరాళమును వాగ్దా
మొనర్చినదియు, జరియెుకర 1020 విరాళమున్న కట్టది
ప్రచారాధ్యక్షు వాగ్దామొనర్చి దనియును, కలకత్తానుండి ని
సియచ్చు అంధుబాలబోధక వ్యవస్థామండలి తీర్చి 100 రూ
పాయలు విరాళముల వసూలు చేసి, వారాష్ట్రీయ కాలాగ్రామ
సంఘ కార్యకర్తయగు డా. ప్రభులు సంగీతభూమిని కొనుగదానయి
త్రకటించెను. సభకుండుగూడిత ప్రతివారూ ఈ అంధుబాలా
ఆదర్శము చొప్పున ప్రకర్తించ వలెనని అధ్యక్షుడు సభికులకు
చేర్చుకొనినాడు.

అధ్యక్షునికి వందనములతో సభ ముగిచెను.

బిర్రా శాసనసభ

ప్రథమానధికారసభ్యులచిట్టు

రంగునూ, ముప్పై రే:—నేటికను ను భక్త్యాభాసనసభా
సమావేశమున అధికారసభ్యుల ప్రభువు వీర్లు సహజిం
బడెను. దీనిని అండ్లో హైందవదేశాధిచాంపంజీగా రుపహా
సిందిరి. రంగునూ ఇండ్ల అడ్డెల్లు ఇంక రెండో సంవత్సరముల
దాక నడులులో నుండునట్లు యావీర్లు తెల్పెను. సభ్యులు దీని
నామోసిందిరి. భారతీయశాంతిని వోనెవుగాయ యావీర్లు
తోలార నెత్తుకుమిటికి బంపి, వానగూడె ననుకూర్చును దీనిని
సరింపజాలకతోయిరేసి, ఒక సంవత్సరముదాక దీనిని యా
లులో నుండునట్లు జేయవలెనని కోరి. ఈరెండు సమస్యములు
వోడిపోయెను. ఏ. నారాయణరావుగాని వోనెవుగాని పెరిం
చుచు వారు కార్మికులప్రతిభులయ్యెను, వారికి ప్రతిహతులగు
విధానములను అటులులో తెచ్చుచుండిరి తెల్పిరి. సభ్యులెల్లు
తీర్మానించిన నట్లు నడుచుకొనుటకు లాము నిర్ణయముచేసిరి
ప్రభుత్వమువారు తెల్పిరి.

ప్రశ్నోత్తరములు

భాగతీయలు బర్మావారు

ప్రశ్న:— బర్మానుండి ప్రభుత్వము వ్యాపారము
 లో బర్మావారికి వర్తకమునకు నిషేధము ఉద్దేశ్యము
 కా లేదనబ్రూనిరి?

మాంబులకాదు. — భారతేశమునందును నున్న
మారు ప్రభుత్వవిధిని తలంచెద. ఉన్నతోద్వ్యగముల విషయమై
రాష్ట్రీయప్రభుత్వమునా లేలాటి యను లాసుగకాదు. రాష్ట్ర
లాకవిషయమునా రున్నతోద్వ్యగముల విషయమై యన్న ప్రారం
భించెదను. బర్మానుండలి యాయుధోద్వ్యగములకు బర్మాకాశ
నికమింప ప్రభుత్వమునా రుదేశపడిరి.

భారతీయులను బహుశక్తమున పెట్టోయితిని నైతికదత్త
మన శరణ్యుకొన జడగూడరా యనుపక్షకుల జనులుగా ప్రభు
త్వమువారి విధిచయమును సామ్రాజ్యశక్తులెక్కుముహారు జమయితిని
వలసినదే.

వ్యయ నిర్ణయ సంఘము - ప్రభుత్వమువారు

మాండువూగారు బక్కా ప్రభుత్వమువారి కృత్యమును నిర్ణయించుటకై యొక సంఘము నిమిషించులెను ఈ సంపాది చి. పరిపాలన కా ఖ యందు ఆ మితము గ ధ న ము కృత్యము చేసబడుచున్నదనియు, బక్కా శత్రువులు తక్కినంతమంది యొక్క తోడ్పాటులందు జేప్పబడి యుండులేదనియు ఇట్టి లోపము లెల్ల కృత్యనిర్ణయసంఘమునా బ చక్కఁబఱపవలసి యుచెదదనియు మాండువూగారు తెలియజేసిరి.

ప్రభుత్వమువారి పరమైన కేమితుగాను ఒకటిగా జెప్పితి
దీనినియే చూచుకొనియున్నాము నామక.

రాజకీయమైతేల వదలమునను తీర్మానముపై చర్చ
రంగును, మార్చి 18:—కేబిడినము కాసిననా సమా
నేకమున అట్టియైతేల వదలమునను తీర్మానముపై చర్చ
రంగును, మార్చి 18:—కేబిడినము కాసిననా సమా
నేకమున అట్టియైతేల వదలమునను తీర్మానముపై చర్చ

పానుగంటి రాజారావు పితాపురం గోదావరికిల్లా అని వ్రాయవలెను.

మోటారు పరిశ్రమాభిమానుల యాందోళనము

క్రొత్త పన్ను వలదనుట

కలకత్తా మోటారు సంఘవాక్కితోత్సవ సందర్భమున
సభ్యులు రూ. 50, 60 వేల వంది మోటారు బండ్ల
యజమానులకు భారము కలిగించు క్రొత్తపన్నును వేయదగదని
యాందోళనపై సెక్యులర్ ఎగుమతిపన్ను వైచి అది చౌకగ
లభించునట్లు చేయవలెననియు, మోటారు బండ్లపైన పన్నును
ఉత్పన్నము నిరాకరింపకుండుటకై వేసినట్లు తోచుననియు,
ఈపన్నులో కొంతభాగము రోడ్లు బాగుచేయుచు నిమిత్తమై
వ్యయము గావించవలె ననియు, ఇట్టి పన్నులవలన ఆమెరికను
మోటారు వర్తకులమూలమే అనవసరముగ లాభము సంపాదించు
చున్నారని, సంఘమును బాగుగా నిర్వాహముజేసి శాసనసభలో
ప్రాతినిధ్యము సంపాదించి తమ ప్రతికూలతను కృషి
సల్పవలె ననిరి. తే. ఏ జోన్సు గారు వైయభిప్రాయములతో
నేతీధునినిరి. అతిథులన్నీకి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, హెచ్
యం. సినియర్ ఛేజ్ కమిషనర్ ఎయిన్స్ కెఫ్ గారు హాధా
నంతరము బ్రిటునులో నీపరిశ్రమ యభివృద్ధి నొందుచునే యున్న
దనియు, ఇండియా దేశమునగూడ ప్రభుత్వమువారి యనుగ్రహము
సంపాదించి పరిశ్రమాభివృద్ధికై కృషి సల్పదగు నని పలికిరి.
రోడ్ల అభివృద్ధి సంఘాధ్యక్షులు వీన్ జెక్స్ గారు ఇండియాలో
సాధారణ వర్తకాభివృద్ధి త్వరలోనే జరుగగలదనియు, ఇంగ్లం
డులో రోడ్ల అభివృద్ధి అన్నిటికన్న ముందు జరుగుననియు, ఇం
డియాలోనిపని కాటంకములు చాల నున్నవనియు, పన్నుల వే
యనధికారము ఒక్కరికే యుండుననియు, పన్నులతో రోడ్లు
బాగు చేయవలెననియు, నియమములు సర్వత్ర ఒకేవిధముగ నుం
డగుననియు, రోడ్లు బాగు చేయింపవలె ననియు పలికిరి

శ్రీలనియోజకాధికారము

వంగ శాసనసభలో చర్చ

వంగ శాసన సభలో వై విమయము మూడవసారి చర్చకు
వచ్చెను. కలకత్తా మ్యునిసిపల్ బిల్లుచర్చలో శ్రీయోజ
కాధికారపక్షపాతులు అధ్యక్షుని వోటుతో కలకత్తా కార్ప
రేవనునందు శ్రీలకుగల నిషేధముల తొలగించుట కంగీకరింప
జేసిరి. ఇందులకు మూడు సమస్యలు లుపపాదించబడెను. ఎలెక్టరల్
పట్టిలో శ్రీలపేర్ల రిజిస్టరు చేయగూడదనునది యొకటి. శ్రీ
కాన్సిలరు, గాని, ఆల్టర్మనుగ గాని ఎన్నుకొనబడుటకాని నియ
మింపబడుటకాని తగదనునది రెండవది. బి. యే. ప్యాసుకాని
శ్రీకాన్సిలరు, ఆల్టర్మను పదవుల ఎన్నికకుగాని నియామక
మునకుగాని యన్యురాలనునది మూడవది. సవరణలన్నియు కలిపి
చర్చింపబడెను. 28వ సభ్యుల చర్చలో పాల్గొనిరి. మొదటి సవరణ
వై నిరసకుములకు చెరి 38 వోటును వచ్చెను. అధ్యక్షుడు
సవరణకు ప్రతికూలముగ వోటునిచ్చినందున నదినిరాకరింపబడెను.
శ్రీల నియోజకాధికారమునకు ప్రతికూలముగ వోట్లచ్చిన
వారిలో కార్యనిర్వాహకసభ్యులైన బర్నార్డ్ మహారాజా,
సర్ అబ్దుల్ రహీం గార్లును, వ్యవసాయకాభివృద్ధి యగు
నవాజ్ సయ్యద్ నవాబులీగా ర్లుండెరి. (విరోధియసభ్యులలో
చాలమంది చర్చలోగాని వోటులలోగాని పాల్గొనలేదు.
మిగిలినసవరణలు కూడ నిరాకరింపబడెను.

కిలాఫతు మహాసభ

ఏప్రిల్ 14వ తేదినాడు బొంబాయి భిలాఫతు మహా
సభ సమావేశ మగును.

చెన్న పురి బజారుధరలు

మార్చి 17-వ తేది శనివారము

(1) ధాన్యములు

జనియోలు కా 1-1	రూ 80.00	మొదలు 64.00	శుభం
వియ్యము బస్తాలు			శుభం. వరకు.
బియ్యము బస్తాలు	రూ 40.00	రూ 11.8.0	13.0.0
బియ్యము బస్తాలు	రూ 40.00	రూ 15.12.0	16.8.0
బియ్యము బస్తాలు	రూ 40.00	రూ 14.0.0	16.8.0
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-1			8.8.0
మత్తలు		రూ 22.0.0	24.0.0

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-1	రూ 10.8.0	11.0.0
బియ్యము బస్తాలు	రూ 10.8.0	12.0.0
బియ్యము బస్తాలు	రూ 11.8.0	12.0.0
బియ్యము బస్తాలు	రూ 18.8.0	14.8.0
బియ్యము బస్తాలు	రూ 17.0.0	7.8.0

(3) నూనె వస్తువులు

నూనె బస్తా 1-1	రూ 160.0.0	165.0.0
నూనె బస్తా 1-1	రూ 14.0.0	20.0.0
కొండాపురం నూనె బస్తా 1-1	రూ 60.0.0	62.0.0
యెర్రానూనె బస్తా 1-1	రూ 56.0.0	58.0.0
కేరసెనూనె బస్తా 1-1	రూ 140.0.0	180.0.0
అనునూనె బస్తా 1-1	రూ 124.0.0	128.0.0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాడవనూనె కా 1-1	రూ 160.0.0	165.0.0
చాడవనూనె కా 1-1	రూ 100.0.0	105.0.0
మిరకానూనె(గుంటూరు) కా 1-1	రూ 90.0.0	110.0.0
గుంటూరుపానూనె బస్తా 1-1	రూ 40.0.0	45.0.0
కాళసానూనె బస్తా 1-1	రూ 60.0.0	65.0.0
చెల్లమ కా 1-1	రూ 40.0.0	50.0.0
చింతనూనె పానూనె కా 1-1	రూ 48.0.0	50.0.0
కొత్తది కా 1-1	రూ 85.0.0	42.0.0

(5) ఇనుము

కట్టలు రథం కా 1-1	రూ 40.0.0	
చిరం	రూ 39.0.0	42.0.0
రథం	రూ 39.0.0	40.0.0

(6) లోహములు

నెండి 100 కుంటు	రూ 80.0.0	84.8.0
బంగారము, కుంటు 1-1	రూ 24.8.0	25.8.0
కర్రలు 1-1	రూ 15.14.6	
ఇత్తడి కా 18	రూ 300.0.0	305.0.0
కా 1-1	రూ 855.0.0	860.0.0
అక్కా కట్టల కా 1-1	రూ 53.12.0	54.0.0

(7) రంగులు

అల్ప క్షయం 20 డిగ్రీలు	రూ 105.0.0	
కొట్టిక్షయం 20 డిగ్రీలు	రూ 105.0.0	
సింహంకాయ 20 డిగ్రీలు	రూ 105.0.0	
అల్పక్షయం 16	రూ 95.0.0	

డాక్టరు. ఆ. లక్ష్మీకృతి బి. ఏ. ఎం. బి. & సి.
ఎమ్. గారి పోషణ క్రింద నిర్వహించ బడుచున్న

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మసి లి మి టెడ్

శ్రీమత్ ప్రొఫెసరు, రహస్యము లేనట్టియు ఆయుర్వేదిక్
బొమ్మలుగల బొమ్మల యిది యొక్కటియే.

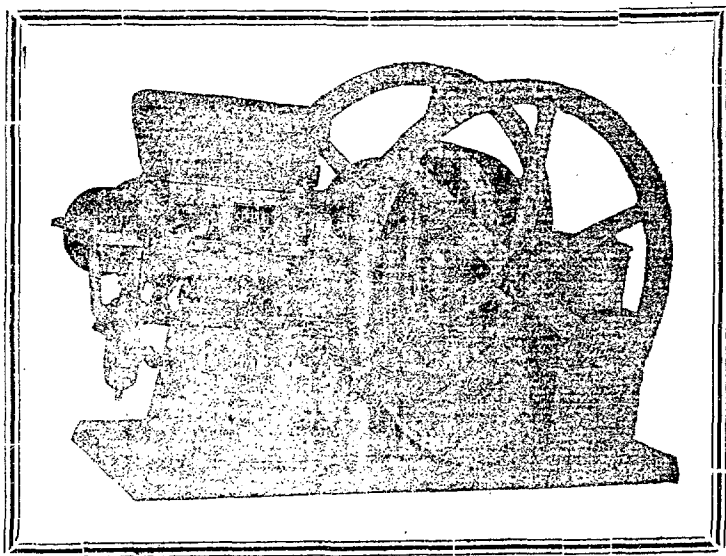
ప్రాచ్య, ప్రతీచిత్రవ్యవహారముల దా రి తే రి క
ట్టి, ప్రతీచిత్రవ్యవహారముగా అతి
కాగ్రతగా తయారుచేయబడిన బొమ్మలు అమితముగా మా
వద్ద హాజరులో నున్నవి.

క్రొత్తది, మేలెదియు నైన ఒకడుకే ఉపయోగింప
బడుచున్నది. మా బొమ్మలయందు తయారగు కలసిధ
బొమ్మరాజములు గుణము నందుగాని, శ్రీమత్ ప్రొఫెసరుగారు
యితర చికిత్సలకు ఎంతమాత్రము తీసిపోవుటలేదు.

నగదుతో కాని, లేక పలుకుబడి ను, మర్యాదవస్తువును
నైనాని బొమ్మలతోగాని యొప్పిలకు వర్తమానును పంపి
కొనవలెను.

మేనేజరు, 185 వూరూరురోడ్డు, మద్రాసు.

అ మ న్కో ఆ యి ల్ ఎం జి ను లు

మావద్ద ఈ సుప్రసిద్ధమైనట్టియు, జనాను రంజకమై
నట్టియు ఎంజినులు మిక్కిలి కొద్దిగానున్నవి. వాటిని
యుద్ధమునకు పూర్వ ముండిన
ధరల ప్రకారము యిచ్చి వేయ సిద్ధముగానున్నాము.
ప్రస్తుతము మావద్దనున్నవి మాత్రమే యుద్ధమునకు
పూర్వముండిన ధర ప్రకారము యివ్వబడును. యిదే
ప్రకారము యికమీదట యివ్వబడదు.

2½ హెచ్. పి మొదలుకొని 8 హెచ్. పి వరకు

అనేక కొలతలలో గలవు.

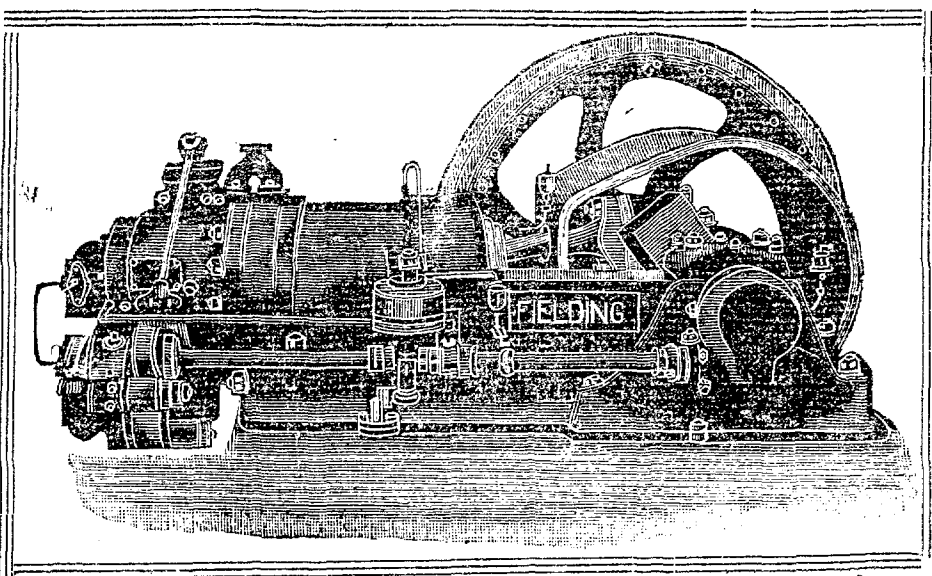
సోలు ఏజంట్లు:—

BEST & Co., Ltd.

Post Box 63

Madras.

ప్రసిద్ధికెక్కిన పీల్చింగు శిమిడిశల్ క్రూ డాయిలు యింజనులు

యీ యింజనులు రమారమి యుద్ధమునకు పూర్వము పున్నప్పల్లభరలే అమృతము చున్నవి. అన్నిసమయముల ప్లాకులో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్నివిధములచేతను లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి ఫరస మయిన ధరలకు దొరకును ఆలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

సోల్ యేజెంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో,
12, తంబు శిల్పివీధి, మదరాసు.

The Mysore Govt. Security Life & Marriage Assurance Co., Ltd.

Head Office:—Life & Marriage Assurance Buildings, Mysore.

(The most progressive Life Office) Run on purely Indian Management.

Loans from Rs. 1,000 to Rs. 8,000 will be given without interest and without security to our 200 Personal Investment Bondholders every Year for every one Lakh of fully paid up Bonds.

HOUSES & LANDED PROPERTIES FROM Rs. 1,000 TO Rs. 5,000 WILL BE GIVEN TO OUR LIFE POLICY HOLDERS BY ADVANCING LOANS AT MODERATE INTEREST.

OUR INSURANCE POLICIES ARE AT LOWEST RATE OF PREMIUM NON-FORFEITABLE BEING AUTOMATICALLY PROTECTED.

FEMALE LIVES ALSO ENTERTAINED.

Management is Conducted on Strictest Economic Principles.

WANTED.—Influential and Energetic Agents on monthly allowance plus commission on Guaranteed business in unrepresented places.

For further particulars, apply to:—

THE HYDERABAD ECONOMY HOUSE,
CHIEF AGENTS, NIZAM'S DOMINION
RAMAKOTE, HYDERABAD, (DECCAN.)

Messrs. P. K. RAU & SONS.
CHIEF AGENTS, MADRAS PRESIDENCY,
No. 289, THAMBU CHITTY STREET MADRAS.

త్వ ర వ దు దు

ధరలు తగ్గినవి

వెలలు

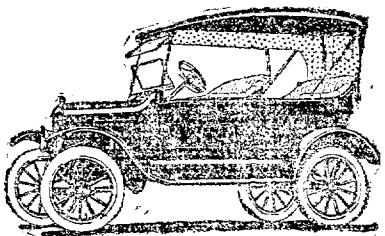

హ. ఫోర్డు కారు

త్వ ర వ దు దు

ధరలు తగ్గినవి

16-సీటు బస్సు 3,300
*ఫోర్డు సన్నుట్టాకర్లు 3,250
ఇంగ్లీషు వాడియో
డెలివరీ ఎఫ్.ఆర్. మదరాసు
కావలసిన వారికి ప్లెషర్
వాడియో వెలుగులు, వ్యవసాయపు
ఆయుధముల వెలులు
న్ను తెలియజేయబడును.

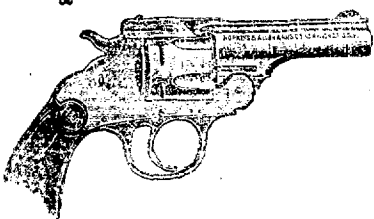
టూరింగు 2,550
రన్నెబాటు 2,450
ప్లాండ్రు చాసిస్ 2,045
టూరింగు (ప్లాండ్రుతో) 2,860
ఇంగ్లీషు చాసిస్ 2,375

యీ రోజుననే మీ ఆగ్రహను మాకు పంపుడు. మాద్వారా కొనిన ఎడల మీకు ఎక్క-వ సమపాదము కలుగును. (598)

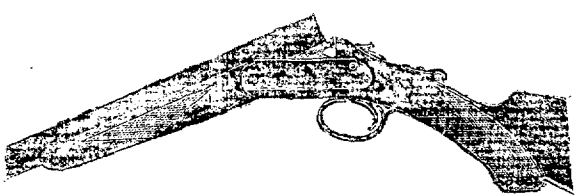
మోటార్ అండు జనరల్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ, బెజవాడ
సబుడిల్లు:— కృష్ణ గుంటూరు జిల్లా లకు

ఒంటివారముతోటా తుపాకి ముద్రసిద్ధము కంపెనీవారిచే
చేయబడ్డది. (8068)

వానానిధములగు రివాల్యూర్లు ఆరులేక వియతోటాలు యి
క్కునవి ఫాపీము ౧౮౬3 సం

ధరలు నరసము
శ్రీకృష్ణాగు
జీవితము

17, 38, 3౬ అంగుళములలో దొరకును, ఇన్నవి. జేబులో పెట్టుకోగలిగినవి కూడ దొరకును.
యం. వి. రామానుజంశెట్టి అండు కంపెనీ, నం. ౧౨, బ్రాహ్మే, మృదాను.

మచిలీపట్టణము

(స్వకీయ విశేషి)

స్వరాజ్యసభ

మార్చి 15:—గాంధీనగరమును జనప్రభుత్వము గాను పురములో కొలదిదినములనుండి చలనము గలిగినది శ్రీ ఆంధ్రప్రదేశ్ యశశాలలవారు కళాశాల పక్షమున నగరములను బాగుగ జరుపుటకు గాను కళాశాలలో సభ జేసిరి. శ్రీయుక్త శ్రీనివాస రావు పంతులుగారు కళాశాలయందు మాడుదినములనుండి ప్రస్తుత కర్తవ్యమును గూర్చి ఉపన్యసించుచున్నారు. పురములో యువకులు కొందరు వాలంటీర్లు కాంగ్రెసు మెంబర్లను శత్రువుగా చూచుచు. కారణాంతరములచే ఈ నెల 10 వ తేదీన పెట్టువలసిన స్వరాజ్యసభ నిన్నటిదినమున పెట్టుటకు నిలులేక పోయింది.

శ్రీయుక్త పట్టాభి సీతారామయ్య గారు

నిన్న సాహంకాలము జరిగిన బహిష్కారభారత ప్రభుత్వమున శ్రీయుక్త భాగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్య పంతులుగారు ఉపన్యసించిరి. కొలది దినములక్రిందటనే అలహాబాదు నందు సభ నూడెననియు కాంగ్రెసులోని యిరువత్తుమంది వారసు వారివారి పట్టును వీడి రెండు నెలలు కాలము అనగా ఏప్రిల్ నెలముగవరకు కాసుక తిరస్కారము కొనకై చేయవలసిన పనులను సాగించెదరనియు ముఖ్యముగా ఆబ్దుల్ కలాము అజదుగారు రాజీకీ కాగ్రెసులోనియు చెప్పిరి. కాని దానుగారి పట్టుమాత్రము వీడలేదు. కాననగరము భిన్నము చేసెదరని వారిప్పుడు చెప్పుచున్నయున్నారు. ఒకవేళ జాన్ నెలలో ప్రత్యేకపు కాంగ్రెసు పెట్టియు అందులోనూడ కాసుకసభలకు వెళ్ళవలసినది తిర్పారించినను వారిప్రయత్నములు మానవనిరి. ఈరెండు సమయముల కాసుకసభల సంగతి యిరువత్తుమంది వారసు మాట్లాడక నిర్మాణకార్యక్రమము సాగించుటకు ఒకంబడిరని గుం యీరెండు నెలల అనంతరము మే నెలలో కాసుకతిరస్కారము పెట్టివనో నామకు లందరు కలసి పనిచేసెదరనియు లేనియెడల దాను మొదలగువారు మనలనుండి చీలి కాసుకసభలకు ప్రయత్నించెదరనియు అట్లు వారు చేయుటకుటకై యినిర్మాణకార్యక్రమములు బాగుగా కొనసాగించి అంధజేశ్వరమును కాపాడవలయునని చెప్పిరి.

చెరుకువాడ వేంకట నరసింహముగారు

అనంతరము నరసింహముగారు ఉపన్యసించిరి. వీరు గ్రామములకు ప్రచారము ప్రచారముకొరకై వెళ్ళుచున్న ఆ నేకమంది ప్రజలకును చున్నారనియు అందులో స్వరాజ్యము యొప్పుడు వచ్చున, ఎట్లువచ్చున అనుబాటికి ప్రజలే సమాధానము చెప్పవలసి యందుననియు చెప్పిరి. గాంధీమహర్షియు: జైలుకు వెళ్ళుచున్నాడని ఖచ్చితముగా తెలియజేయబడినది. నీకు, పాపీకీ విద్యకీ, అస్పృశ్యతానివారణచేయును అనిచెప్పెననియు ప్రజలేతీయును వీటినిన్నిటిని అనగా వారిలోనున్న లోటులను యొప్పుడు విడచాడి స్వరాజ్యార్హత పొందెదరా అప్పుడు స్వరాజ్యమునకు వచ్చుననియు చెప్పిరి. స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకుగాను కాంగ్రెసు వారి చేయవలసిన పనులను వెంటనే చేయవలయుననియు అందుకుగాను ప్రతినిధ్యధియ, వర్తకుడును, ప్రతినిధియు శ్రీయుక్త తనకున్ను రాబడిలో కొంతభాగమును స్వరాజ్యనిధికి నీయవలయుననియు, కొందరు వాలంటీర్లుగాకచ్చి కాంగ్రెసు ప్రచారము జరుపవలయుననియు నుడిచిరి. కళాశాల విద్యార్థులును, పీఠకులు నుమాస్తాలును, పీఠధర్మములు 1921 వ సంవత్సరములో నిర్వహితమైన భాగములన్ని కాంగ్రెసు మెంబర్లగుండు! ఇద్దరు అమ్యులయెడల రూపాయలు అజాలాగము, దినమునకు 66 గజములగుడ్డ అమ్మినయెడల 16 అజాల చొప్పున నెలకు 30 రూపాయలున్ను కాంగ్రెసు వారు 10 రూపాయలచేసి కలసి నెలకు 40 రూపాయలు వాలంటీర్లు సంపాదించవచ్చుననియు అట్లుచేసి తనకును, దామునకును మేలుచేసికొనుననియు చెప్పిరి.

కాంగ్రెసు మెంబర్లు కాగరవారు పట్టాభి సీతారామయ్యగారికి కెల్లి నాలుగజాలు యిచ్చియు మెంబర్లు కావలసి నదనియు రూపాయి, 10 రూ మొదలగు సమీపము నమృతకును వారు తీసికొనినెల్లి భాగమును (సోనచేసి నూర్వృష్ణ అభయము నీయవలసిన రూ 15,000 నిచ్చి స్వరాజ్యనిధికి పోటుపడవని కోరిరి.

17 వతేదీ సభ ముండుననియు, 18 వతేదీని ప్రాధున పురమున ఉత్సవమును, సాహంకాలము సభయు నుండుననియు తెలియజేసి సభ ముగించిరి.

ది మద్రాసు అండ్ నదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకొక్కటే ఉన్నదే)

మార్చి నెల 30 వ తేదీ నుండి ఏప్రిల్ నెల 2 వ తేదీ వరకు ఆదివారమునాడు, తదిమ సెలవు దినములందు యోగ్యతార్థము రాయపురమునకు, రాయపురమునుండి బుద్ల రౌకపోకలు గలవో ఆ ప్రకారమే ఉంచునని తెలుసుకొనవలెను.

శ గ రో గ ని వారిణి లేవ్యం

సుఖవ్యాధులను, అతిసంభోగములను ఇతర కారణముల వలన, కలిగిన శుక్రవర్ణమును పోషించి బలమునుగ జేయును ఈ మూలికామహిమ తెలియనివా రుండగు. విశేషించి వ్రాయ నది సరము లేదు. శ 1-కి రు 2-4-0 లు.

శ గ లేవ్యం: అన్ని శరతుల అమ్మక ముకు శ 1-కి రు 1-8-0 లు శరవారి శట్టాను 3-చిరము.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

మలయచందనము

గనేరియా అను దేశమునకు చెందిన

శుభము లేదు. విశాఖలో ఉని లేదు. అంబు, తలపు, కప్పు, అను మూలములను గల గో గ ము కు లు. ధూమలా మును. శ్రీల నును. వ్యాధులకు ముచ ఇది శాశ్వతము. (251) కట్టి 1 కి రు 2-4-0

గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం/గోదావరిజిల్లా.

ముఖ్య గమనింపు

మోగ్యకావ్యలేములు

(2) కాశీపట్టణమును దుండు, దుర్గా మెడికల్ సెలెక్షన్ కు లెహాన్ ఉప్పు ఉపయోగించుచుంటిని. మంచి ఆకలిని కలిగించెను. సకాలమునకు ప్రవర్తించుము.

నేపాల్ } రాజాన రెండ్ర
14-5-22 } నో బంగ్ ఆఫ్ నేపాల్

"మంగలి కత్తులు"

కత్తు తాళములు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనే ఉన్నదేనని. ప్రాశస్త్యము.

మొదటి ఫల కామలానుకు ప్రాయము.

వి. వె కత్తుల అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టరు అండ్ లాక్ మేకర్స్ లెం.

రెడ్డాపూర్ (గోదావరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసు: "ఇండస్ట్రియల్" రెడ్డాపూర్.

తిలక్ స్వరాజ్యనిధి

ఒక స్వరాజ్యభిమాని సంస్కృతి మహాభారతములోని శుభావర్ణము 500 ప్రతులు, విరాటపర్వము 500 ప్రతులు మా కర్తవ్యము. ఇవి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఒక్కొక్క స్థానమునకు నూటి రైస ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనే ఉన్నదేనని కర్తవ్యము 50 రతుల విశ్వ గరి గ్లాజాకాగిమూలమైన ముద్రించబడినవి. శుభావర్ణము 820, విరాటపర్వము 868 గానల్ చేయ గలవి.

ఈ గ్రంథ సంపాదకుడు వీరి విప్రయధనములో సగము తిలక్ స్వరాజ్యనిధికి యిచ్చుటకు ఆభిలషించుచున్నాడు. స్వరాజ్యభిమానులందరూ ఈ నిధికి ధనసహాయ మొనగూర్చులయు నని మిగుల కోరుచున్నాడు. ఒక్కొక్కరతి ధర రు 2-0-0 లు. ఇవి వి. పి. లాక్ మేకర్స్. రు 2-0-0 లు. పండితవారికి రిజిస్టరు బుక్కులొక్కటా కోరిక గ్రంథము పంపబడును.

జి. ఎస్. C/o ఆంధ్రప్రదేశ్,

పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు.

పాన్స గంటి వీరాస్వామిగారి కరపత్రము కేసు

కాశీనాథలో విచారణ

ధర్మసాధని ముద్రాశాలాధికారి కేసు

(స్వకీయవిలేఖరి కాశీనాథ-మార్చి 14)

"స్వరాజ్యభిమాన" మను పత్రమును కాశీనాథ ధర్మసాధని ముద్రాశాలవారు అయ్యచేసినందున (వెన్ ఆఫ్ఫీడెండ్ ముద్రాశాలాధికారి శ్రీముత కామరాజు మానుమంతరావుగారి కేసు తీసికొని గాబడెను. నేడు 12 గంటలకు కాశీనాథలో హైకోర్టుకు దివిజనల్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో విచారణ ప్రారంభమయ్యెను. ముద్దాయికర్తల శ్రీకేటూరి కృష్ణ ప్రహ్లాదగారు (ప్రీడరు) వాదించిరి. ప్రభుత్వము తిరుపతి శ్రీకల్లూరి వెంకటరత్నమునాయుడుగారు (ప్రోసిక్యూటరు ఇన్ ఛార్జ్) వాదించెను.

మామూలు టుబాపు లభనరములేను. కరపత్రము తమ ముద్రాశాలలందు ముద్రించబడినట్లు ముద్దాయి అంగీకరించుటకు సిద్ధముగానే యున్నారని ముద్దాయి తిరుపతి కోర్టువారికి చెప్పెను. ఇది సమన్వయము కాదు. యిది వారంటు కేసు అగుట చేత మామూలు సాక్షులు తిరుపతి (రుగిలగియున్న) దని మేజిస్ట్రేటు నెను.

మొదటి సాక్షి

కెరిల్ ఇన్స్ పెక్టరు కోట సాంబయ్యగారి సాక్ష్యము చెప్పుచున్నది. 15-2-23 తేదీని "స్వరాజ్యభిమాన" మను పత్రమును చూచితిని. ఇది ఎక్కడ అయ్యచేసినదని దర్శింపుచేసివాడు. ధర్మసాధని (వెన్యూ) దర్శింపుచేయుగా ఆపరేషనులు అక్కడముద్రించబడినట్లు తెలిసింది. వారతప్రతియును అయ్య ప్రతియును గూడ ఆ (వెన్యూ) అక్షరముల దొంగిలడి. (వెన్యూ) మేనేజరే యీ వారతప్రతియును అయ్యప్రతియును నాశిచ్చెను. ఆ య్యుర్యులు రు 5-0-0 అయినట్లు ఆక్టాంటులో నున్నది. ఈ అయ్యప్రతిమీద (మెంటరు) చేరు గాని ఎక్కడ అయ్యచేసినది యాగాని లేదు. నేను టౌన్ లో నున్నాను 200 పత్రములకు పట్టుకొంటిని. వాటివైపునూడ ఆట్టిచేయుచులేను. మేనేజరు చేరు జి. సత్యనారాయణగారు అని యీ సాక్షి చెప్పెను.

ముద్దాయి కేసు యీ సాక్షిని క్రాసుపక్షముగా నిట్లు చెప్పెను జి. సత్యనారాయణగారిని (మెంటరు) ఎక్కడ నుండి కేసు అడుగువలసిన అవసరము కన్పించలేదు. ఇప్పుడు జి. సత్యనారాయణగారు అధికారుల నున్నాలో లేదో వాడు తెలియదు.

అంతట కేసును మేజిస్ట్రేటు మాటలు జరిగినవి. మీరు 108 వ నెక్కును క్రింద ఆ మీరు య్యురేటలనెడన్న నోటికు మీరు య్యురేటలనెడనా దానిని గురించి మీరేమిచెప్పెనని అని కోర్టు వారు ప్రశ్నించిరి.

మొదట టౌన్ కోస్ నా మాటాడబడినది మరల అడిగిరి. మీరు నాకు సమాధానము చెప్పేయవలె నేను మీరు జవాబు చెప్పెదను అని ముద్దాయి ఆ నెను.

మీరు ఏమి జవాబు చెప్పరలెనో అడగండి అని కోర్టు వారు ప్రశ్నించిరి. నేను 12-2-23 తేదీన వ్యవస్థ రిమెండరు బయటికి తీసుండి అందులో నున్న దానికి సమాధానము చెప్పవలెను అని ముద్దాయి చెప్పెను. అంతట కోర్టువారు కాగితము లన్నియు వెదకిరి. యితిర కాగితములన్ని కన్పించినవి. కాని యీ రిమెండరు కాగితము కన్పించక ఆడో మాడర్డుకు రాలేసిరి. నేను 12-2-23 తేదీని పంపించినది ఎదురు మీరు వచ్చియుండదు? యితిర కాగితములన్నియు వచ్చియుండెనుందియుండదు. బహిషా మేజిస్ట్రేటిని డిప్టీ కలెక్టరు అని వ్రాసి ఆన.హి.జా మెజిస్ట్రేటులను అని పంపించినప్పుడు ఏమి మీరు అందదు? అని మాటలు ముద్దాయి అడిగెను.

అడిగితే కేసు ప్రారంభించక పూర్వమే యీ వీరాస్వామిగారికి మతిభ్రమణము కలిగినదనియు వీర్వి ఎత్తియెందుననియు మేజిస్ట్రేటుకును ప్రోసిక్యూటరు ఇన్ ఛార్జ్ కును సంతాపము జరిగెను. రు 50 లు రౌకపోకలు ఇప్పుడు 500 రూపాయల ముద్దాయికి పోతున్నారని శిక్షించడము నవయములో ఆలోచన తీసికొనుటకు ఫిర్యాన్ని య్యురేటలనెట్లు వ్రాసెనని యిదివరలో నే యీ పత్రమును తెలియబరచబడినది. ఆ కాగితములు కాక తిరిగి వెయ్యూపాయలు మరెందుకో రుజ్జు క్రింద య్యురేటలనెట్లు య్యురేటల ఏమేమో చిత్రించినట్లుగా

వ్రాయబడిన కాగితములు చూపించి యితిరకు వీర్వివాదుగా గన్పించుచున్నాడు. యిందు విషయమై యేమిచేయవలసి యుండునని కోర్టువారు ప్రశ్ని. యిప్పు వెళ్ళుతామాటాడిరి. ఇది వీర్వి తనముకాదు వీర్వి తనము అని చెప్పుటకు యిట్టి కేసులు వచ్చినవి యింతకు ముందుమా చెడవని బదులు చెప్పిరి. మేన వికరింపబడిన రీతిని ప్రశ్నిలు వచ్చుచుండ ముద్దాయి వీర్వివాదనే ప్రశ్ని. కోర్టులో నవ్వులు గలిగెను.

మేజిస్ట్రేటు నవ్వులు ఆవునయ్యెను. మీ కాగితము మాదిగ రకు రానిదే ఏమిచేయుచున్నాడు. మీరు చెప్పువలసినదేమో చెప్పురాదా, ఆ కాగితములేను అని చెప్పిరి.

రెండవ సాక్షి

గోదావరి జిల్లా మేజిస్ట్రేటు క్లాక్ గుండ్ల కోకా సత్యనారాయణ నాయుడుగారు. వీర్వివాద ప్రయము చేసిరి. 20-4-1920 తేదీని ముద్దాయి మానుమంతరావుగారు (వెన్యూ) డిప్టీ రేసును పంపించిట్లు సాక్ష్యము చెప్పి ఆ కాగితమును వాఖలు చేసిరి.

క్రాసు పరిక్ష లో నిట్లు చెప్పెను. మానుమంతరావుగారి 10 లేక 12 సంవత్సరములవరకు నేనెలుగుదును. బ్రాహ్మి మిషను తిరుపతి ఆయన జనిచేయుదును. ఆయన భార్య యిక్కడను గన్న మెంటు బాలికా పాత కాలలో కోరికలము టీవరుగా నుండెను. ఈమధ్య క్రిందటి సువర్ణరములో రాజమహేంద్రవరమునకు ఆమె బ్రాహ్మి పురు కాబడెను ముద్దాయి ర జనార్దన్ లో కాపుము స్థాయిగా చేయుచున్నాలో లేదో గాని నాజనార్దన్ లో కాపుముంటున్నాడు. అని యీ సాక్షి చెప్పెను.

జి. సత్యనారాయణగారి సాక్ష్యమునే పుచ్చుకొనవలసి యున్నందున, ఆయనకు యింతకు నున్న అందరిబోయిన కాణము చేతను కేసు రిక్విర విచారణకు ఈ నెల 16 వ తేదీకి వాయిదా చేయబడెను.

పాన్స గంటి వీరాస్వామిగారిపై జామీను కేసు ముద్దాయి వీర్వివాదములు

పీదక ఒంటిముంట "స్వరాజ్యభిమాన" మను పత్రములను ప్రచురించినవారు పాన్స గంటి వీరాస్వామిగారిపై 118 వ నెక్కును క్రింద తీసికొని రాబడిని జామీను కేసు విచారణ చేసబడెను. ఈ నెల 7 వ తేదీని యీయనకు సమను చేయించి నప్పుడు రాకపోలే మీరు వారంటును పంపివారన్నంత వరకు యీ పత్రములు ముఖమున చదవవలసి తెలిసికొని యుండురు. ఆ తేదీ మధ్యాహ్నమున ముద్దాయిని ఆరెక్టుచేసి రిమెండరులో నుంచిరి. పూజచేసికొనేవరకు భోజనము చేయనని రోజున్నర భోజనము మానెను. అంతట బంధువులు జామీనుయిచ్చి విడిపించిరి.

భోజనలో నెక్కులనెడనని కోర్టువారు జరిగితుచేత ముద్దాయిని అడిగించిరి. ఏమి చేసినను సరే భోజనలో నిలువబడనని ముద్దాయి నిష్ఠానుముగా పలికెను. దీనికోస నెక్కును ఎక్కడ కర్తవ్య తేనెదనుని కాబోయను ఎక్కడ నిలువబడితే కేసునుని బంధువులు నూరకుండుమనిరి. భోజనలో నిలువబడిన వారు బాండులో సంతక మెంటులకు వెట్టివారిని కోర్టువారు ముద్దాయిని ప్రశ్నించిరి. మీరు సంతకము చేయుచున్నాడు గనుక చేసితిని నేను మెట్ట మెదటికోజున సంతకము చేయలేను. కందలకోజున సంతకము చేయుచున్నాడు గనుక చేసితిని. అని ముద్దాయి చెప్పెను. అలాగు పనికిరాదు. (అను. హెచ్. ఎం. ఎస్. అని పండితవ్యుడు కూడ (ప్రాశస్త్యము) యీలాగున మీరు అందకుండా చేయుదురా? ఏమో మీయింటికివచ్చియుండునెమో మీరాక్షినుకు ఆ కాగితము పంపలేదేమో అని ముద్దాయి చెప్పెను.

ఇంటికిగ నే నేను అక్షినుకె. దుకుపంపించెను. నాకు మీ కర్తవ్యమిచ్చిన కాగితములన్ని యిన్కో మాడండి మీకర్తవ్యము నలుతో రిజిడెన్సరీయేమో చూడండి అని మేజిస్ట్రేటు ఒక కాగితమును ముద్దాయికి పంపగా అదిమాచి యిదికాదు అనెను.

అయితే నా కాగితముగా లేదని మేజిస్ట్రేటు అనెను. అన్ని కాగితములువచ్చి నేనడిగిన కాగితమేదో అదిరాదా, అవలగ్నమే కాగితమేదో అది మీకురాదు కాబోలు. ఈలాగున చెప్పుట సర్వాధికాదు అని ముద్దాయి అనునప్పుడే మేజిస్ట్రేటు యింతకు నవ్వుతో నే తనకందలేదని బదులు చెప్పెను.

మీరు అబద్ధము చెప్పుట మంచికాదండీ! అను మీజో మేజిస్ట్రేటు. కర్మములు ది డిప్టీ కలెక్టరు అని నేను సంతకముచేసి పాంపులంటిందిచెప్పి కాగితము ఏమాకుంది? ఇతిరకాగితములన్ని ఎందుకడిగియెడము? ఏమి కావలెనో అడమాడండి. మీరు యింటికిగ్గ పుచ్చుకో నియుండవచ్చును. ఇది అక్షినుకు మీరు పంపబోవుట చేత అక్షినులో లేదు. అని ముద్దాయి చెప్పెను. నేను ఆడర్డుమాడి రంకూర? ఆ కాగితమును ఉంచుకొని నేనేమిచేస్తాను.

ఈ జరిగిన సంభాషణమును కొద్దువారు వ్రాసికొని పిమ్మట యిట్లు అడిగిరి: ఇట్టి ప్రశ్నలు కొద్దువారిని ఆడగొట్టుతే మీరు కిక్కింపబడుదురని మీరు తెలియునా?

కాగితములు పంపిస్తే తదనంతరము కొద్దువారు ఏమి నేరము చేసినట్లుటికి ఆడగొట్టడా? అని ముద్దాయితరకె.

కొద్దువా: ఇట్టి ప్రశ్నలు చేసినట్లుటికి ఆడగొట్టించవలసిందే మీరింకానునా మాట్లాడకపోయిన అని మేజిస్ట్రేటు గంభీరముగ చెప్పెను.

ముద్దాయ: నేనె యిట్లు మాట్లాడవలసిన అవసరము అన్నది. కనుక నీ మాట్లాడినా?

కొద్దువా: మీ కేసును గురించి మీరు వాదించుకొనుటగాని అవసర సంభాషణము చేయరాదు. వాదించుకొనుటనపుడు మీరెట్టి జవాబు చెప్ప గలుగురు? మీ కేమైన నుతిపోయినదా యేమి? బిచ్చపట్టినదా యేమి? మీరు గర్భముంటుంటే పనిచేసి యున్నారా?

ముద్దాయ: గర్భముంటుంటే యీ జిల్లాలోనే పనిచేసేవాను.

కొద్దు: అయితే యేమి యీ లాగున?

ముద్దాయ: కాదు అందు చాల ఆశ్చర్యము చేసినారు.

కొద్దు: ఏమి ఆశ్చర్యము చేసినారు?

ఇంక అడిగి కాలుతూను నుక్కరలేదని ఇన్స్పెక్టరుతో చూచివారా యీ జవాబులన్నియు అసంబద్ధమైనవిగా ఒక గ్రామి కొకటి సంబంధించలేదు ఈ ప్రశ్నలతో వ్రాసినది ఒక కిచ్చివాని వ్రాసినాడు నుక్కరి అనులే రిచింగు ఏమిలేదు. అని మేజిస్ట్రేటు అనగా, మేజిస్ట్రేట్ ఫీసు వద్దకు ముద్దాయని పంపి పిచ్చి అయింది తెలిసి పరిశీల చేయించవలసియున్నది. ఈ మొదట కేసులు ఆశ్చర్యమున్నవి. యిందు వింతలేదు. విచారణ కా నిర్వహణనడవి ప్రొ. ఇ. బదులుచెప్పెను.

కొద్దు: ముద్దాయతో: మీరెవరినైన నేరమును గురించి మీరేమి చెప్పలేకా?

ముద్దాయ: వారి మొదలను గురించి సమాధానము చెప్పలేనేకాని నేనేమియు చెప్పను.

కొద్దు: మీరు సమాధానము నేను చెప్పలేను వ్రాసుకొండి.

ముద్దాయ: కాగితమా కలమా ఏమిన్నది వ్రాసికొనుటకు.

కొద్దు: కాగితము కలము నీరా అన్ని యిస్తాను వ్రాసుకొనుటకు.

ముద్దాయ: మీరే వ్రాసి యివ్వవచ్చును, మీరుచెప్పేది నేను వ్రాయడం పో?

కొద్దు: నే నెందుకు ఆ పనిచేయు వలెను. మీరు నా సమాధానము కావలెనన్నాడు గనుక వ్రాసికొనండి.

ముద్దాయ: కాగితము మీరు పంపించియున్నాను. అందుకు సమాధానము చూచుకొనండి.

కొద్దు: వాకేమి ఎంత మాత్రము ఆ కాగితము కాలేదు.

ముద్దాయ: వా ఈ ప్రశ్నలకు నే నందివా, నిన్ను నందివా, మున్న నందివా?

ఈ ప్రశ్నలకు అందినవి సమాధానము చెప్పయ కాగితములన్ని మేజిస్ట్రేటు ముద్దాయకి పంపెను. అన్ని తర్వాత ఇన్స్పెక్టరు చూచి కిచ్చివచ్చెను నీటి పొట్టుతో రాకట్టినది ముద్దాయ చెప్పెను.

అంతట జూమినుదాక రెడకో వారిని పిలువవలసి.

ముద్దాయ సోదరుని సాక్ష్యము

ముద్దాయకి ముగ్గురు 18 సం. వయస్సు గలవాడును వద్దకాలిల నువ్వనును విద్యార్థియును అయిన పొన్నుంటి సోమరాజు అను యువకుడు సాక్ష్యము చెప్పటకు పోవలసికి రావలసివచ్చెను. కొద్దువారిడిగిన ప్రశ్నల కిట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

ముద్దాయ: వా సోదరుడు. అయినా నేనును సుగతము మేనాపురువల్ల ఏమోల్లెను. మేమేమి చెప్పినను ఆయన వివరము ఆయనకు తోచినట్లు నేయు. నేను నా అప్పగారును ముద్దాయయును మాయంట్లనున్నాము. కిల్లిదొంగలులేరు. ముద్దాయయు మా టూలుమును సురక్షించును ఇదివరకు జీతము కన్నుచేసి, పోషణము జరుగుచుండెను. మా అమ్మను మా తాత ఒకడుకరం భూమి వ్రాసియిచ్చివాడు ఇప్పుడు దానికల్ల కొంత వరకువరుగుదన్నది. ముద్దాయ నుమారు కాలుగు నెలనండి గర్భిణులాలేరు. ఆయన పొరెట్టు డిపార్టుమెంటులో సర్వేయరుగానుండిరి. యీజిల్లాను యికిరదొట్టు పనిచేసి. ఆయనకప్పు చేకూర్చుకొనలేదు. దీనికే తిరుగుచూ ఉండును. ముద్దాయ వెట్టివానివలె (తెలివంతవలెనాని) వలె మాట్లాడును.

ఇక్కడ అంతవరకు తిరువచ్చుతో సంగతులు చూచిరి

తెదవులను వినుటకై డ్రై (కేంద్ర) ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరముచే

ముద్దాయ నవ్వెను.

ఈలాగు ఎందుకున్నాడో వాడు తెలియదు. చిట్టి కేయివలసినది. ఏదైయున్న వద్దకా తిసిగొని వెళ్లవలసినది ఏమో మాకు తెలిసినది కదు.

ముద్దాయ: (నాటితో) ఏమి? తప్పుకొచ్చి లింగుని ఎవరైన తిసిగొనివెళ్లి పీకే కరికి చేస్తాను ఒక్కొక్కటావా?

కొద్దువారు ఏమిటి అంటున్నాడని ముద్దాయని అడిగిరి. తిసిగొని ముద్దాయకి విశేషమైనది.

కొద్దువారు (కన్నీంపగా, ముద్దాయ యిట్లు చెప్పినను కత్తూరుజిల్లా పొరెట్టు కిచ్చివచ్చెను, కిచ్చివచ్చెను, సర్కిల్ సర్వేయరువారికి వ్రాసి ఎందుకు నన్ను ఈ దోషముచేడి తోల గించింది తెలిసికొన వలసినది నేనుచెప్పినది కాదు

కొద్దు: మేమెట్లు వ్రాయగలము?

మరి 10 నిమిషములైన పిదప రెండవసాక్షి సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు కొట సాంబయ్యగారిని పిల్చిరి.

“స్వరాజ్యస్థాపన” మన్న ప్రతీకలు పంచివెట్టబడుచుండగా అది ఎక్కడ ముద్రింపబడినో అలాగేయు కనుక్కొన వలసినది ఒకటవ రెండవ రెండు ఇన్స్పెక్టరుతో చెప్పి యున్నాను. 16-2-23 తేదీని పప్పు నాగన్న అనునతడు పంచివెట్టెను ముద్దాయ అతనికడనుండి 11 ప్రతీకలు లాగుకొంటిమి. కొన్ని ప్రతీకలలో అడుగున కొంత వ్రాసియున్నది. కొన్నిటియందు అది వ్రాసుబడియుండలేదని సాక్షి చెప్పెను. పప్పు నాగన్నవలన ముద్దాయ యిట్లు తెలిసికొంటిమి. ముద్దాయకి రూ. 6-6-0 యిచ్చి బోర్డున్న 195 ప్రతీకలు పుచ్చుకొంటిమి. ధర్మసాధని వ్రెన్ను అప్పిను నుండి ఆమెకేజుకల్ల ఆదలు వ్రాతప్రతియును అచ్చుకొంటిమి ప్రత్యుకొంటిమి అని ఈసాక్షి చెప్పెను. వానిని కొద్దులో దాఖలు చేసెను.

మూడవ సాక్షి

“మార్కంజేరు విలాస్” ధర్మసాధనికి సుభుమవారి జనుస్వరాజ్యము హోమయూలు అను బోర్డుఎదుట వెట్టుకొని “స్వరాజ్యస్థాపన” మను ప్రతీకలను వెట్టుకొన్న ముద్దాయ పంచివెట్టెనుండగా 11 ప్రతీకలును అబోర్డును పోలీసువారి కిచ్చి తిని. ముద్దాయ యింటిని నేనే పోలీసువారికి చూపించితి నని పప్పు నాగన్న సాక్ష్యము చెప్పెను.

ముద్దాయ క్రాసుపీక్షచేయగా, సాక్షి యిట్లుచెప్పెను: నెలజీతమువైతే నన్ను ఏర్పాటుచేసిరి. ఎక్కడ నన్ను కట్టుకొన్నప్పుడు బోర్డు రెండువక్కల చూపుచు ముద్దాయ వాడు

చెప్పెను. నెలకు 8 రూపాయలచొప్పున జీతమిస్తామని ముద్దాయ చెప్పెను. ఒక్కొక్క రూపాయచేసినారు పోలీసువారు వెడరింతుట మూలముననే నేను పనిలోనికి రెండువార వెళ్ళితిను.

వైసాక్షి పుత్రులు పంచివెట్టెనున్నట్లు యిజాపుర రాగా పొరెట్టు వెక్కటాయ్య అను వాయనను పిలచిరి గాని వరల అవసరము లేదని మనచేసిరి.

కాలకసాక్షి

నె 239 రు గల మొదటికాన్సెయిటు ఎన్ శ్రీ గానులు 34 నాగన్నవలన ముగ్గుమువారి, విధిగా పక్క నాగన్నవద్ద నుండి 21 ప్రతీకలు బోర్డు పుచ్చుకొన్నట్లును ముద్దాయ యిట్లు చూపించి: టులు సాక్ష్యము చెప్పెను.

చివరసాక్షి

దురాశయముగల వాడుచేసికొంటూ తనకడకుకూడవచ్చి పోలీసువా రడుగుడుచేత తనకుకూడ ఒక ప్రతీకలు వచ్చి: టు కొమరి సుబ్బారావు అను వైసికరసాపు గలవని సాక్ష్యము చెప్పెను.

అరవసాక్షి

పిమ్మట కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ అఫీసు మేనేజరు అయిన డి. వెంకటసుబ్బయ్యగారు ఈ ప్రతీకలకి రిజిస్టరు ఒక రుల్ని కచ్చి: టును, కరరు యిడతనియు, ఆ కాగితమును జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకు పంపి: టును సాక్ష్యమిచ్చెను. ముద్దాయ క్రాసు చేయగా తనకువచ్చిన అచ్చుప్రతిమీద చిట్టచివర వ్రాతభాగ మన్నరో కేదో భావము లేకనెను.

7 క సాక్షి

పాలపత్రి నువ్వెరాయెనుగాన. వాడు 18-20 క వాడు అట జగన్నాధపురములో లిల్లక బెక్కరియు సీరం బంగారుయిం టిగద్ద యింటివచ్చు అడుగుందుండగా పన్నుఅయివ్వరు అడుగ నక్కరలేదని తనంతలాను ఇక్కరద్దని యింటివారిలోను ముద్దాయ చెప్పి లేదనియు సాక్ష్యమిచ్చెను.

మిగిలి విచారణకై కేసు యీనెల 16 వ తేదీకి వాయిదావేయబడెను.

మీరు సాక్షులైనన నన్ను చుడల యిప్పుడే చెప్పవలసిన దని కొద్దువా రడిగినప్పుడు వాడు సాక్షుల కేమున్నదని అక్కడకు పోలీసు కలుషి: టుకర్తరు కీరదీపుసాహెబుగారిని చూపించి ఆయనను సాక్షిగా చేయుచుని కొరెను.

55-వ ఏటను కూడ చక్కగా భుజించుటకు మంచి దంత పటుత్వము గలిగియుండుట

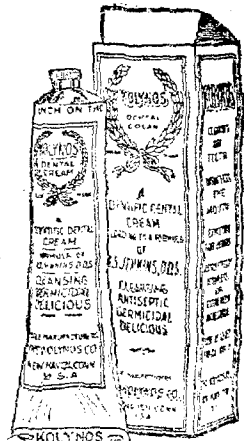
ప్రతి ఒక్క మంచి ఆరోగ్యమును గలిగియున్నాడు. 55 ఏండ్లను జీవితముయొక్క

సాధ్యమును చక్కగా అనుభవించుచున్నాడు. ఇతనికి మంచి ఆరోగ్యము గలదు. దీనికి కారణము లేదు. ఏల ననగా అతని దంతము మిక్కిలి బాగుగా నున్నవి. వాల్చునుండియే వాటిని గుఱించి క్రద్ధ ప్రీతికొనెను. మంచి దంతము లుండిన మంచి ఆరోగ్య ముండును. వ్యాధిగల నోరువలన బాధ గలుగుట మాత్రమే కాక, కాంతమును, జీర్ణకీర్తిని పోగొట్టును; వ్యాధికి మూల మగును. ఆరోగ్యముగా నుండుటకు నేటినుండియే ప్రయత్నింపుము. ప్రతి భోజనమున తరువాత నీ దంతమును కొరికాని డెన్టోల్ క్రిమ్ తో క్రింద చేసికొనుము. దంతములు ఆకుటకు కారణభూతమైనట్టి పాచిని పారదోలెను. వానియొక్క ముఖ్య ఉపయోగము లేదనగా: నోటిని కుద్రపరచును, వ్యాధినిరానియక ఆటంకపరచుటకై మంచి ఆరోగ్యము నిచ్చును. మీ వాడుక అంగడినుండి కొలికానును కొనుడు.

(2)

KOLYNOS

డెన్టల్ క్రిమ్.

మేలైన కొలికానో పండ్లపాడికి వంచి ప్యాకెండు ఆ కళ్యముగా నుండవలెను. గనుకనే కట్టుబడిన మూత కనిపెట్టుడినది. కట్టుబడిన మూత పడిపోదు. అది గొట్టుమును కట్టుబడి యున్నది. కాలసారణము లేదు. క్రిము కూడ కలుగదు.

THE KOLYNOS COMPANY
New Haven, Conn., U.S.A.
Representatives for India
MULLER & PHIPPS (INDIA) Limited
Madras Bombay Calcutta Karachi Rangoon

శాంతి సేన

(చట్టి నరసింహారావు గారు)

(1) అఖిలభారత సహజనీయమొక్క స్థానాసంఘము ఢిల్లీ లో కూడి: "జన్మభూమిని శాంతిసేన తీసివేసి, నూతన పద్ధతులపై బలం వైద్యమును సమకూర్చునట్లెనని" తీర్మానించిన వేడుక కే, నేను ఆంధ్ర గాఢాస్థ్రీనే శాధిపతి: నుండి, శాస్త్రానము నకు రాజీనామా యిచ్చి విషయమెల్లరకు తెలిసినదేకదా! ఈ కార్యము తీర్మానమును తెలియనివారు కొందరు విపరీత భావముల బెట్టుచున్నట్లు అవకాశముకలదుటలా సందియములేదు. అట్టి యభిప్రాయము లేనందుటకై నేనపుడు నాచునోశక్తియ మాను విన్నవించుచున్నాడను.

(2) అసహాయోద్యమ విషయము "శాంతిసేన" వై నాధారపడియున్నది. నాయకులనిగాని యువనాయకులనిగాని తాదేవారనిగాని మదియే భేదభావములు లేక యెల్లరు యీ పవిత్ర సేనయందుచేరి "సకలవక్షిణ" పొందియుండవలెను. ఈలోబులలో నీరులు చెప్పువారు వెక్కర్లు గలరు గాని ఆ చరించు వారు ఆరురు. అందుననే యేయద్యమ మైనను మున్నందు చిగిర్చి కనుల కింపుగానుండి కొంత పెరిగి పోషణతక్కువై వాడుక కారంభించును. శాంతిసేనలో చేరు వారు అన్ని కరీతుల సంక్షిప్తలక్షణంధవలెను. తన వై యధికారి యుత్తరపులను నిరసావేం చి మారుమాటాడక నిర్వర్తించ వలెను. దేశహితై కార్యక్షేత్ర బూసవలెను. స్వంతకార్యము లేమైనను సరే, తన అధికారి చెప్పిన కార్యమును ముందు సేర చేర్చవలెను. సమయమునకు తగిన సాతులు చేప్పి తప్పించుకొను వారు పనికిరావు.

(3) మరల శాంతిసేన చేకూర్చుటకు తగిన బోధనాక దానిని రాష్ట్రీయ శాంతిసేన సంఘమువారు నెలకొల్పి మ-రా-త్రీ పున్నవ రామలింగంపంతులుగారిని రాష్ట్రీనేనాధికరిగ నుండుటకు తీర్మానించి యుండిరి. వారు నిన్ను నేడు యొక ప్రయత్నము ఆంధ్రప్రదేశ్ కారత్విముఖించున చేసియున్నాడు. అందరి విషయములు గణనాతీతములు. ఆదర్శరీయములు.

(4) వారు వదిలించిన విధము ముఖ్యము. దానికితోడు మరి కొన్ని విషయములు సైనికులు గమనింపవలయును. అప్పుడే తల వినకార్యము నిర్విఘ్నముగా కొనసాగునని నా అభిప్రాయము. భారతదేశమునం దెప్పుట శాంతిసేనకులు కలసిను సోదరులమని తలంచవలెను. సోదరభావముతో మెలగవలెను. "మే" యే పీఠి రాజ్యమని భావించవలెను. శాంతిసేనమనాది ముణులులు వారి ఆయుధములుగ స్వీకరించవలయును. మంచిపసంగములు, గజ్జనసాంగత్యము, సత్ప్రసంగము కలగి యాదారమతులై మెలగవలయును.

(5) ఏకార్యము చేయవలచికొన్నను కొన్ని కర్తవ్యాలపై నాధారపడియుండవలెను. క్రమశిక్ష (డిసిప్లీన్) పొందవలసియు న్నది. అందు కొన్ని సాంజ్ఞలు నేర్చుచును. పదుగురొక కార్య చేయునపుడు నెట్లు నిర్వర్తించవలసిో అట్టి విధ విధానములు నేర్చుచును.

కొన్ని ప్రమాణవాక్యములు సైనికులు తీసికొనవలసి యున్నది. ఒకరు: పత్తంగంపలలో పడియన్నా పుడు వారికెట్లు రాముడవలెనందవలసి యుండునో అట్టిశిక్ష కొంతపొందవలసిన అవశ్యకత కలదు. గతనవత్సరమును శాంతిసేనబోధనాకా రొక కరపత్రమును ప్రచురించి యుండిరి. అందరివిధానమును ప్రతి జిల్లావారును అనుకరించవలయును. జిల్లాసేన లొకవో చేరిపుడు వారివారి గుర్తుతోనుండవలయును. అక్షంసాంజ్ఞలు, ఈలో ముచ్చటించుట ఇట్టిది చాల అవశ్యకములు. అని నేర్చిననే కాని పనులు నెలకేరపు. దూరమున నున్నపుడుగాని జననమానా యలో సైనికులున్నపుడు కాని యింక యితరపనులమీద నున్నపుడుగాని వారిలో మాటలాడవలసిన అనవరముకట్టిపుడు వారితో యాలములమున మాటలాడవలసి యుండును. కనుక కొంత శిక్షపొంది తీరవలయును.

(6) ఇంకొకట జిల్లాలో నొక ప్రదేశమున శిక్షాభిర మును వేసి కొందరికే శిక్షించి వాచివ్యాధి సైనికులను తిట్టెను చేయునుట మంచిది. లే: పోయిన కలగురగంధకర వైద్య ముండుట తటసించును.

అందున జిల్లాసేనాధిపతులు కొంత శిక్షనపొంది, తమ జిల్లాలో తాలూకాలలో ఫిర్కాలలో నూడ కట్టి క్షేత్రవిరముల నేర్పాటుచేసి శాంతిసేనలను కట్టికుచేయుట యుత్తమము. లేకపోయిన ఒక కార్యము చేయవలెనని పదుగురిని యు:చోటికి దియోగించి పంపినపుడు యొకరేది చెయ్యకలెనో, ఎట్లుండదు కొనవలెనో తెలియక గుంపుగాపోయిన యెడ అనుభవి రసా భావ మునుటలా: కందియులేదు గాన శిక్షను పొందియే తీరవలయును. బోధనావారితే తయారచేయబడిన కరపత్రములలో నున్న విధానము నాచరించియే తీరవలసి యుండును. ఒకే విధ ముగ శిక్షను రాష్ట్రీయందుగడవలె గాని ఒకొక విధము: మరి యొక విధమును ఎవరికో: చిన చొప్పున యుండకూడదు. అందు ఫలసిద్ధి కానేరదు.

(7) శాంతిసేనలో చేరి శిక్షనపొందిన వారినే ప్రచారకు లుగా నుండి గ్రామములలో ప్రచారము జరిగించుచున్న యడల యద్యదము గ్రామములలో దట్టపడి కరించకుండ్ సురీదును. శాపశాస్త్రముల కాలము గ తించినది. మూలములకు యద్యదు: తావిశానము యొగి:వారి కొద్దుకొమ్మకు వెన వేసికొని యున్నది. మరల యద్యదు:ముయొక్క ప్రాముఖ్యతను నోశక్తి చెప్ప నక్కరలేదు. ఒక కాల బరంపురమునందనున వేరొక కాల కడపయందు నునిచి వాయువేగ మనోవేగముగా

పరుగుడు మండిన ప్రయోజనములేదు. అంటిపెట్టుకొని గ్రామా దులలో పనిపూర్తిగా అనునఅకు గ్రామమునువిడిచి వెట్టిక నెమ్మ దిగ పని జరగవలసి యున్నది. గంభీరశాస్త్రానము నీచ్చి మరల కైలున కేగివందున యద్యదు:ము కృత్రికొంద కలదు. దీక్షాభిగి జనితేయువా:రెల్ల రుపశాస్త్రముల కట్టిపెట్టి గ్రామముల కేగి అలనుండి కార్యము గట్టెక్కు సాధనముల యోచించవలెను ఇందు నాకొనుంగిన కార్యమును ఉమతా భక్తివలె చేయుటకు సంసిద్ధుడనై యున్నానని విన్నవించుచున్నాడను.

చిత్ర విచిత్ర పనులకు వేరుపొందిన వారెవరు? (1)

వంకీలు వడ్డాయమునకు డిపయోగించునట్టి కెంపులు చెక్కిన మోపు ధర రు. 45 రు. 85 అన్నియు మీకే విశదముకాగలదు. ఎట్టి రకము పురమాషి నగలనైనను మాట ప్రకారము సకాలములో తయారుచేసి ఇవ్వగలము. చొక్కపు సీమవెండికి, బంగారుకు పూచీఇవ్వబడును. ఉమ్మడిరామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టికంపెనీ, నగలవర్తకులు నెం. 25 చె నాబజారు మద్రాసు.

కావలెను! కావలెను!! కావలెను!!! మా సరస్వతీవాచకములు, ఇతర ప్రచురణములు వ్యాప్తనకొరకు తెలుగుజిల్లాయం దంతటను తిరిగి కనిచేయుటకు ప్రావిలింగు ఏజెంట్లుకావలెను. ఇదివరలో పాతకాలోపాధ్యాయులుగాను లేక సూపర వై జ్ఞుగ గాను పనిచేసియున్నవారికి ప్రాముఖ్యత యియ్యబడును. జీతము ముప్పదిరూయలు, మరియు సంచారపు ఖర్చులు వెనుకటి అనుభవము, వయస్సుతో ఈ దిగువ విలీనమునకు వ్రాయవలయును. కె. యల్. యన్. స్తోమయాజులు, రాజమండ్రి, గోదావరిబుక్కుడిపో.

సంస్కృత గ్రంథములు - తెనుగులవి

Table with 2 columns: Sanskrit Text and Telugu Text. Rows include items like 'అమరకోశము మూలము', 'భాషాంతరపదములుగలది', 'మందారకాండము మూలము', etc.

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో., ఆనందముద్రాలయము, మదరాసు.

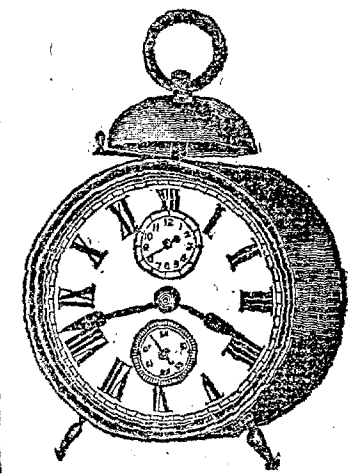
జర్మనీ టైమ్ పీ సు లు

"అలారమ్ టైమ్ పీ సు" 4 అంగుళములు డయలుగలది, 5 అం. ఎత్తు ప్రతిదినము వీగము యివ్వవలెను. సరియైన కాలమును చూపును. 1-కి ధర రూ 5.5-0 చిన్న "వి" టైమ్ పీ సు 2 అం. డయలుగలది. 3కి అం. ఎత్తుగలది. ప్రతిదినము వీ మివ్వవలెను. ధర 1-కి రూ 4-0-0 "కారేజి" టైమ్ పీ సు 3 అం. డయలుగలది, ఎత్తు 7 అం. ప్రతిదినము వీగమివ్వ వలెను. గంటలు, అంగుళాలు, అలారముకొట్టును ధర 1-కి రూ 15-0-0 జపాన 8 డేక్లార్ 8 అం. డయలుగలది. డ్రావెట్టోగ్ ఆకారముగలది. 4 ఫీసు ఉపయోగమునకు చాలమంచిది. సరియైన కాలమును చూపును ధర రూ 22-0-0 ప్యాకెండు, పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము బయటికి పంపుటకు మునుపు బాగుగా జరిక్కుచేసి పంపవలెను.

లక్ష్మీవిలాస వరకశాల,

గడియారము వ్యాపారస్థులు, తపాలవెట్టె నెం కిరీ, మద్రాసు.

Advertisement for URESOL (యూరెసోల్) medicine. Includes text: 'మా త్ర కో శ వ్యా ధు లు - ఒక కొ త్త చి కి త్త URESOL (యూరెసోల్) అను ఔషధమును వాడుటచే రక్తపుక నిజముగా కుదురును' and '9 మొదలు 12 కాళ్ళవరకు ఉపయోగించిన వారును అన్ని చుండుల సామ్రంధ్యము, యితర రుహానములయ న్నిత్యమునకు కొరకును. ప్రొఫెస్సరు తొరలవినవారు ఈ విగుత వినియోగమునకు వ్రాయవలెను. C. I. Hari & Co. 46, Singarachari Street Triplicane Madras'

అ మె రికా దేశ ము నం దు తయారు చేయబడి

ప్రపంచమందు అంతటను అతి సుందరమైనదని

వేరు పొందిన సేష్టి మంగల కత్తితో (3)

మీరే డ్రైరము చేసికొనుడు

Brownie

బ్రౌనీ

ధర రూ. 4-8-0 లు మాత్రమే.

అంతవరకు గిల్లెటు రేజరులు

రూ. 12-0-0 కంటే తక్కువ ధరకు

విక్రయించబడలేదు.

క్రొత్తగా అభివృద్ధి జేయబడిన గిల్లెటు రేజరు

ధర 1-కి రూ. 21-8-0 అంతకు వెగా యుండును.

Gillette Safety Razor Co.,

Representatives: Muller & Phipps (India) Limited, Calcutta, Bombay, Madras, Karachi, Rangoon

సామీప్యప్రచ్య పరిస్థితులు

ప్రారంభ సమావేశము

బహుళ: లండనులో జరుగవచ్చును

స్ట్రాస్ బర్గ్, మార్చి 14:—మిత్రమండలి సంగీతములకు బహుళ అంగారాప్రభుత్వమువారి తేఖడు విశేషాంగములై అందుకొనెను. ఆసలు తురుష్క ప్రభుత్వోద్దేశ్యము లెవ్వయో వారిప్రభుత్వము చేరువరకును ప్రభుత్వమువారి కేమియు తెలియదు. ప్రతినివయమును తురుష్కప్రభుత్వతేఖడు ఎదురు జూచుచున్నార. బహుళ: ప్రారంభసమావేశము లండనులో జరిపి మిత్రమండలి ఎట్టివైఖరిని ఆపించించవలసినదీ అలోచించెదరు. బొంబాయి, లక్నో, బీకానర్ ప్రెసిడెంట్లకు బోయెదరు. ప్రాయశఃరాయబారములు కాక ప్రాంతము నోపిలు లో మిత్రమండలి హోదామననల ద్వారా ప్రారంభము గానవచ్చును వీరికి ప్రత్యేకపరిజ్ఞానము సహాయములొచ్చెదరు.

ఒక్క ఇన్స్టిట్యూషన్ సామాగరీ ఈసభ కేంద్రము. వీరికి కొండరు తొడ్డుదేశము.

తురుష్కలు గ్రీకులు తమ బంధులను మార్పుకొనుటకు వల ప్రారంభించిరి.

తురుష్క సేనానులకు, ముఖ్యముగ కెమాలపాషాగారి కిని ఆఫ్ఫెయిర్ అమీరు ఉత్తమోత్తమమైన నానహాదరాయను బిరుదును నొసకెను.

3 విశాఖపట్టణజిల్లా గ్రామపాలకుల మహాజన సభ

1928 సం॥ 11 వ తేదీని మార్చి 11 మంత్రి నారాయణరావు జిల్లా యజమానిగారి ఆధిపత్యము క్రింద విశాఖపట్టణ మండల గ్రామపాలక కృతీయమహాజనసభ అనకాపల్లి పురంబుననుండు యింద్రజ్యోత్స్న హోటలందు జరిగెను. ఆత్మశుభి గిన తీర్మానములలో కొన్ని నీదినకు ముద్రింపబడినవి.

ఈమండల గ్రామపాలక (1920 సం॥ 10 లో) ప్రభుత్వమహాజనసభయందు తీర్మానించబడిన (19 వ తీర్మానము ప్రకారం) కి తెలియమెట్లు ప్రకారం జమీందారీ గ్రామసర్వీసు యానా మాలపయిని విధించిన క్విటికెంట్లు చాలా ఆన్యాయకరముగా నున్నదనియు సదరు భూములచూచి రేటువైరాలు విధించుట ఆన్యాయనియు పంటలు పోయినపుడు రహితవారీజరా యితీర్మానముతోపాటు యిదిహడా పూర్తి ఆయినకన్న అయి వుండుటచే రిమిషను యిప్పించుట ఆన్యాయమని కోరినవారికను కేటికెంట్ల వుత్తరవులు యివ్వక పోవడము చాలా నష్టనష్టముగా నగున వెంటనే వుత్తరవులు జారీచేయించగలందులకు ప్రభుత్వమువారిని యీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

కాలవ్యవస్థయమునుబట్టి జీతములు హెచ్చుచేయవలసిన అనసరము లేకుండుటకై నవంబరు యినాములు గ్రామసర్వీసు యలవల్ల అకభవించబడేగన్నీ అట్టియినాములు ఎంప్రాంట్లము చేయించుటవల్ల ప్రభుత్వమువారి డెబ్బులోగాని పనిలోగాని యేవిధమైన లాభము కలిగియుండలేదు అనినీ గ్రామసర్వీసు గియులకు జీతములు హెచ్చుచేయుట కిష్టములేనియెడల పూర్వము అనుభవించబడే యినాములుగాని లేదా వైకువారి గ్రామాదులకు గవర్నమెంటు పోలీసులలోనుంచిన్న జమీందారీ గ్రామదులకు ఆయాజమీందారీ ఆయాపారంబోలలో నుంచిన్న పూర్వపు పరిమితములగు భూములు తిరిగివ్రతముగా యిప్పించవలసినదని యీసభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

గ్రామపాలకులను బాగులకున్న జీతములు తాలూకావారు యేర్పాటుచేసిన తాత్కాలిక పాటికి జీతములు యివ్వక దక్షిణములలేదనినీ లెక్కలువాయుట పూర్తికా లేదనే మొదలయినలోపములు నిరూపించుచు జీతము: నిలుపుచేయుచుండుటవల్ల జీతనోపాయముల బహుళవృద్ధిగా నుండునగాన యేర్పాటు చేయబడిన తాత్కాలిక జీతములు యిప్పించుట యుండగలందులకు ప్రభుత్వమువారిని కోరుతున్నాము.

తామర తైలము

కామర, తీటు, గజ్జిక మంచిది దబ్బి 1-కి 0-6-0 మాత్రము.

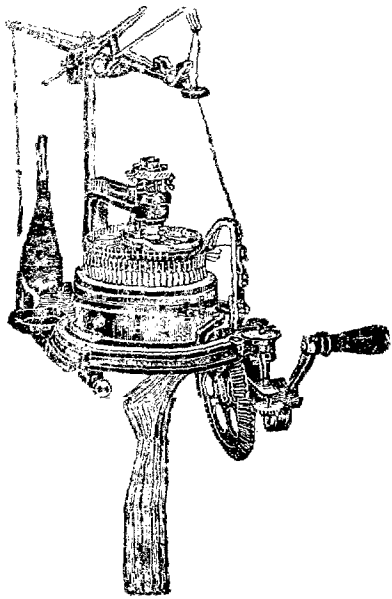
దంత చూరము

నెల దబ్బి 1-కి 0-2-0. వి.సి. చార్జ్ ప్రత్యేకం. అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు బొంబాయి.

క్రొత్త హారిసన్ "సన్"

గుండ్రమైన నిట్టింగు మెషిను

కృషి, నర్తక, కర్తాకారము మొదలగు పనుల కువయోగించవచ్చును

శ్రేష్ఠమైన రిక్తము, ధరసంపన్నము, చాలకాలము వరకు
బాగుగా పనిచేయును

మేజిల్లు చిప్పివి, పెద్దవి, బినియనులు, మొదలగు
వాటిని అల్లును, ఆంగ్లసామ్రాజ్యమందు
అంతిమము వాడబడుచున్నవి

ఇంగ్లాండులో నున్న డి హారిసన్ పేటెంటు నిట్టింగు
మెషిను కంపెనీ, (లిమిటెడ్) వారిచే
తయారు చేయబడినవి.

వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను:—

For Particulars apply to:

W. H. Brady & Co., Ltd.
MADRAS

Telegram: "BRAD."

లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు

సిన్నలుమొదలు నయనైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది.

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0

506 మాత్రల కస్తూరిమాత్రలు అందరను కృత్యములేక వాడరమృదు ముఖముగా తాంబూలముతో
వాడిన వలబద్ధకము ఎంతకాలము నుండియున్నను మాయమగును. తక్షణమే 6 బుద్ధులు పంపును

ఎన్. పార్థసారథి ఆయ్యంగారు, ఏజెంటు, బెన్గులూరు ఆంధ్ర కో. నైవాళ్యము.
పాల సుఖోదము ఇది బిడ్డలకు కల్పకరువు. శ్రేష్ఠమైన మాలికలనుండి కాస్త్రాక్రమగా తయారుచేయబడి
నది. జ్వరము, అకలి తగుండట, భేదము, తురుపులు, తిబ్బ, చిక్కిపోవుట, నిద్రలేమి, మలబద్ధకము మొదలగు
వాటిని పోగొట్టి మంచికము పుష్టినిచ్చును, 20 దినములకు సరిపోవు బొమ్మలకు బుడ్డి 1-కి ధర 0-12-0

507 మాత్రల కస్తూరిమాత్రలు నిజముగా అన్ని వ్యాధులకును మంచి గణపించుచున్నది. 12 బుద్ధులు పంపవలెను.
వెంకటరావు దేశిపాండి బైర్ కాట్ దక్కా (వెన్ను బ్రహ్మపూరు, గుల్బర్గా.

507 యొక్కడ సున్నట్టి జనలందరు మీ కస్తూరి మాత్రలను వాడి, అందువలన కలిగిన గుణములను చూచి మిక్కిలి తృప్తి చెందిరి.
3 బుద్ధులు పంపవలెను. ఎమ్. రాజరెడ్డిల బాల్కన్ రోడ్డు గిడ్డలూరుసోమ్మ కన్నులుజల్లా.

రూ 2 లు బొమ్మలకును కొనుపారకి మా శ్రీ రాములవారి పట్టాభిషేక కార్యాలందరు ఇనాం.
నెం 331, కలెక్టరేట్ కి, వదరాసు. నెం 188 చై నాబాబుగోడ్డు ఆనందభవనం దగ్గర మద్రాసు.

పాశ్చాత్య వెంకటాచల పండితులు శ్రీ శివారావువ వైద్యశాల మెసూరు. (1)

LAWRENCE & MAYO Ltd.

(Incorporated in England)

PREMIER OPTICIANS IN THE EAST.

MOUNT ROAD - MADRAS,

మీ కండ్లను గురించి మీరు కష్టపడ నవసరము లేదు!

మీ కండ్లను పరీక్షించుకొని పురాతనమైన నట్టిదియు, చాల అనుభవము గడించినట్టిదియు,

ఆన్నిరకములు కంటి అద్దముల సామానులు క్రయమునకు దొరకునట్టిదియు నైన

వారివద్దనుండి సులభములను కొనుదు

ఆంధ్రపత్రికలో మా ప్రకటనను చూచినట్లు తెలుపుచు వారికి

నేత్రపరీక్ష ఉచితముగా చేయబడును.

లారెన్స్ అండ్ మేయో (లిమిటెడ్)

ప్రీమియర్ ఆప్టిషియన్స్ ఇన్ ది ఈస్టు.

మాంటురోడ్డు - మదరాసు.

పగలని జీవనీ వలకలు

ఎన్నిసార్లు క్రొందరై చి కొట్టినను పగలవు.
వ్రాయుటకు బహుసౌగంధము నుండును. వ్యాపారుల
కు మంచితరుణము. నాల్గునెలలు. క్షుణ్ణముగాను,
చిల్లరగాను విక్రయించ బడును. వ్రాసే వలలు
తెలుప బడును.

గిరిబదస్సు, ట్రెప్సి కేసు, మద్రాసు.

ప్రతాప కస్తూరిమాత్రలు

ఇవి మిక్కిలి ఘాటుగలిగి సువాసనగా నుండును. తాం
బూలములో గాని విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొనిన
అనందముగా నుండుటయేగాక, అజీర్ణము, వాయువు, జలుబు
జ్వరము, నర్మి పాశము, దగ్గు, ఉబ్బుపము, కలరా, ప్లేట
విషజ్వరములు, నీటిదోషములు, పండ్లనోష్టులు, మొదలగు
అనేకవిధములగు వ్యాధుల కిది వ్యజాయుధమువలె పనిచేయును.

వేలకొలది సీసాలు విక్రయ మగుచున్నవి. (3351)-4

200 మాత్రలసీసా 1-కి రూ 0-4-0; దశకా సీసాలు రూ. 2-8-0

వి. పి. చార్జి ఎన్నిటికైనా రూ 0-6-0.

పి.సి.సి. ఆంధ్ర కో. ఆయుర్వేదసమాజం, వెంకటేశ్వరమ్మ, బెన్గులూరు.

తెనుగు లా గ్రంథములు

సివిల్ ప్రొజీజర్ కోడ్ కాలిక్రాబై 5-0-0	
క్రిమినల్ ప్రొజీజర్ కోడ్ డిటా 6-0-0	
ఇండియన్ పీసల్ కోడ్ 3-0-0	
లిమిటెడ్ ఆక్ట్ 2-0-0	
కాంట్రాక్ట్ ఆక్ట్ 3-0-0	
ఆ స్టేజిరైజ్ (ట్రాంసుఫర్ ఆఫ్ ప్రాపర్టీ ఆక్ట్) 3-0-0	
యెస్టేటుల్యాండు ఆక్ట్ 2-0-0	
ఇక్ కంట్రాక్టు మాన్యులు 1-0-0	
ఇక్ సాల్ వెస్నీ ఆక్ట్ 2-0-0	
ఇక్ కంట్రాక్ట్ ఆక్ట్ 3-0-0	
ఇండియన్ కంపెనీస్ ఆక్ట్ 3-0-0	
యెవిడెన్సు ఆక్ట్ 3-0-0	
స్టాంపు ఆక్ట్ (సూతనమాన్యులతో) 2-0-0	
కోర్టులకుము ఆక్ట్ (డిటా) 2-0-0	
పంచభాషి 0-10-0	
శతకరత్నావళి (సూతనకూర్పు) 2-0-0	
కథారత్నావళి 1-4-0	
విక్టోరియా డిపో, మైలాపూరు, మద్రాసు.	

విక్టోరియా డిపో, మైలాపూరు, మద్రాసు.

యినాం! యినాం!

60 సం॥ రముల అనుభవముగల సర్వా
వైద్యాధికారి రావు సాహెబు డాక్టరు దాసుగారి

సుఖజీవిత రహస్యపుస్తకము

ఇనాముగా పంపబడును. ఈ దిగువవిలాసము
నకు వ్రాయవలెను. (3395)

ఈ క్రితములు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

The swasthya Sabaya Pharmacy,
30-2 Harrison Road, Calcutta

SIGHT RESTORED

A Sure Remedy of Nature for all Eye-dis-eases. Cures Cataract, Glaucoma, etc., without knife. No failure; absolutely safe; highest testimonials. **L. H. SELLER, D.** Santa (Pungal).

SANTI OIL.

Simple, harmless, external application for functional weakness, Loss of Manhood, etc. No irritation, no discolouring, no bad smell. Particulars free. Correspondence confidential. **HEALTH HOME, D.** Santa (Pungal).

తామర తైలము

తామర, తిట్ట, దురద మొదలగువాటికి మంచిమందు
వేలకు వేలు డబ్బాలు విక్రయము నెల 0-6-0.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు.

ముద్రణమైనది. క్యాలికోబైండింగు బైండింగులోనున్నది
4 బాగములు! శత్రుక కవులచరిత్రము పెద్దపీఠిక!!

కర్త: వంగూరి సుబ్బారావు
శ్రీ మహామహాపాఠ్యాయ
వేదము, వేంకటరాయశాస్త్రిగారి పీఠికతో (456)
చిత్రపటములతో వెలువడుచున్నది.

కంచెర్లగోపన్న, కవిచౌడప్ప, కాసులపురుషోత్తమ, మారవికద్రకవి, కవిరాజుమడు
ఆశ్వానుకవి మొదలగు 200 మంది కవులచరిత్రము.

క్రీ. శ. 1200 లగాయతు 1900 వఱకుగల ప్రాచీనాధునిక కవుల సంపూర్ణ వివరము
లున్నవి. ప్రతిశతకమునుండి సవరత్నములు, పంచరత్నములు, ద్వికములును ఏర్పి శైలివద్యము
లుదాహరించితమి. కవిస్థల, కుల, కాలనిర్ణయములు శ్రద్ధగాఁజేసితిమి.

వెల 1-కి 5-0-0లు. ఆర్డరు రిజిస్టరు చేసికొనవచ్చును.

ఆంధ్ర పత్రిక ఆఫీసు

ఓపాలాపెట్ట 212 మదరాసు

ఒక సారి సిడ్నీ స్ట్రీట్ గారిట్లు చెప్పిరి

జీవిత సౌఖ్యమునకు జీర్ణ శక్తియే ప్రాణాధారమని నాకు స్పష్టమైనది. గొడ్డుమాంసము,
ఇతరమాంసములు, రుచిగల పులుసులు.

మున్నగు వానిని తినుటవలన సద్వర్తనము, సుగుణసంపద సద్వర్తనము, చాక చక్రము
మున్నగువానిలో చాల మార్పుగలుగును.

పిల్, కారలైల్, కాబర్, స్విట్జర్లమున్నగు సుప్రసిద్ధపురుషులందఱును అజీర్ణవలన బాధపడుచుండిరి.

మేధాశక్తిని ఉపయోగపరుపవలసిన వారికిని అజీర్ణవ్యాధి కలిగియుండును. ఆవ్యాధి చాలికి సంకేతరూప
రూపముగాడ నమ్ముచుండెను.

అయినను భోజనానంతరము ఒక ఓనును మాత్రమే తినుచున్నచో అజీర్ణబాధ మిట్ల కనపడదు.

ఒక బుడ్డి వెల రు 1 0-0 ఒక బుడ్డిని కొని తినిచూడుము.

డబ్ల్యు. ఇ. సి. అండ్ కో., (లిమిటెడ్) మాంటురోడ్, మద్రాసు
W. E. Smith & Co., Ltd, Ootacamund Madras.

ఎవెలు కంపెనీ రిలీఫ్ కవు బేవదములు

ఈ క్రింక దెలుపబడిన బేవదములు శరీరకాస్త్రమునకును, రోగ చికిత్సకును సంబంధించినవి మా కైదులచే
రసాయన కాస్త్రములచే కాస్త్రపరిశోధనానుసారము యేర్పరుపబడినవి.

మా బేవదముల తయారుజేయు కాలలో వలయు సామగ్రి యంతయుగలదు. ఇది యిండియాలో నెల్ల చాల పెద్ద
ప్రస్తుతము కావలసిన వస్తుసామగ్రి యంతయుగలదు. అచట మూలికలు వృక్షకాస్త్రప్రకారము, రసాయన కాస్త్ర
ప్రకారము, భూ తద్దముగలదు గూడ పరిశీలించబడును. అచట బి. సి. స్టాండర్డు ప్రకారము రసాయనములు మూలికలుది
తయారుచేయు. కావున యీ బేవదములు పారిశుద్ధ్యతయున్న, వర్మకమున్న యేమాత్రమును అనుమానింప వచ్చురలేదు.

డాక్టరు యూనైటెడ్ సిరపు

సిరపు షెర్రి ఫాస్ఫేటిస్ కాంపౌండు క్విన్లను సాబ్స్క్రిప్షియా
ఈసిరపు డాక్టరు యూనైటెడ్ సిరపు ననుసరించి వివరములు. డ్రెస్, స్క్రిప్షియా
యిన్నియుజేసి దిక్కుముగ తయారు జేయబడినది.

ఈ బేవదము అతి ఉష్ణప్రదేశములోగని యిండియాలో అంబాలా వలన గలగు దుర్బలత్వ
మున పోగొట్టుటకును, మానసిక దేశబాధగాని దుర్బలత్వమును పోగొట్టుటకును ప్రపంచ
మర్యాదను ప్రసిద్ధికెక్కిన దిక్కుబదము.

వెల పెద్ద బుడ్డి రు 2-కి-0 మిడియన్ బుడ్డి రు 1-4-0. చిన్న బుడ్డి 12 అణాలు.

కె. మి. ల. పు డ్డు

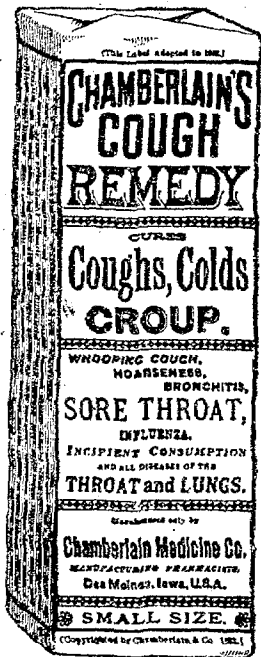
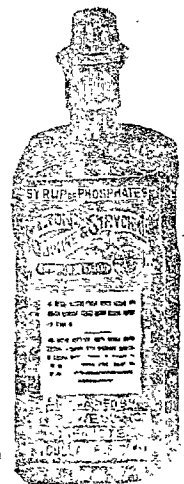
ఇది విరక్, లైము, పోటాషు, సోడా ఫాస్ఫేటులసిరపు
కుక్రముగనుండును. అనుగున సత్తుయేమియు నుండదు. ఫిలడల్ఫియా యెడ్వర్డు పారిషు గారు
చేసిన పార్శ్వపరీక్షలు తయారుకాబడినవి.

ఇది పిల్లలకు అత్యంతోపయోగకరమైనది. ఇది బలమునిచ్చు మంచియోషధము. రుచిగానుండును మంచిరక్త
కృత్తిగాని సరములకు ప్రసిద్ధిమృత.

పెద్ద బుడ్డి రు 1-12-0, మిడియన్ రు 1-0-0, చిన్న బుడ్డి 10 అణాలు.

వవలు కంపెనీవారి సరుకులకు మా మందులను వినయించుచు ప్రాయము.

N. POWELL & Co. Manufacturing Chemists, Bombay.

చేంబర్లెన్ గారి
దగ్గు నివారిణి

దగ్గు, జలుబు, కాక వా
యువు అను బిడ్డలకు వచ్చు
రోగము, గొంతుపుండు
గొంతురాపు, రొమ్ముపడి
సెము, కుక్కదగ్గును, అన్ని
రకముల గొంతు వ్యాధులు
మొదలగునవి పటా పంచ
లై పోవును, అన్నిజాగా
లలో విక్రయించ బడు
చున్నది. (1)

నూతన ప చురములు

బమ్మెర పోతనామాత్యవచితము

ఆంధ్ర బాగవతము 1-కి 6-0-0

డిటో మేలుపత్రి 2 సంపుటములు 8-0-0

ఆంధ్ర బ్రహ్మాండపురాణము 1-కి 5-0-0

ఆనందరంగ రాట్నాంధము 1-కి 1-8-0

ఆనంతునిధాంధము 1-కి 0-14-0

అప్పకవీయము 1-కి 2-8-0

అధర్వణకాశికలు, సటీక 1-కి 1-0-0

ఇంకను అనేక సంస్కృతాంధగ్రంథములు మావద్దదొ
రును. క్యాటలాగులు చూడకొరవదు.

వావిళ్ల - రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,

292, ఎస్. ప్లత్ నెడ్, చెన్నపట్నం.

దేశభక్తులమే! స్వదేశము!!
ఆంధ్రదేశమునకు ఆంధ్రులచే అధిక పరిశ్రమ
వలన దేశీయ వర్గములపై బరం భరమునందు మాచే కియా
రు కాబడుచున్న పరిస్థితులైన పట్టునప్రములు, పట్టు
ధోవతులు, మేలైన పట్టుబీగులు, అందమైన పట్టు
దిమాళ్లు, కన్నులకు విరుచుకొనుపు ఎరువు, గులాబి,
పూదా, వంగపండు, మాస్కాయ, నెరులికంఠమురంగు
లలో మిమాల్యమునకు దగిన అందమైన వస్త్రములు
గలవు. వే రెన్నికగాంచిన, పురాతన పట్టు పాడికామి
పట్టుకాంబర బరంపురం పట్టుక ప్రములనుగూర్చి చెప్పవ
లెకలే రంగులకును, నాణ్యములకును పూచీ. ఇవిగాక
మాగడ్య, బరంపురం, విష్ణుపురం, సందలపురం బొత్తి
వస్త్రములను, సన్నని పట్టు మొలత్రాడుబును చక్కని
కొమ్మచామమును వలసినన్ని రకములలో గలవు
ఒకసారి ఆర్డరునిచ్చిన మామయ్యక మైన వ్యాపా
మును దెలుసుకొనగలరు.

దుమ్మ విఘ్నేశం అందు సక

పట్టునప్రములవ్యాపారము బరంపురం

K. S. S. S. S.

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రి

ఎ. కే. ఎ. సి. వారి (904)

శ్రీరవధాని

ఈ దివ్యాత్మకము పిల్లలకు పాలను వృద్ధిజేసి శరీ
పుష్టిని కలిగించును.

పిల్లలకు సంజీవి. పత్త్యము లేని రుచిగల సామన
ము. పార్శ్వపుష్టిమిచ్చు బుడ్డితో పునరుత్పత్తి, పిల్లలు, పిల్లలు
నుభవింపదురు. బలహీను లగు పిల్లలకిచ్చిన బమ్మెర
పోయి దేశపుష్టి కలుగును. వెల బుడ్డి 1-కి 1-కి-0.
(8847) వి. పి. కో. కలెక్టరు, 2.

మావద్ద ముద్రపెట్టిన ఆయుర్వేదభూషణ చిహ్నము.
ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

గర్భిణి స్త్రీలకు

మామలుగుసాయము సంజీవని

గర్భిణి స్త్రీకి గలగు, వాంతులు, వెక్కిళ్లు, బుర్రునీళ్లు, పొవరితనము, అజీర్ణము, తలనొప్పి, చిక్కిపోవుట వలన ప్రక్కనగల బాధించుట, వ్యాధియు కొట్టుకొనుట, వెక్కిళ్లు, కండ్లులోనికి పోవుట అన్నియు మాయము చేయును. స్త్రీలు గర్భము ధరించినది మొదలుకొని ప్రసవించువరకు విడువక నేనిది ఎట్టిభాధయు లేక సుఖప్రసవము చేయవచ్చును. వెల బుడ్డి 1 కి రూ 1-12-0

వ్యాధిల పోవుటకై ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము.

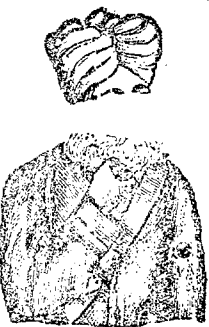
తంజివిలాసము

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

ఆయుర్వేదాశ్రమం

41, ఆచారప్పకోవిలి, జి. టి. మదరాస్.

పండి 'మదరాస్'

విలమిరుమునలివారుగా

అగుపడెదరు

కాపిర్ నామగా పంపిన "రాజవైద్య షేర్ డై" నెలవారీ వెంట్రుకలను తీయమే మిక్కిలి నలుపుగానూ, మృదువుగానూ కంటికి అదిగానూ, మార్పునూ, నలుపురంగునూ కాళ్ళతడుగానూనును ఈ "రాజవైద్య షేర్ డై" మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైతి. గుల్ఫ ముగా ఉపయోగించవచ్చును. బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1-2-0

చిన్న బుడ్డి 1-కి ధర 0-10-0 ఒక బుడ్డి మొదలు 3 బుడ్డిల వరకు పొన్పు ఖర్చు 0-6-0 రూ 0-4-0 ను పంపిన ఒక కాంపిలు బుడ్డి పొన్పు ఖర్చు లేక యానాముగా పంపబడును.

Rajvaid Sri Bamandasji Kaviraj,

Head Office:— 152, Harrison Road, Calcutta.

Telegrams:—"RAJVAID" Calcutta.

వెంట్రుకలే ఆందము.

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దుశ్చైతన్యంలో ఉండి రాకమానకే త్వరపడును. అదివచ్చుట హానికల పెట్టినందున వెంట్రుకలు పోషింపును.

అంతవరకు రానియితద్దు.

నేడే

కామిసియా నూ నెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు.

ఇది విజృంభణ చేయబడినది.

వెంట్రుకల కెట్టి రోగ మున్నను, రోగ మంద్య మున్నను, యిది విజృంభణము.

వెంట్రుకలు తిట్టుట గాని, గడవక గాని యుండదు. మీ వెంట్రుకలు వరల యెప్పుటి మెత్తనమాన గర్భి వట్టు వలె నుండి మెరుగు చేయును.

ఈ రోగవాననే దీనిని పరిష్కరించు చూడును. వెంట్రుకలు యెట్లువృద్ధి యగునో కనిపెట్టుడు.

కామిసియా తలమాన నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైనది కలయును. బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి. డి. డి. చార్జీలు ప్రత్యేకము. అన్ని పోస్టులలోనూ ఈ క్రింద తెలుపబడిన కారము నికరయించబడుచున్నది.

ఇది మంచి అమ్మకా రిందరికడనున్న, వరకు అమ్మకాను నుకూన ప్రత్యేకము, లేక అక్షర కావలసినప్పుడు వారివద్దను నుడ వారకును, లేకవచ్చు.

పోస్టు యెంతెట్లు:—

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్

కెమికలు కంపెనీ,

155 బామ్బాయ్, బాంబాయి.

(125)

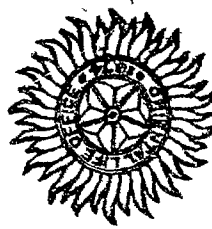
కామిసియా నూ నెను, లేక అక్షర కావలసినప్పుడు వారివద్దను నుడ వారకును, లేకవచ్చు.

కామిసియా నూ నెను, లేక అక్షర కావలసినప్పుడు వారివద్దను నుడ వారకును, లేకవచ్చు.

కామిసియా నూ నెను, లేక అక్షర కావలసినప్పుడు వారివద్దను నుడ వారకును, లేకవచ్చు.

కామిసియా నూ నెను, లేక అక్షర కావలసినప్పుడు వారివద్దను నుడ వారకును, లేకవచ్చు.

కామిసియా నూ నెను, లేక అక్షర కావలసినప్పుడు వారివద్దను నుడ వారకును, లేకవచ్చు.

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్ అన్యూరన్సీ కంపెనీ లిమిటెడ్.

(1874 సంవత్సరమున హిందూ దేశవానందు లాంకావోరేలు చేయబడినది.)

హెడ్ ఆఫీసు, బాంబాయి.

పూచీగా 3 విధముల లాభముగల పాలసీ ముసలితనమునందు, కుటుంబసంగక్షణమునకు అనుకూలముగా నుండునట్లు ఒక కొత్త సమాప్తమైన

భీమాపద్ధతిని

ఈకంపెనీ ఏర్పాటుచేసియున్నది

ఈ ఆకర్షించేను పాలసీ ప్రకారము పూచీ యివ్వబడు లాభములేవన,

(1) 25 సంవత్సరాలలోపల మరణము సంభవించు విషయముగా యిచ్చుటకు ఆ గీతరించిన ఒక పెద్ద మొత్తము చెల్లించబడును.

(2) నిర్ణయకాలము పూర్తి కాకునకును జీవించుయున్న విషయములో చెల్లించబడిన సొమ్ముకు సమానమైన సొమ్ము నగదుగా ఏర్పాటు ప్రకారము చెల్లించబడును.

25 సంవత్సరములైనతరువాత మరణము సంభవించిన మొత్తము టెస్టిమోనియట్ల శ్రీకృష్ణచరణ సొమ్ముకు సమానమైన సొమ్ము చెల్లించబడును.

ఈలాభములతోకూడి పాలసీదారుడు తనజీవితమును ఈఅమూల్యమైన లాభములను పొందుటకు అర్హుడు.

ప్రీముములను 25 సంవత్సరములవరకును లేక మరణకాలమువరకును చెల్లించవలెను.

వివరములకు ఈదిగువ చిరునామాను వ్రాయవలెను.

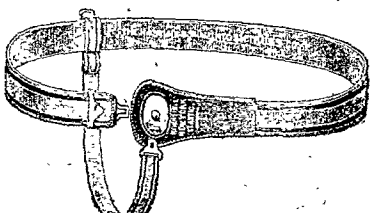
Oriental Assurance Buildings } F. E. Vaid
Post Box No. 8, Madras. } Branch Secy.

Bangalore Branch:—St. Mark's Road,

Bangalore

Trivandrum Branch:—Trivandrum.

హెర్నియా బెల్టులు

మానవ పసివాండ్రకును పెద్ద వారలకును ఉపయోగపడు బెల్టులు అనేకము గలవు ధరలకై వ్రాసిన, క్యాటలాగును బుపెదము.

శ్రీ కృష్ణను బ్రదర్స్,

కమిస్సు ఆఫ్ఫిషియల్స్, 828, తిరువెళ్ళిపేడిమద్రాసు

హెచ్చరిక

సాధారణ ఆరోగ్యముల జనులు వారికి బుద్ధిలి, అధిక దేహధార్యము కావలయుననిచో,

"ఆ తింక గ్రహ"

మౌర్యలే వారికి జీవ సంజీవికాటి పరమ అమృతము. వీని వెల 1 రూపాయి మాత్రమే. త్వరపడుడు,

మరియు

ఏలాటిసంగతులు మీకు కావలయుననిన వానిక ఆప్తుడే గమనించెదమలేదా మా ప్రసిద్ధపుస్తకం కామకాస్త్రముగాను వ్రాయుడు. ఈపుస్తకం యిహం. కిపాలు ఖర్చులుకూడ లేదు.

వైద్యశాస్త్ర మణికంఠ గోవిండ్.

అలంకరిగ్రహ బేషధాలయము.

26 చాచేర్, మదరాసు.